

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 43 (2642) 2000 SPALIS-OCTOBER 24

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Žymaus vado palikimas

Kanada ši rudenį patyrė didelį sukrėtimą, kuris atkreipė visų dėmesį ir sukėlė minčių apie praeitį. Mirė buvęs Kanados ministras pirmininkas Pierre Elliott Trudeau, sulaukęs 80 m. amžiaus. Sukrėtimas buvo aiškiai patirtas, nes apie tai liudijo masės žmonių, susirinkusių su juo atsisveikinti pašarvojimo vietovėse - Kanados sostinėje Otavoje bei Montrealyje ir jo karstą gabenančio traukinio pakelėse, įvairiose vietose sunėsti tūkstančiai gėlių, raštiškų užuojautų. Žiniasklaidoje ištisą savaitę aidėjo pranešimai apie atsisveikinimo apeigas, prisiminimai apie jo gyvenimą ir veiklą.

NUOMONĖS apie jį skyrėsi diametraliai gal todėl, kad jo asmenybėje ir darbuose buvo nemažai priešingybių, kurias mėgo pabrėžti arba viena, arba kita politinių sparnų palaikanti spauda. Kanadiečiai akivaizdžiai liūdėjo jo netekę, nors jis senokai (1986 m.) pasitraukė iš politinio gyvenimo. Vieni teigė jo valdymo laikais pirmą kartą pajutę tikrą savo "kanadiškumą", tautiškumo jausmą. Jis padėjo išryškinti Kanados tapatybę savo asmenybe, sumaniai atstovaudamas jai kaip vienas iškiliausių, spalvingiausių jos vadovų. Savo originalumu, patrauklumu, jis iškėlė Kanados įvaizdį užsienyje, išpopuliarino Kanadą... bet tuo pačiu ir save. Išaugo net jo gerbėjų kultas - "Trudeaumania", kuriuo dvelkė po jo mirties spaudoje aprašomi įspūdžiai ir televizijoje rodomi vaizdai. Teigiamieji straipsniai apie jį aptarė jo viziją viešingos Kanados ir jos ateities, ugdant lygių teisių ir "teisingos visuomenės" vertybes. Gimęs Kvebeke, jis kovojo prieš tos provincijos atskyrimą, įvedė oficialiąją dvikalbystę, įtvirtino daugiakultūriškumo principus, puoselėjo federalizmą. Kaip krašto vadovas jis labiausiai prisimenamas vartojęs griežtas priemones stabdyti kraštutinius FLQ veikėjus 1970 m., įteisinęs Kanados konstituciją su Piliečių laisvių ir teisių čarta. Tuo būdu jis užbaigė Kanados laikotarpį kaip Didžiosios Britanijos dominiją, ir įdiegė šiam kraštui didesnį savarankiškumą bei savitumą.

NEPAISANT jo pastangų, separatizmas net paastrėjo jo valdymo laikotarpyje. Jo oponentai primena, jog jis atstūmė Vakarų Kanadą, nesiskaitydamas su kviečius auginančiais ūkininkais bei pateikdamas neveiksmingą energetikos programą, o naująją konstituciją suvėlė teisėtvaros eiga. Daug kas taip pat prisimena jo prisišliejimą prie socialistinės ideologijos savo ryšiais su Kuba, Kinija ir Sovietų Sąjunga. Giliausias randus paliko jo ekonominės nesėkmės. Sunkiau pateisinami ir be galo lėtai atitaisomi nuo 11.3 bln. iki 128 bln. dolerių jo valdymo metu pakilusi valstybinė skola bei deficitas, išaugęs nuo nulio iki 25 bln. dolerių, padidėję nedarbas ir infliacija. Turbūt kiekvienai politinei asmenybei lemta sulaukti aštrios kritikos, tačiau lyginant straipsnius apie garsiausią praėjusio šimtmečio kanadietį, aiškėja, kad jo laimėjimų sąrašas, deja, buvo trumpesnis ir labiau miglotas, negu jo nesėkmių konkretūs pavyzdžiai. Jo sūnus atsisveikinimo žodyje tarė, jog Tėvo nebėra, dabar patys, visi, turime suprasti kas mes esame ir ką pajėgiame daryti. Svarbiausia pamoka bet kurios valstybės gyvenime gal ir yra, kad nuo visų priklauso kas valdo ir kaip valdo. RSJ

KANADOS ĮVYKIAI

Kas naujo politinėje virtuvėje?

Federacinių rinkimų gandai kursuoja jau kurį laiką: daugelis politinių stebėtojų spėlioja, kad jie įvyks jau šį rudenį. Min. pirmininkas tuos spėliojimus daugiau ar mažiau puoselėjo, bet nieko konkretaus nepasakė. Tačiau jo paskutinis politinis ėjimas išaukiant jauną ir žvalų (ir politiškai labai ambicingą) Newfoundland premjerą Brian Tobin į Otavą ministerio pareigoms kaip ir patvirtina nevolim rinkimus. Praradęs apie 20 vietų patalantis provincijose praeitų rinkimų metu, J. Chretien tikisi, kad B. Tobin padės sugrąžinti bent dalį tų provincijų rinkėjų į liberalų glėbį. B. Tobin skubiai atsisakė premjero pareigų, nors per rinkimus buvo viešai pažadėjęs išbūti tose pareigose iki sekančių rinkimų, ir buvo paskirtas pramonės ministru vietoj John Manley, kuris pakeičia iš politikos pasitraukiantį užsienio reikalų ministrą Lloyd Axworthy. B. Tobin, dar neišrinkto parlamentaru, skyrimas federacinio ministerio neprieštarauja įstatymams, tačiau nėra politiškai skaidrus ar demokratiškas.

Pramonės ministerija, nors pavadinimas ir nekalta atrodo, yra labai galinga ir įtakinga. Per ją yra taip pat nesunku nukreipti federacinius fondus į politiška opias sritis. Ministerijos metinis biudžetas siekia daugiau kaip \$1 bilijono ir jos žinioje yra visa eilė mokslinių tyrimo cent-

rų (National Research Council, Natural Sciences and Engineering Research Council, Social Sciences and Humanities Research Council, Canadian Space Agency, Standards Council of Canada, Statistics Canada), Verslo plėtros bankas bei Federacinės sričių gerinimo agentūra. Ministerija yra atsakinga už bendrą Kanados ekonominį vystymąsi, užsienio investicijų pritraukimą, mažų ir vidutinio dydžio verslų plėtrą, paruošimą ryšių, tarp-provincinės prekybos, mokslo ir technologijos vystymosi planų. Nors B. Tobin yra prityręs politikas, bet žiniasklaidos nuomone, jis nėra labiausiai tinkamas vesti šią ministeriją. Gal tiksliau būtų teigti, kad šiuo politiniu ėjimu laimėjo ir J. Chretien, ir B. Tobin.

Michael Smith, Britų Kolumbijos universiteto profesorius ir 1993 metų chemijos Nobelio premijos laureatas, mirė sulaukęs 68 metų. Gimęs Blackpool, Anglijoje, doktoratą įsigijo Mančesterio universitete 1956 metais ir po 10 metų pradėjo dirbti Britų Kolumbijos universitete: čia jis įsteigė biotechnologijos laboratoriją ir buvo direktoriumi Genome Sequence centro, į kurį jis pritraukė daugelį žymių mokslininkų. Praeitais metais jis įtikino finansų ministrą P. Martin paskirti \$160 milijonų genome (žmogaus genų paskirties tyrinėjimo) projektą (Nukelta į 8-tą psl.)

Rusijos katalikų arkivyskupas T. KONDRUSIEVIČ, su kitais Lietuvos vyskupais bei kunigais atlikęs Tilžės katalikų šventovės pašventinimo apeigas. Viršuje įrašas rusiškai: "Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate prisilęti, aš jus atgaivinsiu" (Mt. 11, 28)

Pelesos lietuvių šventovėje Gudijoje moterys gieda pamaldų metu dalyvaujant PLB seimo atstovų išvykos nariams

Lietuvių salose - Karaliaučiuje ir Gudijoje

Po pasaulio lietuvių bendruomenės seimo Vilniuje dalis jo dalyvių aplankė Tilžę, Lydą, Pelesą, Gervėčius, Rimdžiūnus

STASYS DALIUS, Hamiltonas

Rugpjūčio 20, sekmadienį, 6 v.r. į viešbutį atvažiavo autobusas paimti kelionei į Tilžę tu, kurie buvome tam užsirašę, nes autobusas talpino tik 40 žmonių. Važiuojant per Vilniaus gatves. Apsiniaukę, saulės nėra, toks pilkas dangus. Autobusas didelis, modernus, su plačiais langais, turistinis, daug vietos jame patogiai sėdėti.

Panemunėmis atvykome per keturias valandas iki Luizės tilto per Nemuną ties Tilžę, tik vienoje vietoje buvome sustoję kavos išgerti. Kelionė pro Sereidžių, Belvederį, Veliuoną greit praėjo besizvalgant į Nemuno pakrantes supančius miškus, sodybas, pievų plotus, kur buvo kraunamas šienas į kupetas.

Lietuvos muitinė greit praleido, bet pervažiuavus tiltą rusų muitinėje ilgiau užkliuvome, o 11 v.r. prasideda pamaldos, tad bijojam tam linkėjimui. Arkivyskupas dideli šventovės raktai. Tautinių mažumų departamentui gen. direktorius R. Motūzas, įteikdamas raktus, palinkė, kad ši šventovė būtų ne tik maldos namai, bet ir labai svarbus kultūrinis veiklos židinys. Visi plojam tam linkėjimui. Arkivyskupas dėkodamas atsako rusiškai (moka ir lietuviškai, nes yra baigęs lietuvių kunigų seminariją). Atsidaro šventovės durys, procesija eina prie altoriaus, o iš paskos veržiasi visa laukianti minia.

Šventinimo apeigos

Susėjam laikui. Išlipę iš autobuso randam didelę minią susirinkusių tautiečių laukiančių iškilmių pradžios. 11 v. skardžiai prabilo varpas, pranešantis, kad jau prasidėjo šventinimo apeigos. Prie šventovės laiptų ir durų būriuojasi baltai apsirengę kunigai, laukdami procesijos pradžios. Varpui skambant pasirodė penki vyskupų eiseną su Rusijos arkivyskupu Kondrusievičiumi priešakyje. Jį lydi Lietuvos vyskupai, tarp kurių atpažįstame vysk. Baltakį, vysk. Vaičių ir kitus. Procesija užkopia laiptais prie šventovės durų, kur atliekamos šventinimo apeigos ir įteikiami arkivyskupiui simboliškai dideli šventovės raktai. Tautinių mažumų departamentui gen. direktorius R. Motūzas, įteikdamas raktus, palinkė, kad ši šventovė būtų ne tik maldos namai, bet ir labai svarbus kultūrinis veiklos židinys. Visi plojam tam linkėjimui. Arkivyskupas dėkodamas atsako rusiškai (moka ir lietuviškai, nes yra baigęs lietuvių kunigų seminariją). Atsidaro šventovės durys, procesija eina prie altoriaus, o iš paskos veržiasi visa laukianti minia.

sija eina prie altoriaus, o iš paskos veržiasi visa laukianti minia.

Šventovė didelė, graži, raudonų plytų aukštą bokštą išsklusi buvusios sugriautos šventovės vietoje. Nors lietuvių pastatyta, bet virš durų didžiulis sveikinimo plakatas rusiškai parašytas, tad nesuprantam kas parašyta, o lietuviškai nebuvo nė vieno žodelio. Kažkaip nyku žvelgiant tik į rusišką įrašą.

Iškilmės dalyviai

Vyskupai, prelatai, kunigai suėję susėdė didelėje eilėje prie altoriaus. Tarp jų sėdi Lietuvos seimo pirmininkas V. Landsbergis, Tautinių mažumų gen. direktorius R. Motūzas, rusai - Karaliaučiaus srities ir Tilžės miesto pareigūnai.

Parapijos klebonas lietuvis ilgą rusų kalbą vardina ir pristato visus vyskopus, prelatus, kunigus. Lietuvos ir Rusijos atstovus, kurie sėdi pirmose gretose. Po prailgusios rusiškos įžangos vėl gražia lietuvių kalba pakartoja kas buvo kalbėta rusiškai. Po to prasideda Mišių apeigos, kur viskas atliekama irgi rusų kalba - lietuviškai nieko.

Viduje sėdimos vietos visos užimtos, o suspaustiems stovintiems šilta ir tvanku. Per pamaldas gieda iš Lietuvos choras, kur labai galingai skamba Alleliuja...

Meninė programa

Po rusiškų pristatymo kalbų protarpiais skamba katutės visose šventovėje. Po pamaldų šventovės aikštelėje vyko Karaliaučiaus srities lietuvių grupių pasirodymai. Jos šoko tautinius šokių, dainavo pasikeisdamos viena po kitos. Tiek daug šiame krašte yra lietuvių meninių vienetų, kurie puoselėja lietuvišką dainą ir šokį. O lietuvių minios aplinkui stebėjo atliekamą programą ir su entuziazmu lydėjo plojimais.

Vykstant programai buvo pakviesti prie šventovės pakuoti (Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Seimo rinkimai Lietuvoje

Vyriausioji rinkimų komisija spalio 9 d. paskelbė, jog spalio 8 d. įvykę rinkimai buvo laisvi, sąžiningi ir teisingi.

Kaip praneša BNS/LGTT, gana didelę patyrusių politikų dalis neatlaikė naujų politinių jėgų konkurencijos ir nepateko į naująją seimą. Tarp tokių yra nepriklausomybės akto signatarai, tris kadencijas parlamente dirbę Tėvynės liaudies partijos pirmininkė Laima Andrikenė bei šios partijos narys Vidmantas Žiemelis, Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas ir vicepirmininkas Egidijus Bičkauskas, krikščionis demokratas Algirdas Patackas, Demokratų partijos pirmininkas Saulius Pečeliūnas, konservatorius Emanuelis Zingeris. Iš buvusios kadencijos parlamentarų, tik 38 buvo išrinkti į naująją seimą.

Po susitikimo su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi spalio 9 d., Naujosios sąjungos (socialliberalų) ir Lietuvos liberalų sąjungos vadovai Artūras Paulauskas ir Rolandas Paksas pareiškė prisimančius atsakomybę formuoti naująją vyriausybę ir seimo vadovybę. Algirdo Brazausko socialdemokratinė koalicija, kurią sudarė Lietuvos socialdemokratų partija (pirmininkas Vytenis Andriukaitis), Naujosios demokratijos partija (pirmininkė Kazimiera Prunskienė) ir Lietuvos demokratine darbo partija (vadovas Česlovas Juršėnas) spalio 14 d. nusprendė sudaryti vieningą opozicinę frakciją, kuriai vadovaus LSDP pirmininkas V. Andriukaitis.

Valdančiąją daugumą formuojančios "naujosios politikos" jėgos spalio 13 d. pasirašė koalicijos sutartį. Dokumentą pasirašė Lietuvos liberalų sąjungos, Naujosios sąjungos (NS, Socialliberalų), Centro sąjungos ir Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos vadovai. Sutartyje įtvirtinta, kad vyriausybės vadovo pareigos atitenka LLS - Rolandui Paksui, o seimo pirmininko - socialliberalams, t.y. Artūrai Paulauskui. Taip pat numatyta, kad koalicijos partnerių dalyvavimas valstybės valdymo institucijose nustatomas proporcingai seimo rinkimuose gautiems mandatams ir pagal atskirą priedą, kuris bus parengtas vėliau.

Spalio 13 d. susitikę su prezidentu Valdu Adamkumi, į seimą išrinkti Lietuvos lenkų rinkimų akcijos ir Lietuvos valstiečių partijų atstovai bei Lietuvos krikščionių demokratų sąjungos vadovas Kazys Bobelis pareiškė remiantys Naujosios politikos koaliciją seime. Mainais už Valstiečių partijos paramą (keturis balsus) jos vadui Ramūnui Karbauskui pasiūlytas seimo pirmininko pavaduotojo postas. Šių partijų balsai bus reikalingi koalicijai, turinčiai tik 68 vietas, nes 71 balso dauguma yra būtina esminiams sprendimams.

Prezidentas V. Adamkus sušaukė pirmąjį naujojo seimo posėdį spalio 19 d., 12 valandą. Pirmininkavo vyriausias amžiumi seimo narys, 77 metų Kazys Bobelis. Sugiedoję himną posėdžio dalyviai tylos minute pagerbė mirusius Nepriklausomybės akto signatarus, seimo narius. Posėdyje dalyvavo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, buvęs prezidentas Algirdas Brazauskas, Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo seimo atstovai, Nepriklausomybės akto signatarai, vyriausybės nariai, buvę seimo nariai, Lietuvos Katalikų Bendrijos hierarchai, diplomatinio misijų atstovai, aukštųjų mokyklų rektorai ir kiti svečiai.

Naująją seimą sveikino V. Adamkus, diplomatinio korpuso Lietuvoje vadovas, Apaštališkasis nuncijus Ervin Jozef Ender, buvęs seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis bei kiti pareigūnai. Naujai išrinkti parlamentarai davė prisieiką būti ištikimais Lietuvos respublikai. Priešai priėmė Konstitucinio teismo pirmininkas Vladas Pavilonis.

Seimo pirmininko pareigoms buvo pasiūlyti du kandidatai - Naujosios sąjungos pirmininkas Artūras Paulauskas ir LDDP vadas Česlovas Juršėnas. Slaptu balsavimu parlamentarai išrinko Artūrą Paulauską, gavusį daugiau negu pusę balsų. Seimo kontroliere spalio 17 d. buvo paskirta Zita Zamžickienė.

Spalio 8 d. vykusiose rinkimuose buvo išrinkti visi - 141 seimo narys. Skelbiame seimo narių, išrinktų į naująją seimą, sąrašą (ne pagal gautų balsų skaičių).

Algirdo Brazausko socialdemokratinė koalicija (seimo nariai išrinkti daugiamandatėje apygardoje): Alvydas Sakalas, Edvardas Kaniava, Sergėjus Dmitrijevas, Alfonsas Macaitis, Nikolajus Medvedevas, Juozas Bernatonis, Birutė Vėsaitė, Algirdas Sysas, Algirdas Kunčinas, Sigita Burbienė, Ona Babonienė, Gediminas Kirkilas, Kęstutis Kriščiūnas, Vladimiras Orechovas, Jonas Budrevičius, Stasys Kružinauskas, Algimantas Salamakinas, Rimantas Ruzas, Giedrė Purvanekienė, Gintaras Didžiokas, Artur Ploško, Jonas Korenka, Algis Rimas, Jurgis Utovka, Irena Šiaulienė, Julius Sabatauskas, Mykolas Pronckus, Vasilijus Popovas;

A. Brazausko socialdemokratinė koalicija (kandidatai išrinkti vienmandatėse apygardose): Alfonsas Pulokas, Valentinas Greičiūnas, Mindaugas Bastys, Petras Papovas, Vytautas Saulis, Vytautas Einoris, Česlovas Juršėnas, Zenonas Mačernius, Rimantas Šinkevičius, Virmantas Velikonis, Justinas Karosas, Zigmantas Balčytis, Bronius Bradauskas, Vydas Baravykas, Gintautas Mikolaitis, Algirdas Butkevičius, Roma Dovydenienė, Juozas Olekas, Vytenis Povilas Andriukaitis, Jonas Jurkus, Kazimiera Danutė Prunskienė, Janė Narvilienė;

Lietuvos liberalų sąjunga - daugiamandatėje apygardoje: Eugenijus Maldeikis, Jonas Čekuolis, Gintautas Babravičius, Artūras Vaz- (Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje

Žymaus vado palikimas

Gimęs Kvebeke, jis kovojo prieš tos provincijos atskyrimą

Lietuvių salose - Karaliaučiuje ir Gudijoje

Virš durų didžiulis sveikinimo plakatas, rusiškai parašytas

Lietuvos seimas vokiečių žiniasklaidoje

Televizija parodė džiugaujantį A. Brazauską, sveikinamą partijos

Dabarties ir praeitės spauda Lietuvoje

Dienraštis greitai išdavė Sąjūdžio idėjas, pasidarė bulvarinis

Lietuvos vokiečiai neužmiršta senosios tėvynės

Turėjo išsinti savo tautybės, kad nebūtų persekiojami

Paslaptinga gelbstinti ranka

Būdamas Vorkutoje, sapnuodavau arkivyskupą M. Reinį

Studentų džiaugsmas ir vargai

Studijuojantys čėčėnai gauna pilną išlaikymą

Gamtovaizdžių įtaka sveikatai

Pravartu ne tik palydėti saulę, bet ir ją sutikti

Dainos žymūnai iš Lietuvos

Solistai I. Milkevičiūtė ir M. Žemaitis dainavo Čikagoje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzbiz@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaiztėnė. Metinė prenumerata – \$43, pusmetinė – \$22, mėnė – \$53, garbės – \$63. Oro paštu į užjūrius – \$140, paprastu paštu – \$45. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$43.00, patron \$53.00, sponsor \$63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Rekolekcinio veikimo organizacija, įsisteigusi Telšių vyskupi-joje, š.m. rugsėjo 15-16 d.d. Šventojoje surengė konferenciją "Meilė – žmogaus asmens išsi-skleidimas". Kun. R. Karpavičius dalyvius supažindino su organiza-cijos veikla, kurioje ypatingas dė-mesys skiriamas narių vidinio gy-venimo ugdymui. Panagrinėta, kaip draugystės bei meilės patir-ty išskleidžia žmogaus asmenį, patyrinėta dieviškosios meilės do-rybės reikšmė krikščionio gyven-i-me. Konferencijoje dalyvavo apie 80 žmonių iš įvairių Lietuvos vie-tovių.

Vytauto Didžiojo universite-te, Kaune š.m. rugsėjo 16-17 d.d. įvyko konferencija "Šlovink Vieš-patį". Tai pirmas tokio pobūdžio renginys, kuriame dalyvavo įvai-rių krikščioniškų konfesijų atstovai. Pagrindinius mokymus vedė svečias iš Švedijos šlovintojas Pe-ter Persson. Buvo kalbama apie šlovinimo reikšmę bei ryšį su Die-vu. Kun. R. Liachavičius kalbėjo apie šlovinimo kaip Gerosios Naujienos reikšmę, galimybes ir būdus. Konferencijoje šlovinimus vedė įvairios šlovinimo grupės, dalyvavo ir muzikantai, atstovavę sekminininkams.

Misijų dienos Biržuose š.m. rugsėjo 9-10 d.d. sutraukė maldin-ninkų iš Panevėžio, Anykščių, Utenos, Zarasų dekanatų. Daly-vavo maldos ir šlovinimo grupės iš kitų vyskupijų, trylikia kunigų iš Panevėžio vyskupijos ir dominin-konai kunigai Tadas Astrauskas ir Pijus Eglinas. Šv. Jono Krikšty-tojo šventovėje ir šventoriuje pa-statytose palapinėse vyko konfe-rencijos jaunimui ir suaugusiems. Kalbėta apie gyvąjį tikėjimą, atsi-naujinimą ir susitaikymą. Vysku-pas J. Preikšas per Mišias priminė krikščionybės jubiliejus prasmę, po pamaldų pasveikino prie šven-tovės vykusio krikščioniškos mu-zikos koncerto dalyvius ar atlikė-jus. Biržų šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonas kun. D. Tubys pasibaigus renginiui džiaugėsi, kad į kvietimą atsiliepė daug bir-žiečių, dėkojo misijų dienos parė-musiems. Renginyje dalyvavo ir kitų konfesijų atstovai – evangeli-kai reformatai, metodistai, sekmi-nininkai.

Socialinėms problemoms ap-tarti š.m. rugsėjo 7-10 d.d. Kaune įvyko specialii plataus masto kon-ferencija, kurią surengė Vytauto Didž. universiteto Socialinių mokslų fakultetas, Socialinio dar-bo profesinių studijų centras, Kauno Technologijos universiteto Socialinių mokslų fakultetas ir Edukologijos institutas. Dalyvavo aukštųjų mokyklų dėstytojai, stu-dentai, socialiniai darbuotojai, valdžios atstovai bei svečiai iš Anglijos, Norvegijos, Ispanijos, Čekijos, Prancūzijos ir Lenkijos. Visus pasveikinęs vysk. R. Norvi-la pabrėžė Katalikų Bendrijos su-

sirūpinimą dėl kylančių socialinių problemų ir pasiryžimą bendrauti su valstybe bei nevalstybinėmis organizacijomis. Socialinės ap-saugos ir darbo ministerė I. De-gutienė sakė, kad šių dienų Lietu-vos socialinės politikos pagrindi-nis bruožas yra skatinti žmonių atsakomybę; didėjant neigalių ir senesnių žmonių skaičiui, būtina rengti tinkamus socialinių paslau-gų teikėjus, reikia ir daugiau glo-bos įstaigų. Kun. A. Jagelavičius, priminęs Vatikano II suformu-luotą Katalikų Bendrijos poziciją socialinių reikalų atžvilgiu, ap-žvelgė aktualiausias socialines problemas – nedarbą, savizūdy-bes, nusikalstamumą ir kt.

Krikščionybės jubiliejaus dieną Karaliaučiuje gyvenantys lietuviai šventė š.m. rugsėjo 16-17 d.d. Ta proga juos aplankė Telšių vyskupijos jaunimas. Renginys pradėtas Mišiomis, kurias aukėjo Karaliaučiaus katalikų parapijoje dirbantis kun. Anupras Gaurons-kas. Po pamaldų vykusiam susi-rinkime apie sukaktuvinius metus mintimis dalinosi kun. V. Vikto-ravičius, mkt. J. Bucevičiūtė; G. Surplys dalyvius supažindino su žurnalu "Lux"; parodoje galima buvo iš arčiau susipažinti su Lie-tuvoje ir visame pasaulyje vyku-siais jubiliejiniiais renginiais. Ren-ginyje dalyvavę Telšių kunigų se-minarijos klierikai pagiedojo ir padainavo. Įvyko ir Telšių miesto Žemaitės teatro spektaklis "Ame-rika pirtyje", rež. L. Pocevičienės. Pabaigai parapijos ansamblis pa-dainavo keletą lietuviškų dainų ir jų pačių sukurta Karaliaučiaus lietuvių himną.

Metinis Studentų ateitininkų sąjungos suvažiavimas įvyko š.m. rugsėjo 16-17 d.d. Jėzuitų gimna-zijoje, Vilniuje. Pradėtas Mišio-mis, kurias aukėjo kun. V. Aliu-lis, MIC. Po pamaldų dalyvius sveikino Ateitininkų federacijos garbės pirm. dr. Vincas Rastenis, kitų organizacijų atstovai; per-duotas federacijos pirmininko V. Abraičio sveikinimas. Iš vienetų pranešimų aiškėjo problemos – narių stoka ir neveiklumas kuopose. Pirmoji diena baigta klasiki-nės muzikos koncertu Šv. Kazi-miero šventovėje. Ten Mišiomis pradėta ir antroji diena, sulaukusi ir trijų naujų žodžių davusių narių. Posėdžiai tęsėsi Jėzuitų gimnazi-joje, kur pirmininkė Aliona Per-miakova skaitė metų veiklos pra-nešimą, supažindindama dalyvius su nuveiktais darbais – kursais, renginiais, talka Eucharistinio kongreso rengimui; septyni stu-dentai davė ateitininko žodį. Išd. R. Aušrotas pateikė išdą apyskai-tą – išleista apie 25,000 litų dau-giausia rengiant vasaros ir žiemos akademijas; veiklą finansškai re-mia Tautos fondas ir Valstybinė jaunimo reikalų tarnyba. Suvažia-vimas baigėsi rinkimais – naująja pirmininke tapo Kauno medic-i-no-unto studentė Irma Kulia-vienė.

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+ JUOZAS ARCIMAVIČIUS

mirė 2000 m. spalio 14 d.

Giliame liūdesyje paliko žmoną Helene bei brolių Praną, seseris – Oną ir Agnė Lietuvoje.

Po gedulinių Mišių Lietuvos kankinių šventovėje palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ont.

Liūdinti žmona Helene

PLB seimo išvykos dalyviai Gudijoje prie lietuvių Pelesos mokyklos

Nuotr. St. Daliaus

Lietuvių salose - Karaliaučiuje ir Gudijoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

statyton salėn – svetainėn, kur buvo paruoštos vaisės. Didžiulė erdvi salė prisipildė žmonių, kurie vaikščiojo aplink apkrautus stalus rinkosi valgius, šnekučia-vosi ir stovėdami valgė. Matėsi ir vyskupai su lėkštelėmis rankose, kartu su visais stovėdami vaišinosi. Dalyvavę vaisėse V. Landsbergis su žmona gan greit išėjo. Mes atvykusieji autobusu į Tilžę dar valgydami vaikščiojom po salę žvalgydamiesi pažista-mų. Tačiau netrukus gavom ženklą, kad jau laikas rinktis prie autobuso kelionei atgal į Lietuvą.

Pro Vydūno namus

Kartu su mumis keliaavę Mažumų departamento direk-torius R. Motūzas praneša, kad Tilžėje pravažiuodami sustosi-me prie Vydūno namo. Paju-dam nuo grąženos naujos katali-kų šventovės Tilžėje per gan ap-leistas apšepusias gatves, kurių grindinys daug kur išdaužytas, duobėtas. Atvažiuojam prie Vy-dūno namo, prie kurio ir dau-giau autobusų sustojė.

Susirinkęs būrys lietuvių ša-ligatvyje ir gatvėje žiūri į namą, kuriame 1933-1944 m. gyveno rašytojas filosofas Vydūnas. Išli-pę einame prie namo, skverbia-mės pro susirinkusius arčiau na-mo, kurio sienoje Vydūno ba-reljefas su lietuviškais ir rusiškais įrašais. Namas senas, nu-blukęs, reikalingas remonto, ta-čiau dar stovi apšepęs. Pastovė-ję, pažiūrėję, padarę nuotraukas patraukiam atgal į Lietuvą. Per Luizės tiltą Nemunu ir rusų muitinę pravažiuojam jau saulei leidžiantis, o Vilnių pasiekėm jau vakaro tamsoje.

Kelonė ir Gudija

Pirmadienį, rugpjūčio 21, Gudijos LB pirmininkė Virginija Tarnauskaitė pakvietė PLB X-jo seimo atstovus išvykoti į Gudiją, kurioje reikėjo iš anksto užsirašyti. Gavęs pranešimą tai kelionėi užsirašiau dar Kanado-je, nes važiuoti tik vienas auto-busas, talpinantis tik 40 žmonių, tad kas vėliau užsiregistravo jau nepateko.

Kelonė prasidėjo Vilniuje nuo Lietuvos seimo rūmų, kur laukė Gudijos autobusas, senas, geroak apšepęs. Nuo viešbučio ir seimo rūmų atvykome taksiu, nes dauguma rinkosi prie seimo rūmų.

Punktualiai 10 v.r. pajudė-jom nuo seimo rūmų per Vil-niaus gatves į Gudijos žemę. At-stumas nuo Vilniaus iki sienos – apie 100 km., tad labai greit pasiekiam Varėnos muitinę ir jau Gudijoje.

Vietovaizdis toks pat kaip

OVER A CENTURY OF SERVICE

18 74

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Lietuvoje: miškai, laukai, pie-vos, kaimai, tik skirtumas tas, kad visur įrašai ir rodyklės rusiškam raidėm ir negalim išskai-tyti. Pirmininkė V. Tarnauskai-tė vis praneša apie pravažiuoja-mas vietas, kur vis lietuviški vie-tovardžiai, lietuviški kaimai ir lietuviškas vardais ežerai bei upeliai. Visas kraštas dvelkia Lietuva, jos istorija, o dabar Gudijai priskirtas. Kelias geras, asfaltuotas, kiek siauresnis negu Lietuvoje. Pirmas sustojimas miškelyje, nes Gudijoje pakelė-je nėra "poilsio" vietelių. Tad sustoję vyrai patraukiam į vieną pusę, o moterys į kitą...

Lydoje ir jos pilyje

Labai greitai pasiekiam Ly-dos miestas, nes jis vos 87 km. nutolęs nuo Vilniaus. 1919-39 m. buvo lenkų okupuotas, o vė-liau priskirtas Gudijai. Priešis-toriniai ir istoriniai laikais bu-vo gyvenamas lietuvių.

Vos įvažiavę į miestą atsi-duriam prie aukštos keturkam-pės masyviai sumūrytos iš lauko akmenų 2.5 metrų storio sieno-mis pilies su vienu kampiniu bokštu. Ji pastatyta Gedimino apie 1323 m. Kaip papasakojo Gudijos bendruomenės vice-pirm. Algirdas Dirginčius, ši pi-lis atstatyta dar sovietinės Gud-ijos valdžios, nes norėjo pasidi-džuoti istorine pilimi ir nepa-gailėjo pinigų jai pastatyti. Iš-lipę iš autobuso apeinam aplink aukštas mūro sienas, kylančias į dangų. Pagrindiniai vartai į pi-lies kiemą užrakinti, bet per du-rų plyšius matėsi gan didelis vi-daus plotas, tuščias be jokių pa-statų žole apaugęs. Pati pilies aplinka švari sutvarkyta, o pati pilis primena dingusią Lietuvos senovę.

Apvaikščioję pilies aplinką buvom nuvesti į didelį Gudijos prekybos centrą. Plačiai išsiplė-tusiam pastate daug erdvės, bet nedaug prekių išdėstyta ir mažas pasirinkimas. Kurie turė-jom amerikietiškų dolerių, galė-jom nusipirkti nebrangiai gerų rankinių laikrodžių. Grįžtant iš tos krautuvės prie autobuso, prasidėjo lietus, pro tarpais gan stiprus su perkūnija.

Pelesoje

Važiuojam toliau artyn prie lietuvių apgyventos vietovės. Tai Pelesa. Jau iš tolo matyti jos šventovės bokštas. Išsukam iš plento į šoninį kelią, kuris atveda prie Pelesos lietuvių mokyklos ir šventovės. Pelesos šventovė iš lauko akmenų sumūryta su vie-nu bokštu. Bolševikiniais laikais buvo atimta iš tikinčiųjų, nu-griautas bokštas, išskirtas šone kitos durys ir įrengtas sandėlis.

Atgavus tikintiesiems šven-tovę pastaroji buvo atremontuo-ta, atstatytas bokštas ir arkivys-kupo Steponavičiaus atšventinta. Šventovė įspūdingai atrodo. Prie jos stovi didelis ornamentuotas medinis kryžius. Netoliese – ka-pinės. Aplinka gražiai tvarkoma, švariai užlaikoma.

Prie lietuvių mokyklos jau laukė būrys tautiniais drabužiais apsirengusių moterų ir gimnazi-jos mokinių. Liaudies orkestras trankiu maršu pastinkna mus. Kol žygiavom iš autobuso, aikš-telėje mokiniai šoko tautinius šoki-us. Įėjom tiesiai į mokyklos salę, kur prie padengtų stalų buvo paruoštos vaisės, nes buvo jau vidurdienis, tad laikas pasi-stiprinti.

Stalas buvo apkrautas gėry-bėmis, viduryje puikavosi iškep-tas visas paršiukas. Prieš tai dar spėjom apžiūrėti XI-tos klasės mokinės vadovaujami bendra-bučio kambarius, mokytojų kam-

Pelesos lietuvių šventovėje Gudijos LB pirm. V. TARNAUSKAI-TĖ po pamaldų įteikia kun. P. K. KRIKŠČIUKAIČIUI duonos kepalą

Nuotr. St. Daliaus

barį, nedidelį muziejų, klases. Šioje lietuvių vidurinėje mokyk-loje, kurią pastatė ir apmoka mokytojams algas Lietuvos vy-riausybė, yra ir bendrąsias su valgykla, nes vaikai į mokyklą suvažiuoja iš tolimesnių lietuvių kaimų. Mokosi per 100 lietuvių vaikų, o kitais metais bus iš-leista pirmoji abiturientų laida.

Mus nepaprastai nuošir-džiai sutiko susirinkę vietos lie-tuviai, sveikindami ir plodami rankomis. Pajutom tą ryšį, kuris jungia susitikusius lietuvius.

Susėdus ir pasitiprinus, trumpu žodžiu pasveikino Gud-ijos lietuvių pirm. Tarnauskaitė.

Po vaišių buvom pakviesti į Pelesos šventovę, kur vietinis klebonas kun. Petras Kastytis Krikščiuikaitis, karštas patriotas, atnašavo šv. Mišias. Pirmoje suolų eilėje sėdėjo būrelis seny-vų moterų, apsirengusių tauti-niais drabužiais, kurios gražiai giedojų prieš pamaldas ir pa-maldų metų. Klebonas labai nuoširdžiai po pamaldų visus pasveikino ir išlydėjo iš švento-vės. Gudijos lietuvių pirm. Tar-nauskaitė įteikė klebonui didelį ant padėko pyragą, kurį klebo-nas atnešė į salę vaisėms.

Vaisės teko nenoromis baigti ir atsisveikinti su Pelesos lie-tuviais bei palydinti liaudies or-kestro maršais ir liekančiųjų ran-kų mosavimais. Kartu su mumis buvo atvykęs ir Mažumų depa-rtamento direktorius R. Motūzas, kuris su dideliu entuziazmu ir padėka Pelesos lietuvių buvo sveikinamas ir gerbiamas.

Krėvos pilis

Netoli Pelesos pasiekiam Krėvos vietovė ir pilies griuvė-sius. Krėvos pilis stovi žemumoje prie vieno upelio. Lietui vis bandant lynoti per išdaužytą, iš-vazinėtą giliomis provėžomis vandeniu pažūžusią kelią auto-busu buvo neįmanoma priva-žuoti prie pilies griuvėsių. Au-tobusas sustoja ir tenka išlipus šokinėjant per vandens balutes prieiti prie pilies liekanų.

Pilies ginamųjų mūrų lieka-nos buvo keturkampio pavidalo ir užima didelį plotą su viduje priaugusiom aukštom žolėm. Mūro sienų storis apie 2 m. ir keli kurios sienos dar išlikusios kelių metrų aukščio, kai kitos dalys jau sutrupėjusios iki pat žemės. Buvusių dviejų bokštų liekanų visai nedaug belikę ir vieno bokšto siena paramtyta su pastoliais, kad visai nesugriūtų. To bokšto požemiuose buvo DLK Kęstutis 1382 m. kalina-mas ir Jogailos nužudytas.

Pilies griuvėsiai daro nykų įspūdį – apleisti, neprižiūrimi, neremontuojami, atrodo nie-kam nereikalingi ir palikti laikui sunaikinti. Likę akmenų ir plytų išvirtusios krūvos tik lietuviams mena istorinę praeitį.

(Nukelta į 3-čią psl.)

Seimo rinkimai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

bys, Pranas Vilkas, Algirdas Gričius, Juozas Matulevičius, Artūras Me-lianas, Dalia Teišerskytė, Vytautas Lapėnas, Jonas Jučas, Vytautas Za-biela, Rimvydas Vaštakas, Arminas Lydeka, Domininkas Velička, Ro-manas Algimantas Sedlickas; Lietuvos liberalų sąjunga – vienmanda-tėse apygardose: Gintaras Steponavičius, Vladas Žalnerauskas, Ei-mundas Savickas, Jonas Lionginas, Eligijus Masiulis, Alvydas Meda-linskas, Dalia Kutraitė-Giedraitienė, Rolandas Paksas, Audrius Klišo-nis, Henrikas Žukauskas, Dailis Alfonsas Barakauskas, Klemensas Rimšelis, Raimondas Šukys, Egidijus Skarbalius, Juozas Raistenskis, Raimundas Palaitis, Algimantas Matulevičius, Saulius Lapėnas, Jūratė Juozaitienė;

Naujoji sąjunga (socialliberalai) – daugiamandatėje apygar-doje: Rolandas Pavilionis, Jonas Čiulevičius, Nijolė Steiblienė, Ge-diminas Dalinkevičius, Gediminas Jakavonis, Jeronimas Kraujelis, Al-gimantas Valentinas Indriūnas, Alvydas Sadeckas, Egidijus Vareikis, Eduardas Šablinskas, Gintautas Kniukšta, Alvydas Ramanauskas, Ri-mas Valčiukas, Kęstutis Kuzmickas, Vaclov Stankevič, Valerij Tret-jakov, Kęstutis Skamarakas, Egidijus Klumby; **Naujoji sąjunga (social-liberalai)** – vienmandatėse apygardose: Gintautas Šivickas, Valerijus Si-mulik, Algirdas Monkevičius, Artūras Skardžius, Aleksander Poplavs-ki, Artūras Paulauskas, Vytautas Kvietkauskas, Dangutė Mikutienė, Vasilij Fiodorov, Vaclovas Karbauskis, Juozas Palionis;

Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) – daugiamandatėje apygardoje: Vytautas Landsbergis, Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė, Povilas Jakučionis, Antanas Napoleonas Stasiškis, Jurgis Razma, Arvydas Vidžiūnas, Irena Degutienė; **Tėvynės sąjunga (Lietuvos kon-servatoriai)** – vienmandatėse apygardose: Vitas Matuzas;

Valstiečių partijos kandidatai išrinkti vienmandatėse apygar-dose: Antanas Baura, Viktoras Rinkevičius, Ramūnas Karbauskis, Ed-vardas Karečka;

Patys save išsiskelę kandidatai: Kęstutis Glaveckas, Viktor Us-paskich, Julius Veselka, Lietuvos centro sąjunga: Virginijus Marti-šauskas, Gintaras Šileikis, Lietuvos lenkų rinkimė akcija: Jan Gabriel Mincevič, Valdemar Tomaševski; Lietuvos krikščionių demokratų par-tija: Algirdas Saudargas, Petras Gražulis; "Jaunosios Lietuvos", nau-jųjų tautininkų ir politinių kalinių sąjunga: Stanislovas Buškevičius; Krikščionių demokratų sąjunga: Kazys Bobelis; Lietuvos laisvės są-junga: Vytautas Štusauskas; Moderniųjų krikščionių demokratų są-junga: Algis Kašėta; Nuosaukiųjų konservatorių sąjunga: Gediminas Vagnorius. RSJ

Lietuvos seimas vokiečių žiniasklaidoje

KAZYS BARONAS, Vokietija

Nepaisant Jugoslavijos, Ar-timujų Rytų įvykių, Lietuvos seimo rinkimai vokiškoje žinia-sklaidoje susilaukė plataus dė-mesio. Tiesa, kiek daugiau vie-tos buvo skiriama Lenkijos pre-zidento rinkimams.

Jau spalio 7 d. spaudoje pa-sirodė pranešimai apie seimo rinkimus. Laikraščiai, pasinau-dodami paskutinę gyventojų ap-klausą, rašė, kad valdančioji konservatorių partija pralaimės, užleisdama savo vietą "Naujajai sąjungai", kuri save vadina so-cialliberalais. Jos viršūnėje bu-vęs komjaunimo sekr. Artūras Paulauskas. Po laimėjimo jis numato sudaryti vidurio – kai-rės vyriausybę.

Žiniasklaida taip pat pažy-mėjo, kad prieš trejetą metų jis kandidatavęs į Lietuvos prezi-dento kėdę. A. Paulauskas, no-rėdamas nuo savo pračities nu-trinti veiklą komunistinėje par-tijoje bei piliečių kritika, prieš balsavimą nuvyko į ŠAS vadovy-bės būstinę Briuselyje, kur pa-reiškė Lietuvos siekį į Europos s-gą ir ŠAS.

Miuncheno "SZ" dienraščio Varšuvos atstovas Tomas Ur-ban savo laikraščiai iš Lenkijos sostinės pranešė, kad su seimo rinkimais pasiibaigs ir Tėvynės sąjungos "tėvo" bei daugarti-nio parlamento pirmininko Vy-tauto Landsbergio karjera. Jis yra atvedęs Lietuvą į nepriklau-somybę ir tikrovėje laikomas stipriu vyru, bet mėgstamų poli-tikų skalėje randamas vienoje paskutiniųjų vietų. Esą greičiausiai politinėje scenoje pasirodys Algirdo Brazausko veidas. Miuncheno dienraščio bendra-darbis primena, kad A. Bra-zauskas, eidamas Lietuvos KP sekretoriaus pareigas, išvedė partiją iš Maskvos "globos". Prieš trejetą metų pasitraukęs iš Lietuvos prezidento pareigų, jis kartu atsisakęs nuo bet kokios politinės veiklos, kadangi prieš tai buvo parodyti jo bendradar-biavimo su KGB dokumentai.

Sekmadienio rytinėse žinio-se Stuttgarto ir Frankfurto radi-jo stotys taip pat pranešė apie rinkimus Lietuvoje ir Lenkijoje. Televizijos stotys parodė Lietu-vos žemėlapi su užrašais "Litau-en" ir "Wilna", taip pat praneš-damos seimo rinkimus.

Pirmadienio rytą radijo klausytojus ir televizijos žiūro-vus pasiekė pirmos pasekmės: rinkimų laimėtoju laikomas A. Brazauskas, gavęs 30% balsų, antroje vietoje A. Paulauskas su 18% balsų. Skaudų pralaimėji-mą patyrė konservatoriai, gavę tik 8% balsų. Televizijos prane-šėjas pareiškė, kad naujoji vy-riausybė sieks įsijungimo į ES ir ŠAS.

Spalio 10 d. didžiausi Vo-kietijos dienraščiai politiniuose psl. išspausdino galutines rinki-mų pasekmes, žymiai daugiau vietos skirdami Lenkijos prezi-dentui, plotaikai aprašytas Algir-d Brazausko socialdemokratų laimėjimas, jo pračities, pažy-mint, kad seime iš 141 vietos jo partija turės 50 atstovų. A. Bra-zauskas greičiausiai būsis sei-mo pirmininku. A. Paulauskas mano, kad sudaryti koalicinei vyriausybei bus sunku susitarti su A. Brazausku, nors tarp jų yra daugiau asmeninių ginčų negu partinių skirtumų. Varšu-vos pranešimu, su šiais seimo rinkimais baigėsi Vytauto Landsbergio karjera.

Vedamųjų straipsnių psl. "SZ" dienraštis išspausdino pla-tų A. Brazausko pračities ko-mentarą su jo nuotrauka. Vil-niujė esą nemanoma, kad jis pe-rims į savo rankas vyriausybės vairą. Greičiausiai A. Brazaus-ko noras esąs seimo pirmininko kėdė.

Toliau Tomas Urban pri-mena A. Brazausko studijų die-nas, stovybos inžinieriaus diplo-mą bei greitą karjerą valstybinėje planavimo komisijoje. Ko-mentatoriaus primena Lietuvos KP sekretoriaus pareigas ir Lie-tuvos KP pasitraukimą iš Mask-vos "globos". Per vieną naktį jis tapo lietuvių tautos didvyriu ir M. Gorbaciovo priešu.

Savo ilgo komentaro pabai-goje Tomas Urban klausia: ko-dėl jis grįžo į politinį kelią. Be jokios abejonės 1997 m. jis būtų buvęs išrinktas Lietuvos prezi-dentu. Deja, tais metais jis pasa-kė: jo amžiaus žmonės turi už-leisti darbą tiems politikams, kurie nėra apskunkinti sovietinės sistemos.

"Kodėl jis dabar vėl grįžta į politinį gyvenimą? Atrodo, jo noras yra savo biografijos pa-baigoje pastatyti dar vieną svarų tašką: jis dirbęs Lietuvos KP ir net KGB žinyboje. Dabar jo no-ras esąs savo kraštą įjungti į ŠAS ir ES. Tai savos rūšies pa-darytų skriaudų atitaisymas" – savo komentarą baigia T. Urban.

Vokiečių televizija politinėj-se žiniose parodė džiugaujantį A. Brazauską, sveikinamą parti-jos narių, kalbantį prie mik-rofono.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloom Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių Namų)

Priima pacientus pagal

susitarimą

Tel. 416 532-7115

Susitarus priima

pacientus ir vakarais

Lietuvos rašytojo, filosofo, veikėjo Vyduono bareljefas prie jo buvusiu namų Tilžėje su įrašais lietuvių ir rusų kalbomis Nuotr. St. Daliaus

PLB seimo atstovų išvykos dalyviai Tilžėje prie buvusio Vyduono namo Nuotr. St. Daliaus

Lietuvos vokiečiai neužmiršta senosios tėvynės

Apie tai rašoma jų laikraščyje "Die Raute"

IGNAS MEDZIUKAS

Vokiečių, kilusių iš Lietuvos, bendruomenės leidžiamas laikraščio "Die Raute" (Rūta) š.m. rugpjūčio 31 d. laidoje yra daug idomių, Lietuvą liečiančių straipsnių. Apie baroko meną rašo dr. Traude Danner. Baroko menas išsišvystė Italijoje ir greit išplito visoje Europoje ir Lotynų Amerikoje. Lietuvoje yra daug kūrinių, sukurtų italų menininkų. Vien tik Šv. Petro ir Povilo šventovėje Vilniuje randama daugiau kaip 2000 skulptūrų.

Vėliau išaugo savotiškas lietuviškas barokas. Lietuvos architektai išpuošė šventovių fasadus, prisdierindami prie lietuviškos aplinkos. Čia straipsnio autorė sumini neseniai išleistą "Baroko vadovą Lietuvoje" (autorius Artūnas Sverdiolas). Jame rašoma, kad baroko meno kūrinių Lietuvoje yra 42 vietovės: vienuolynuose, šventovėse, pilyse, rotušėse. Daugiausia to meno paminklų yra Vilniuje ir Kaune.

Daug ankstyvo baroko kūrinių buvo sunaikinta per vykusius XVII š. Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos karus su Rusija ir Švedija. Vilniuje ypatingo dėmesio vertas Šv. Jono šventovės fasadas, sukurtas Johann Christoph Glaubico. Ant pusiasalio, apsupto Nemuno upės yra įdomi Pažaislio šventovė Švč. Marijos ir kamaldulių vienuolynas. Šventovė iš abiejų pusių apjuosta su uždalais kiemais vienuolyno pastatų.

Kelmėje turistai aplanko pilį, kuri XV š. Pabaigoje buvo pastatyta ant Vilbenos upės ir daugelį metų priklausė Gruševskių šeimai.

Turistai grįžta į Vilnių, aplanko Aušros Vartus, apžiūri altoriaus Mergelės Marijos, Gailėstingumo Motinos, paveikslą, tapytą XVIII š., padengti brangiais metalais. Po to aplankoma evangelikų liuteronų šventovė Vokiečių gatvėje Vilniuje. Joje yra vėlyvojo baroko altorius. Evangelikų liuteronų šventovėje Kaune yra puikus 1692 m. baroko altorius.

Įdomus straipsnis "Žvilgsnis pro langą". Autorius Alfred Franzkeit labai gražiai komentuoja Lietuvos gyvenimo faktus. Jis rašo, kad žydų tauta, nugailėta ir priversta palikti tėvynę, pateko į Babilonijos nelaisvę. Bet ji neužmiršo savo tėvynės – kiekvienas turėjo laikyti atvirą langą į Jeruzalės pusę ir nors slapta naktį galėjo pasižiūrėti. "Todėl ir mūsų žvilgsnis į Rytų Vokietiją ir dabar į Lietuvą dažnai krypta".

Daug gražių lankytinų vietų yra Lietuvoje. Kas nepagalvoja apie Kačerginę ir Kulautuvą prie Nemuno? Apie gydymosiui Birštono šaltinius, Palangą ir patrauklų Druskininkų kurortą?

Kaune veikia turizmo centras. Ten galima gauti nemokamai informacijos apie viešbučius, restoranus, bankus, kelionių planus.

Mažoji Lietuva – taip vadinosi rytinė Rytprūsių dalis ir

Klaipėdos kraštas. Čia lietuvių kalba buvo plačiai pasklidusi. Dabar paruošta trijų tomų enciklopedija, kuri paličia daugelio Lietuvos vokiečių šeimų istoriją.

"Kultūrinis pasikeitimas" – taip vadinasi laikraštis, leidžiamas 4 kartus per metus Stuttgarte institute palaikyti santykiams su užsieniu. Čia skelbiamos žinios apie Goethės instituto veiklą. Jo skyrius veikia ir Vilniuje.

Rugsėjo 1 d. Lietuvoje prasidėjo nauji mokslo metai. Šis laikas primena, kad 1993 m. rugsėjo 1 d. pasitraukė iš nepriklausomos Lietuvos Rusijos kariuomenė. Ta proga prisimintina Vilniaus universiteto 420 m. sukaktis.

Prof. dr. Bammesberger atkreipia dėmesį į naują žurnalą "Archivum lituanicum", leidžiamą Vilniuje. Žymus liuanistas Zigmąs Zinkevičius savo naujausioje knygoje aprašo gėdingą sovietų elgesį, suklustotą lietuvių kalbos tyrinėjimą. Rašo ir dr. William Schmalstieg (ne Hannover'io meras), amerikietis, kuris tyrinėja senąją prūsų ir senąją lietuvių kalbas. Jis atšventė savo 70-tąjį gimtadienį.

Širdies persodinimo operacijos ligšiol Baltijos kraštuose nebuvo atliekamos. 1999 m. rugsėjo 2 d. pavyko vienam 20 metų jaunuoliui įjungti dirbtinę, kol bus surasta atitinkanti širdis.

Valteris Kristupas Banaitis, kompozitorius ir muzikos srities mokslininkas, gimęs 1918 m. rugsėjo 26 d. Karaliaučiuje, mirė sulaukęs 81 metų, 1999 m. rugsėjo 9 d. Firstenberg'e, Žemutinėje Saksonijoje.

1997 m. Lietuvoje buvo paleista į apyvertą 7.78 gramo vieno lito sidabrinė monetė, pažyminti dešimties metų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį, išleista 50 litų sidabrinė monetė.

Laikraščio skaitytojų supažindinami su Alfred Franzkeit poezija; įdėti keturi jo eilėraščiai.

Laikraščio išspausdinta Frisch Berndt knygos "Litauens Weg in die Demokratie" recenzija, parašyta Evald Hein. Knygos autorius yra Rytų Europos istorikas, parašęs kišeninio formato knygelę su 7 vaizdais, kurioje nusakomas demokratijos judėjimas Lietuvoje 1988-1998 m. Knygos viršelyje – Trakų pilis. Knyga gaunama "Mare Balticum" leidykloje.

Toliau aprašomas vokiečių, kilusių iš Lietuvos, organizacinis gyvenimas, jos naujai išrinktas pirmininkas ir kiti valdybos nariai.

Pranešama apie buvusių vokiečių gimnazijos Kaune mokinių susitikimą, į kurį kviečiami visi buvę moksleiviai, nepaisant kur jie gyventų.

Kviečiama dalyvauti vokiečių dainų festivalyje Marijampolėje rugsėjo mėnesį. Kvietimą pasirašiusi vokiečių bendruomenės pirmininkė Dalė Mikionytė.

Straipsnyje "Penkeri metai kultūrinės vokiečių sąjungos Kaune" rašoma, kad jame daly-

Dabarties ir praeities spauda Lietuvoje

VIKTORAS ALEKNA, Vilnius

Šiandien Lietuvoje eina šimtai laikraščių ir žurnalų. Didžiuosiuose miestuose eina po kelis dienraščius, dešimtys visai šaliai skiriamų savaitraščių, daugybė įvairiausių žurnalų. Mažesniuose miestuose taip pat eina po kelis laikraščius, tiesa, išeinančius vieną – tris kartus per savaitę. Beveik visuose didesniuose miestuose leidžiami įvairūs almanachai, pasirodantys kartą-du per metus. Net kai kurios mokyklos leidžia savo laikraščius, tiesa, dažniausiai žurnalinės formos ir dažniausiai pasirodantys kas mėnesį, o kai kur ir rečiau...

Kas tai per spauda? Kas ją skaito? Iš kur ima lėšų spaudai leisti? Štai klausimai, kurie kyla dažnam Lietuvos ir ne tik Lietuvos gyventojui. Pirmiausia pamėginkime pažvelgti į lietuviškos spaudos istoriją.

Senieji laikai

Pirmas lietuviškas leidinys "Nusidavimai Dievo karalystėje" buvo išleistas 1823 m. ir ėjo tik dvejus metus. Tai buvo mėnesinis 16 puslapių leidinys, pasakojęs apie evangelikų misijinę veiklą Afrikoje ir Azijos žemynuose. 1832 m. išėjo panašaus turinio "Nusidavimai apie

evangelijos prasiplatinimą tarp žydų ir pagonių". Šis leidinys išsilaikė net iki 1921 metų. Tai ilgiausiai ėję lietuviškas periodinis leidinys.

Dėl rusų okupacijos lietuviški leidiniai Lietuvoje galėjo pasirodyti tik po 1904 m. gegužės 7 d., kada buvo panaikintas draudimas lietuviškus leidinius spausdinti lotyniškais raidėmis. O visi pirmieji lietuviški leidiniai buvo leidžiami Vokietijoje, dažniausiai Rytų Prūsijoje, ir slapta gabenami į Lietuvą. Devyniolikto amžiaus pabaigoje nuo 1883 m. "Aušros" jų skaičius ėmė augti, ir jie jau buvo spausdinami ne tik Tilžėje ar Ragainėje – Rytų Prūsijoje, bet ir JAV bei kitose šalyse.

Naujieji laikai

Nuo 1904 m. gruodžio 10 d., kada Vilniuje buvo išleistas pirmasis dienraštis lietuvių kalba "Vilniaus žinios", spaudos leidinių vis daugėjo. Jie buvo leidžiami ne tik Vilniuje, bet ir Kaune, Seinuose bei kitur. Įdomu, kad 1904 m. lietuvių visuomenė kultūriškai buvo jau tiek subrendusi, jog iš karto lietuviškos spaudos istoriją pradėjo dienraščiu. Jis išsilaikė penketą metų, o tada jau atsirado ir kiti dienraščiai, tenkinantys ne tik lietuvių poreikį skaityti laikraščius, bet ir dvasinį bei politinį dalijimąsi. O tas dvasinis dalijimas prasidėjo jau devyniolikto amžiaus pabaigoje. Jo pradmenų jau buvo "Aušroje", ypač jos leidimo 1886 m., kada dėl to dalijimosi "Aušra" ir turėjo sustoti. Kai 1889 m. pradėjo eiti Vinco Kudirkos redaguojamas "Varpas", tas dvasinis skirstymasis pasidarė visai ryškus, ir nors V. Kudirka savo "tautiskoje giesmėje" vėliau tapusioje Lietuvos valstybės himnu, skelbė "vienybė teydi", vėliau tie žodžiai ir liko tik žodžiais iki pat šių dienų.

Nepriklausomybės laikotarpis

Per nepriklausomybės dvidešimtmetį lietuviška spauda sparčiai augo. Laikraščiai turėjo gana didelius tiražus peržengiančius net šimto tūkstančių ribą. Vieni jų buvo tik informaciniai, kiti kryptingai idėjiniai. Beveik nebuvo vadinamosios bulvarinės spaudos. O jeigu ir pasirodydavo vienas kitas bulvarinis laikraštis ar žurnalas, jo gyvenimas dažnai būdavo gana trumpas.

1940 m. pradžioje Lietuvoje buvo leidžiami beveik du šimtai įvairaus pobūdžio bei turinio laikraščių ir žurnalų, iš jų 45 katalikiški leidiniai. Kai 1940 m. birželio 15 d. Sovietinė Rusija pradėjo savo okupacinį žygį į Lietuvą, o rytojaus dieną sudarė ir naują sovietinę vyriausybę, pastaroji vienu iš pirmųjų savo įsakų uždraudė visą bet kokią lig tol leidžiamą spaudą Lietuvoje, ne tik lietuviškus, bet ir kitomis kalbomis Lietuvos leistus laikraščius bei žurnalus. Pradėjo leisti sovietinius bei komunistinius laikraščius.

Vokiškoji okupacija

Jau pirmaisiais sovietinės okupacijos metais pogrindinė tai vienur, tai kitur pradėjo eiti laikraščiai, raginantys lietuvių nepasiduoti okupantams. Pradėjus karui ir Lietuvą okupavus vokiečiams, jau 1941 m. birželio 24 d. išėjo pirmas dienraštis "Į laisvę" numeris Kaune. Po penkių dienų ir Vilniuje išėjo dienraštis "Naujoji Lietuva". Panevėžyje, Marijampolėje, Šiauliuose, Telšiuose pasirodė keletas sritinių laikraščių. Buvo leidžiami ir keli žurnalai, bet apskritai vokiečių okupacijos trimetį lietuviška viešoji spauda buvo labai negausi, daugiausia

informacinė. Pavyzdžiui, katalikai neturėjo nė vieno laikraščio ar žurnalo. Užtai vokiečių okupacijos metais greitai atsirado pogrindžio leidinių. Jų periodiškumas buvo įvairus, o jų turinys aiškiai priešvokiškas, žinoma, pirmiausia, prieš okupacinės civilinės valdžios veiklą.

Sovietinė okupacija

Kai grįžo senieji okupantai bolševikai, vėl atsirado sovietinių bolševikinių leidinių. Pamažu jų gausėjo, bet beveik visų jų turinys buvo vienodas: sovietinė bolševikinė ir ateistinė propaganda. Tik viename kitame kultūros leidinyje, mokslo žurnaluose šios propagandos buvo šiek tiek mažiau arba ji buvo ne taip aiškiai matoma.

Užtat 1944-1952 m. buvo labai gausi partizaninė priešinimosi okupacijai spauda. Vieni leidėjai išleisdavo vos vieną kitą savo leidinį, o kai kurie išsilaikė ir metų metais... Sunaikinus partizanų, buvo sužlugdyta ir pogrindžio spauda. Bet 1972 m. kovo 19 d. pasirodė pogrindinė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika". Ji išsilaikė saugumo neišsiaiškinta iki pat Atgimimo ir davė postūmį kitiems pogrindžio leidiniams, kurių labai pagausėjo aštuntojo dešimtmečio pabaigoje ir devintojo dešimtmečio pradžioje. Kai kurių leidėjai sovietinio saugumo buvo išaiskinti, kiti sustojo, o "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika" religijos gynimo vėliava nešė iki pat Atgimimo.

Atgimimo sulaukus

Prasidėjus Sąjūdžiui, šiek tiek pakito ir sovietinės lietuviškos spaudos veidas: aiškūs jos raudonumas pašviesėjo. 1988 m. rugsėjo 16 d. išėjo pirmasis Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio (LPS) laikraštis, pavadinto "Atgimimas", numeris. Tai buvo tik nedidelis biuletenis, bet paskui jį pasipylė ir kitų panašių leidinių srautas, leidžiamas įvairiose Lietuvos vietose. O lygiai po metų – 1989 m. rugsėjo 16 d. išėjo ir pirmasis Sąjūdžio dienraštis "Respublika" numeris. Šis dienraštis greitai išdavė sąjūdžio idėjas, pasidarė informacinis pusiau bulvarinis dienraštis, dėl savo kandaus stiliaus, pigaus bulvarinio lygio turinio, deja, pamėgtas daugelio Lietuvos skaitytojų.

Idėjiniai laikraščiai

Naujo, nesovietinio turinio laikraščių greitai daugėjo: atsirado leidinių įvairiuose miestuose. Kai kurie ėjo neilgai, kiti laikosi iki šių dienų. Sukruto ir tikintieji. Dar Atgimimo laikais pradėjo eiti žurnalai "Katalikų pasaulis", "Caritas", "Logos", "Židynis". 1990 m. pradėjo eiti ir katalikiški laikraštis "XXI amžius", kuris neseniai paminėjo savo dešimtmetį. Šiandien šis laikraštis eina du kartus per savaitę 16 puslapių, turi priedą "Žvilgsniai", remia vaikų laikraštėlį "Kregždutė", nuo šių metų liepos mėn. kartu su šiuo laikraščiu pradėjo leisti ir Lietuvos krikščionių demokratų partija savo laikraštį "Apžvalga".

Pirmieji katalikiški žurnalai persitvarkė, pakeitė net savo pavadinimus ir šiemet eina šie katalikiški leidiniai: "Artuma" – mėnesinis žurnalas krikščioniškai šeimai; eina vietoj ankstesnio "Caritas"; "Bažnyčios žinios" – dvasiaitinis informacinis leidinys; "Salciečių žinios" išeina kas trys mėnesiai; "Septyni" – dominikonų trimėnesinis žurnalas jaunimui; "Sėjėjas" – informacinis ketvirtinis žurnalas katalikų tikybos mokytojams; "Šaltinis" – marijonų leidžiamas

(Nukelta į 4-tą psl.)

Rimdžiūnuose pagerbti ažuolų vainikais. Iš kairės: gudų atstovas, Lietuvos ambasadorius Gudijai p. Paslauskas, Gudijos LB pirm. V. Tarnauskaitė, KLB pirm. A. Vaičiūnas, JAV LB pirm. R. Narušienė, Mažumų dept. dir. R. Motuzas Nuotr. St. Daliaus

Pelesos lietuvių šventovė Gudijoje, kur klebonauja kun. PETRAS KASTYTIS KRIKŠČIAUKAITIS Nuotr. St. Daliaus

Lietuvių salose - Karaliaučiuje...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Becinant prie suirusių pilies mūrų ir norint patekti toliau į pilies vidaus rajoną pradeda smarkiau lyti ir kaskart vis stambesniais lašais. Tad viską palikę skubiai grįžtam atgal ir jau reikia bėgti bėgti nuo stiprančio lietaus, o autobusą pasiekiame jau gerokai išmaudyti, peršlapę. Gerai, kad nors oras nešaltas.

Į Rimdžiūnus

Tęsiame kelionę lietuvių tešiant ir autobuso langus. Dabar važiuojame Gervėčių kraštą, kuris dažnai minimas kaip lietuviškumo sala Gudijos žemėje. Artėjame prie Rimdžiūnų vietovės, kuri yra 5 km. nuo Gervėčių, kai tarp laukų iškyla plačiai išsiplėtę nauji gražūs pastatai. Pačiuose Gervėčiuose nelabai kas yra pažiūrėti – tik šventovė. O Rimdžiūnuose gigantiškos statybos palikimas – mokykla. Iš plento išsukus kelias pasibaigia didelėje asfaltuotoje aikštėje prie Rimdžiūnų valstybinės vidurinės lietuvių-rusų mokyklos durų, kur laukia mokyklos direktorius su mokytojom ir pasiopusiom tautiniais drabužiais lietuvių. Durs apipintos žaliais vainikais, o virš jų plėvėsuoja Lietuvos ir Gudijos vėliavos. Liaudies orkestras pasitinka su muzika, vedancia mus į salę, kur tautinius šokių šoka 4 poros mokyklos mokinių. Dainuoja 5 moterys labai skardžiais balsais.

Didžiulė mokykla

Mokykloje dirba 20 žmonių, yra darželis, kuris paruošia vaikučius mokyklai. Mokytojų kolektyvas jaunas, gražiai dirba, o mokytojams gyventi yra pastatyta keletas nedidelių atskirų namų šalia mokyklos. Pereiname per patalpas – viskas dar nauja, kvepia dažais, didžiulė salė su scena ir balkonais, atskira sporto salė, klasės, bendrabučio kambariai. Pereiname iš vieno sparno į kitą, nes statyba buvo vykdoma sovietiniais laikais stambiu mastu ir iki šiol dar daug kas nebaigta. Dabar mums vaikščiojant kai kuriuose kambariuose darbininkai dar dirba. Plati koridoriai veda iš vieno aukšto į kitą. Pirmame aukšte dirba rusų mokyklą, o antrame – lietuvių.

Kai valdžios pasikeitė, tai dabar nedaug duoda pinigų ir labai pamažu toliau dirbama. Didelis kultūros namų pastatas taip dar neužbaigtas, laukia kas bus daroma. Sveikatos centras atskiram pastate jau veikia.

Praeinant pro kambarius parodė, kur numatoma įrengti koplytelę, bet oficialiai religija atskirta nuo valstybės, tad sunkiai tas vyksta, bet vis tiek tikimasi kaip nors tą barjerą nugauti. Apylinkėje gyvena gudų 80%, lenkų 10%, lietuvių 4%, rusų 2% ir kitų 2%.

Apvaikščiojus mokyklos erdvas gražias patalpas, buvo tęsiama programa su sveikiniams. Dalyvavo gudų apylinkės savivaldybės pirmininkas su žmona. Mokyklos mokinių choras kartu su jaunuom 6 mokyto-

jom dainavo, o mes vaišinomės prie paruoštų stalų. Kalbėjo Gudijos apylinkės savivaldybės pirmininkas ir Švietimo komisijos pirm. Kučienė iš JAV. Po kalbų ažuolo lapų vainikais buvo apdovanoti Gudijos apylinkės savivaldybės pirmininkas, Lietuvos ambasadorius Gudijoje Paslauskas, Gudijos lietuvių pirm. Tarnauskaitė, Kanados LB pirm. A. Vaičiūnas, JAV LB pirm. R. Narušienė ir Mažumų departamento direktorius R. Motuzas.

Nakvynė bendrabutyje

Po vaišių, vakarui atėjus, visi atvykusieji buvome išskirstyti po mokinių bendrabučio kambarius nakvynėi. Antrame aukšte radome paklotas lovas su padėtais kiekvienam rankšluosčiais. Kambaryje po keturias lovas, kur su atstovais iš Kolumbijos, Lenkijos, Murmansko lietuvių atstovas, didelis dainininkas, grojo akordeonu pritardamas dalyvių dainoms, kurios skambėjo per visas vaikes iki vėlamos. Sugulę į mokinių lovutes, kurios visiems buvo per trumpos, gan patogiai išmiegojom. Dalis svečių buvo apnakvydinti mokytojų namukuose.

Atgal į Vilnių

Sekancią dieną vėl su dainomis ir muzika atsisveikinom su Rimdžiūnų valstybinės vidurinės lietuvių mokyklos direktoriumi ir mokytojais, kurie čia pasilikę toliau kursto lietuvišką ugnelę Gudijos žemėje.

Pakilom kelionėi atgal į Lietuvą. Atvykus prie Gudijos sienos labai ilgai reikėjo stovėti – nepraleido važiuoti. Belaukiant baigėsi diena, atslinko vakaras ir vis stovėjome vietoje. Po ilgo laukimo pagaliau su kišeniniu telefonu buvo pasiektas Vilniuje Mažumų departamento direktorius R. Motuzas, kuris atskubėjęs iš Vilniaus sukėlė visus Gudijos pasienio viršininkus ant kojų ir jo vedami buvom tuojau praleisti per sieną. Tačiau vis tiek buvo labai ilgas laukimas, o lietuvių muitinė net neštampavo pasų, leido greičiau važiuoti.

Į Vilnių grįžome jau vakare 10.30 prie Lietuvos seimo rūmų, iš kur pasiėmėm taksi grįžti į viešbutį. Gerą nuotaiką sudrumstė vežęs šoferis, kuris pikta atsiliepė apie nepaprastus blogumus Lietuvoje ir bedarbystę; sako "nebeišlaikysim, reikės griebtis ginklo, visus tuos ponus, valdininkus reikia iššaudyti, nes jie kraštą nugyveno". Nesmagu, kad taip griežtai su širdgėla pasakė, rinkimų nelaukia, nes vis tiek nieko gero nebūna, tai pati "saika" užims šiltas vietas...

Home Life/Realty One Ltd.
2281 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

LAISVOJE TĖVYNĖJE

BADAUJA PRIE PREZIDENTŪROS

Daugiau kaip mėnesį prie Prezidentūros badauja septyni likviduojamos Plungės dirbtinių odų gamyklos "Litoda" darbininkai, rašo ELTOS/LGTIC. Jie žada nenutraukti badavimo, kol nebus patenkintas jų reikalavimas grąžinti įmonėje užsidirbtus ir neįmokėtus atlyginimus. Jų sveikata pradėjo silpnėti, reikėjo medicininės pagalbos. Likviduojama gamykla savo darbuotojams yra skolinga per 1.8 mln. litų. Vyriausybė rugsėjo 27 d. pavedė Valstybės turto fondui pasamdyti nepriklausomus turto vertintojus, kurie "Litodos" turta turėtų įvertinti per tris savaites, kad būtų galima atsiskaityti su darbuotojais turta išvaržius.

TEISMAS PALAIKĖ "DAKTARĄ"

Europos žmogaus teisių teismas (EŽTT) Strasbure pripažino, kad Lietuva pažeidė savo piliečio Henriko Daktaro teises, neužtikrinus jo teisės į nešališką teismą, praneša BNS/LGTIC. Strasburgo teismui H. Daktaras skundėsi, kad Aukščiausiasis teismas, nagrinėjęs jo kasacinį skundą, negalėjo būti laikomas nešališku, nes teisėjams nurodymus davė AT baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas. EŽTT pripažino žmogaus teisių konvencijos pažeidimus, AT senatas gali iš naujo apspasvinti nuosprendį ir jį palikti galioti, pakeisti arba priimti naują. Vilniaus griežtojo režimo pataisos darbų kolonijoje kalintis H. Daktaras, 1997 m. nuėmistas pusaštuntų metų laisvės atėmimo, konfiskuojant turta ir priteisiant 15,000 litų baudą už poveikį liudininkui ir turto prievarstavimą.

GARANTINIO FONDO ĮSTATYMAS

ELTOS/LGTIC žiniomis, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pasirašė verslininkų neigiamai vertinamą Garantinio fondo įstatymą, įsigaliojusį nuo spalio 1 d. Jame numatyta, kad lėšos fonde bus kaupiamos solidarumo principu, o darbdaviai į jį privalės mokėti po 0.2% priskaičiuoto darbuotojams darbo užmokesčio, ir taip pat bus priimamos juridinių ir fizinių asmenų savanoriškos įmokos.

Prezidento nuomone, šis fondas dabar yra galbūt vienintelis būdas padėti ypač sunkioje padėtyje atsidūrusiems bankrotuojančių įmonių darbuotojams. Lietuvos verslininkai piktinasi, kad bendrą mokesčių našta papildys naujas mokestis, o neefektyviai dirbančių įmonių bei valdžios padarytos klaidos bus sprendžiamos sėkmingai dirbančių verslo atstovų sąskaita. V. Adamkus pripažino, kad įstatymas turi trūkumų, reikia

paruošti jam pataisas, kurios sudarytų sąlygas fondą pakeisti į realiai veikiančią draudimines sistemą.

LANKĖSI KUVEITO DELEGACIJA

Rugsėjo 28-spalio 1 d.d. Lietuvoje lankėsi šešių Kuveito parlamentarų delegacija, rašo ELTA/LGTIC. Svečiai susitiko su seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu, seimo parlamentinės ryšių su Kuveitu grupe, užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu ir kitais pareigūnais. Su V. Landsbergiu buvo kalbėta apie Kuveito belaisvių Irake problemą, padėkota už jo laišką Tarparlamentinei sąjungai ir belaisvių klausimo kėlimą tarptautinėse organizacijose. Kuveito atstovai patvirtino remiantys idėją surengti Kuveite Lietuvos gaminių parodą. Tikimasi ir toliau stiprinti ekonominius ir kultūrinius ryšius.

PRATYBOS LIETUVOJE

Lietuvos vyriausybė rugsėjo 27 d. nutarė spalio 7-17 d.d. Lietuvos teritorijoje surengti tarptautines pratybas "Amber Sea - 2000", skelbia ELTA/LGTIC. Tuo metu leista ir Lietuvos teritorinius vandenius įplaukti dviem Estijos ir keturiems Latvijos karo laivams bei abiejų kraštų kariuomenės vienetais su transporto priemonėmis, ginkluote ir amunicija. Pratybų tikslas buvo Baltijos kraštų karinių pajėgų bendrų veiksmų derinimas kraštutinių situacijų atvejais, pvz. žmonių paieškos ir gelbėjimo, stichinių nelaimių, uždraudimų, ginkluoto pasipriešinimo ir pan. Latvijos ir Estijos kariai dalyvavo pratybose kartu su Lietuvos karo laivais, kariniais orlaiviais, DLK Butegedžio dragūnų bataliono kariais.

NUŠOVĖS ŽMOGŲ ATSISTATYDINO

Albertas Valys, vienas iš penkių seimo kontrolierių, kurie tiria piliečių skundus dėl rajonų savivaldybių pareigūnų piktnaudžiavimo tarnyba ir biurokratizmo, rugsėjo 27 d. atsistatydino iš pareigų. Rugsėjo 25 d. jis netenčia peršovė verslininką Vidmantą Dalibogą būdamas neblaivus ir nepastebėjęs, jog pistoleto buvo likęs vienas neiššautas šovinis. Sužeistojo būklė sunki, bet pastoviai. A. Valys po įvykio buvo apklaustas ir paleistas, prieš jį iškelta baudžiamoji byla. Kaip skelbia BNS/LGTIC, "tai jau antras atvejis, kai A. Valys patenka į skandalą, susijusį su alkoholio vartojimu".

RSJ

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisyto ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

BPL Import/Export

**SIUNTINIAI Į
LIETUVĄ IR LENKIJĄ**

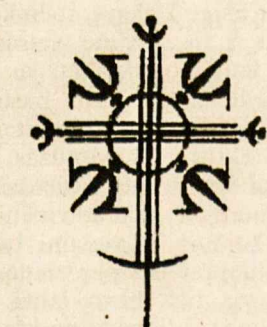
**\$1.99 už kilogramą +
\$20 už pristatymą
SKAMBINTI**

905 545-8868 -

Asta arba Beatas Brasai

Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame patogių.

**Adresas: 23 Springer Ave.,
Hamilton, Ont. L8M 2W7**

"Dievas teikia mums melą,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Lougheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaunčia kitus

Sudbury Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

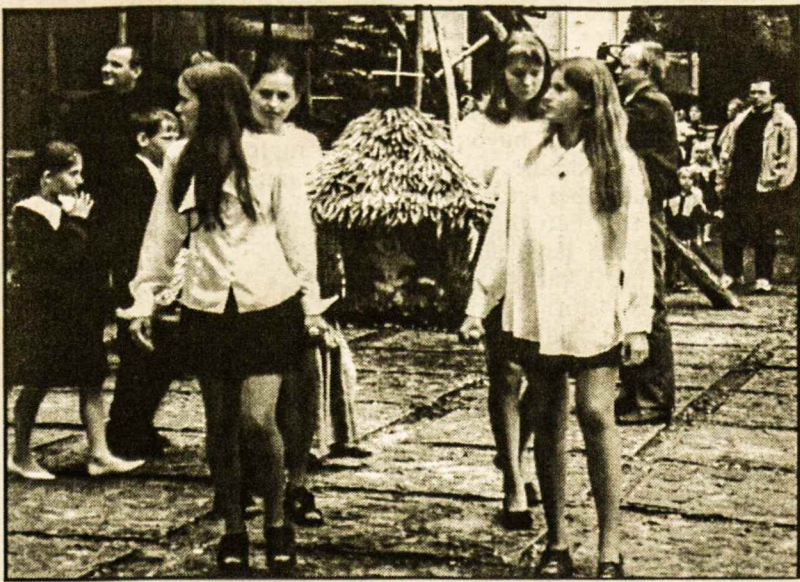
- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

PRIMAAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Žolinių atleidų procesija Punske

Žolinių šventės procesijoje Punske nešamas iš varpų nupintas vainikas

Sveikiname
JUOŽĄ ir IZABELĘ KVOSČIAUSKUS
vedybinio gyvenimo proga
Juozas ir Izabelė Kvosčiauskai susituokė
1950 m. spalio 14 d. Sault Ste. Marie, ON.
*Sveikina Jus Jūsų sūnūs - Jonas ir Sigitas,
marti Pat, vaikaitės Jennifer ir Heather*

Dabarties ir praeities...

(Atkelia iš 3-čio psl.)

žurnalas; "Žemės druska" - mėnesinis "Sendoros" priedas apie žmogiskąją ir dieviškąją mūsų kasdienybę, pradėjęs eiti 1999 m. rugsėjo mėnesį.

Be šių katalikiškų žurnalų dar eina keliolika krikščioniškos krypties leidinių - laikraščių ir žurnalų. Tai "Apžvalga" - krikščionių demokratų partijos laikraštis, "Blaivioji Lietuva" - periodinis laikraštis blaivybės draugijoms ir visuomenei; "Die-novidis" - iliustruotas savaitinis kultūros laikraštis; "Kregždutė" - savaitraštis vaikams; "Valančiukas" - katalikiškas laikraštis moksleiviams; "Zemaičių saulutė" - kultūros savaitinis, leidžiamas Plungėje. Be to, krikščioniškos krypties žurnalai: "Logos", "Naujas židinis - Aidai", "Tėvynės sargas". Visi šie žurnalai turi nemažą skaitytojų, todėl jų poveikis Lietuvos žmonių nedidelis.

Kita spauda

O kita spauda? Jos labai daug ir beveik visą informacinę. Nėra politinių dienraščių, vos vienas kitas politinis savaitraštis. Daugeliui laikraščių būdingas polinkis į buitinio gyvenimo smulkmenas, žmogaus nuvertinimą, nusikalstamą pasaulį, priešiškumą Lietuvos laisvei ir bet kokiai valdžiai. Laikraštiniškai didžiulioji esą laisvi ir tuo valdą Lietuvą - esanti ketvirtoji valdžia. Galima sutikti, kad jie formuoja žmonių nuomonę ir polinkius bei poreikius. Bet šios rūšies spauda nesuimaštos, ar toks jų veidas teigiamai ar neigiamai veikia lietuvio protą ir sąžinę. Kokią lietuvių tautos ateitį nori matyti šios rūšies spaudos leidėjai? Kai jiems vien tik auksas svarbu, kas tada turi vairuoti Lietuvą į gražesnę, ge-

resnę, šviesesnę, protingesnę lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės ateitį?

Spauda nurungė televiziją

O gal ir gerai, kad žmonės mažai skaito rimtesniųjų leidinių, o vadinamąją bulvarinę spaudą tik pavarto? Deja, gailla, kad ir kitokio maisto lietuvių širdžiai ir protui dabar labai nedaug. Daugumas žmonių nuo pat ryto spoko į televizorių ekranus. Tai vyresnieji. O darbo žmonės ir besimokantis jauni- mės ekrano vergijon sėdasi vos grįžę iš darbo ar mokyklos ir snūduriuodami išsikėtoję sėdi iki išnakti. Ypač dabar, kai ir Lietuvos gyventojų daugumą paverė Sidnio žaidynės.

Džiaugėmės, kai 1988 m. sėdėjome prie ekranų visa Lietuva per Sąjūdžio suvažiavimą ar pamaldas prie uždarų katedros durų, kai 1989 m. rugpjūčio 23 d. trečdalis Lietuvos gyventojų suplaukė į Batijos kelią, o likusi didelė dalis priguldo prie televizorių. Dar labai daug lietuvių laukė, ką 1990 m. kovo 11 d. paskelbs Landsbergis, ir šokinėjo iš džiaugsmo, kai išgirdo, kad Lietuva vėl Nepriklausoma.

Deja, tai truko neilgai. Ir dėl to didžiausia kaltė tenka nepriklausomai laisvai lietuviškai žiniasklaidai. Nejausdami jokios atsakomybės, kaip paleisti nuo grandinės šunys, naujieji žiniasklaidos šaukliai puolė į visas puses ir akiai lakstydami įklampo į vakarietišką purvą, nemažą lietuviškos žiniasklaidos dalį pavėsdami purvasklaida. Ir niekam nepavyksta sustabdyti to purvasklaidos siausmo. Ar su ta purvo banga ilgai plauks ir lietuviai? Ar niekas nepasakys: "Liaukitės!" O kad ir pasakys. Ar klausys dauguma, blogio šauklių užburta?

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING

♦ Siuntiniai į Baltijos valstybes ♦
Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos rašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIMU SIUNTINIUS:

TREČIADIENIAIS 4-6 V.V., KETVIRTADIENIAIS 10 V.V. 1 V.V.P.

Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

Hamilton, Ont.

VYRŲ CHORAS "ARAS", vadovaujamas sol. Lilijos Turaitės, koncertuos Hamiltono Jaunimo centre lapkričio 4, šeštadienį, 3 v.p.p. Bus proga išgirsti gerai skambančių lietuviškų dainų. Rengėjas iš anksio visus kviečia į šį koncertą. L.P.

A. a. RAMUTĖS JURGUTĖNĖS atminimui pagerbti, reikšdami užuojautą mirusios šeimai, KLF veiklai po \$20 aukojo: Z. Češkauskas, A. P. Armonai, J. Stankus, D. A. Kamačiai, N. Z. Stonka, A. Rimkienė, G. J. Kristalčiai ir Vyt. Svila. J.K.

"PAGALBA LIETUVOS VALKAMS" veiklai paremti E. J. Bubernio aukojo \$200; A. a. Ramutės Jurgutienės atminimui, užjaušdami vyrą Jurgį, dukras su šeimomis, aukojo: \$50 - E. M. L. Klevai; \$30 - G. J. Kažemėkai; \$20 - A. Bugardienė, M. Chrolavičienė, M. J. Gimžauskai, B. Grajauskas, E. K. Gudinskai, D. A. Gutauskai, I. J. Jokubynai, D. M. Jonikai, B. Kaminskai, S. K. Karaškai, M. V. Kazlauskai, M. P. Masiai, R. J. Pleiniai, A. S. Urbonavičiai, Z. Vainauskienė, B. J. Stanai, A. K. Žilvyčiai; \$10 - G. Agurkienė, E. V. Bilevičiai, A. Mačiulaitienė, D. Vaitiekūnienė; \$5 - F. M. Gudinskai. Visiems aukojusiems dėkojame, o liudinę šeimą nuosirdžiai užjaučiame. PLV komitetas

Ottawa, Ont.

SOFIJOS IR VYTAUTO BALSEVIČIŲ šeimos išleistuvės ir atsiveikimas, surengtas LB valdybos, vadovaujant Rūtai Kličienėi, įvyko š.m. rugsėjo 9 d. St. Elizabeth šventovės salėje, į kurią susirinko apie 90 svečių. Jų naujoji gyvenamoji vieta bus Georgetown mieste, netoli Toronto. Otauvoje jie išgyveno apie 40 metų, įsijungę į vietinį visuomeninį, kultūrinį, religinį ir karitatyvų gyvenimą. Jų namai tapo įvairių subvymų, pasitarimų, pagerimų ir prieglobos židinių, kuriame prisiglaudavo visuomeninio, politinio ir kultūrinio gyvenimo veikėjai. Įspūdingą vaišių stalą, paruoštą mūsų apylinkės valdybos iš visuotinio sunėštų skanėstų su gražiomis gėlių puokštėmis, palaimino kun. dr. V. Skilandžiūnas.

Atsiveikimo kalbose su padėka ir nuosirdžiausias linkėjimas pirmoji prakalbo mūsų apylinkės pirm. Rūta Kličienė, išreikšdama savo mintis literatūrine forma ir įteikdama simbolinę dovanėlę. Tą patį padarė ir Giedrė Matusevičienė, kalbėdama jaunimo ir šeštadieninių mokyklos vardu, o Andrėja Gutauskaitė, kaip savo krikštėvių dukrelę, įteikė jiems puikų Otavos miesto žemėlapi, nuolat simboliškai primenantį praeities lietuvių istorinę vietovę.

Mus paliekantieji Sofija ir Vytautas išreiškė savo žodžiuose nuosirdų dėkingumą už tokia gražią staigmeną. Jie abu savo kalbose prisipažino, kad tai buvo didelis malonumas, paskatinimas darbuotis ir aukotis lietuviškoje veikloje, kurioje išsilaikė nuostabiai išverminga, visus jungianti šeimyniška dvasia. Jie palinkėjo visiems ir toliau gyventi šeimyniškoje vienybėje.

KUN. JUSTINAS ALEKNAVČIUS iš Lietuvos, Vilniaus vyskupijos, kuris šiuo metu tęsia teologijos studijas Romoje, ką vasarą atostogavo ir talkino Anapilop parapijos pastoracijoje, Mississaugoje, Ont. Prieš grįždamas į Romą, jis aplankė prel. J. Staškevičiaus lydimas, ir Kanados sostinę Otavą, kur susitiko su kun. dr. V. Skilandžiūnu. Jam buvo apdovanojimas vis svarbesnės miesto centro įžymybės. Po to prel. J. St. suorganizuotoje vakarieneje italų restorane, susidarė puiki progą visiems trims kunigams pabendrauti.

A. a. HENRIKAS IR ANI BALSEVIČIAI, brolis ir brolėnė Vytauto-Balsevičiaus, tragiškai žuvo eismo nelaimėje š.m. rugsėjo 5 d. savo gyvenamoje Kostarikoje, keliaujant į Panamą. Šv. Mišios Otavoje už a.a. Henriką ir Ani buvo atlaikytos rugsėjo 24 d., dalyvaujant Vytautui ir Sofijai Balsevičiams. Mūsų kapelionas Otavos lietuvių katalikų misijos vardu išreiškė nuosirdžiausią užuojautą. Velionis ir velionė buvo labai gerai pažįstami otaviškiams, nes jie dažnai aplankydavo savo brolio šeimą Kanados sostinėje. Kor.

FIRST PLACE

PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,

BSc.PhM

□ 10% nuolaidos pensininkams

(15% trečiadieniais)

□ Nemokamas vaistų pristatymas

□ Sveikatos priežiūros įrankiai

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Vaikų dainininkų grupė "Trys tigriukai", kurią sudaro Ramojus Motuzas, Aurimas Syrusas ir Vytautas Jurgelevičius, 12 ir 14 m. amžiaus, vadovaujama Eleonoros Rakauskienės, rugsėjo 8-9 d.d. koncertavo Pasaulio lietuvių centre ir Jaunimo centre Čikagoje. Dainininkai dar priklausė garsiajam vaikų chorui "Ažuoliukai". Ši grupė, įsisteigusi prieš pusantų metų, dainuoja lyrynes lietuvių kompozitorių dainas, kurių daug yra parašiusi muzikos pedagogė bei šios grupės vadovė E. Rakauskienė. Dainos yra apie Tėvynę, vaikystę, grožį ir gerį. Lietuvoje mėgstamą vaikų dainavimą išpopuliarino "Dainų dainelės" konkursas. Vaikus dainininkus augino "Ažuoliuko", "Liepačių" chorai. Publika Čikagoje jaunuosius dainininkus sutiko su dideliu entuziazmu. "Trys tigriukai" su savo programa lankė Detroit, Vašingtono, Klyvlendo ir Filadelfijos lietuvių teltinius.

Argentina

A. a. Zeferinas Juknevičius, 86 m. amžiaus, mirė birželio 19 d. Buenos Aires mieste. Argentinos lietuvių tautos pastaukojusio savo visuomenės veikėjo. Velionis gimė 1913 m. rugpjūčio 26 d. Buenos Aires priemiestyje. 1939 m. vedė Terešę Deveikytę ir užaugino du sūnus - Praną ir Antaną, susilaukė visi viso būrio vaikų. Z. Juknevičius ir visuomeninė bei kultūrinė Argentinos lietuvių veikla įsijungė nuo jaunų dienų. Buvo Šv. Kazimiero lietuvių bendruomenės valdybos sekretorius, savaitraščio "Švyturys" redaktorius, Jaunimo draugijos pirmininkas, 27-jo Eucharistinio kongreso lietuvių sekcijos sekretorius, Šv. Cecilijos choro valdybos narys, vaidintojų būrelio režisierius, Argentinos Lietuvių namų administratorius, "Lietuvių išlaisvinti centro" Argentinejo pirmininkas, radijo valandėlės "Lietuvos aidai" steigėjas ir jos vedėjas, Pavergtų tautų sąjungos pirmininkas, Argentinos baltiečių sąjungos sekretorius, "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" 5-kių tomų vertėjas ir ispanų kalba Argentinos lietuvių tarybos atstovas PLB seimuose ir dar kitose pareigose. 1996 m. buvo apdovanotas LDK Gedimino ordinu. Giliame liūdesy liko žmona, du sūnūs su šeimomis ir visas Argentinos lietuvių teltinys. ("Laikas" 2000 m. liepos mėn. laida)

Australija
Pirmas Sidnio lietuvių susitikimas su Lietuvos olimpiečiais įvyko skemdienio popietę, rugsėjo 10, dalyvaujant per porą šimtų žmonių, tarp jų apie 40 olimpiečių. Prieš tai iš ryto olimpiniam kaimelyje buvo įrengta priėmimo salė. Lietuvos olimpiečiai, kurie atvyko į Australiją, buvo priėmiami per porą šimtų žmonių, tarp jų apie 40 olimpiečių. Prieš tai iš ryto olimpiniam kaimelyje buvo įrengta priėmimo salė. Lietuvos olimpiečiai, kurie atvyko į Australiją, buvo priėmiami per porą šimtų žmonių, tarp jų apie 40 olimpiečių. Prieš tai iš ryto olimpiniam kaimelyje buvo įrengta priėmimo salė.

2000 m. liepos mėn. laida)

Britanija

Šio krašto lietuviai rugsėjo 9 d. rinkosi į tradicinį metinį suvažiavimą Bradfordo susitikti, apspasvinti einamųjų reikalų bei paminėti Tautos šventę. Programą pradėjo savo žodžiu Didž. Britanijos lietuvių sąjungos DBLS Bradfordo skyriaus pirm. I. Gerdzindienė, prisimindama ir Tautos šventę. Po sveikinimų DBLS pirm. V. Gasperienė apžvelgė dabartinę šios organizacijos veiklą, taip pat pasidalino išpūdziais iš neseniai vykusio PLB seimo Vilniuje. Didžiausias seimo atstovų rūpestis buvęs, kaip išvijoje išsaugoti lietuvių jaunimo tarpe. Jie ypatingą dėmesį skyrė lietuvių jaunimui, gyvenančiam Rusijoje. Lietuvių Namų bendrovės direktorius V. Gedminas supažindino su šios bendrovės ūkine būkle, atnaujinimo darbai Lietuvių sodyboje. Reikia neužmiršti, sakė jis, ir dar vieno bendrovės vadovybės pasidėjimo - įsigyti vėl Lietuvių Namus Londone. J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose -

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.50%
santaukas 2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius 4.10%
180 dienų indėlius 4.25%
1 m. term. indėlius 4.25%
2 m. term. indėlius 5.45%
3 m. term. indėlius 5.60%
4 m. term. indėlius 5.75%
5 m. term. indėlius 5.80%
RRSP ir RRRF
(Variable) 2.50%
1 m. ind. 5.25%
2 m. ind. 5.55%
3 m. ind. 5.85%
4 m. ind. 6.05%
5 m. ind. 6.30%

PASKOLAS

Asmenines nuo 7.80%
nekiln. turto 1 m. 7.80%

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
• Narių santaukas apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE

TINKLALAPIS: www.talka.net

Po Tilžės lietuvių katalikų šventovės pašventinimo apeigų atlikę meninę programą. Priešakyje – kanklininkas Antanas Bujokas

Paslaptinga gelbstinti ranka

A. a. arkivyskupas MEČISLOVAS REINYS ir jo dėka patirta palaima audringame mano gyvenime

JULIUS KADIŠIUS, Vilnius

Šių atsiminimų autorius yra gimęs 1921 m. Suvalkų trikampio Punksko parapijos Vaiponios kaime. Tėvai buvo ūkininkai, turėję 42 ha žemės. Šeimoje užaugo aštuoni vaikai. Julijui teko išgyventi karo metais daug audringų situacijų kuriose patyrė antgamtinę pagalbą arkivyskupo M. Reinio dėka. Čia spausdinama tik dalis jo atsiminimų. **RED.**

1939 m. Vokietijos Varmachtui okupavus Lenkiją, dalis Lenkijos kariuomenės dalinių pasitraukė į Lietuvą. Pasitraukusiųjų tarpe buvau ir aš, nors nebuvau kariškis. Lenkijos kariškiai buvo internuoti Kalvarijoje, Marijampolės apskr.

Arkivyskupas Mečislovas Reinys keletą kartų aplankė internuotus lenkų kariškius. Jis labai domėjosi, kokiose sąlygose laikomi internautai. Jo dėka buvo sudarytos sąlygos melsis jų gimtąja kalba. Buvo paruoštos patalpos, kuriose lenkai galėtų savųjų kapelionų padeda, atlikti religines apeigas.

Aš būdamas ne kariškis ir turėdamas Lietuvoje giminių, galėjau padėti lenkų pabėgėliams. Prie to prisidėjo mano dėdė Jonas Radzevičius ir Kalvarijoje kunigavęs vikaras Pijus Maksimovičius, kuris buvo baigęs Lomžos kunigų seminariją. Jis internavimo pradžioje atlikinėjo religines apeigas lenkų kalba, kol buvo sutvarkytos ir paruoštos patalpos.

Pereinant sieną

Man pabėgus į Lietuvą, tėvai liko vokiečių okupuotoje Lenkijoje. Vokiečiai stipriai saugojo Lenkijos-Lietuvos sieną. Pereiti per sieną buvo labai pavojinga. Mano motina sunkiai sirgo, ir man reikėjo ją aplankyti. Arkiv. M. Reinys man patarė atlikti išpažintį, priimti Švenčiausiąjį, o už mano laimimą kelionę atlaikyti šv. Mišias. Buvo sutarta, kokią dieną ir valandą aš keliausiu per sieną.

Ašėjau per sieną rugsėjo 30d. 18 val. ir mane pagavo pasienio policija (policininkas iš Austrijos). Dievas davė, kad tai buvo policininkas katalikas iš Austrijos. Mano tėvų namai buvo prie pat pasienio. Pasienio policininkas Maksas buvo vyresnio amžiaus ir dažnai užeidavo pas mano tėvus, bendravo su jais. Jis leido man pas tėvus pabūti kelias dienas. Ir dar, kada jis saugos sieną man praneš, kad galėčiau saugiai sugrįžti į Lietuvą. Taip ir buvau.

Beto, jis man pranešė, kad manęs ieškojo vokiečių gestapas. Aš buvau įskystas, kad gelbėjau lenkus civilius, kurie bėgo nuo vokiečių nacistų, o taip pat, kad padėdavau žydams pabėgti į Lietuvą. Už tai grėsė mirties bausmė. Tvirtai tikiu, kad man padėjo arkivyskupo maldos.

Pasmerkųjų kameroje

Buvau du kartus teistas mirties bausme. 1943 m. kovo 20 d. vokiečiai, man pereinant Lietuvos-Lenkijos sieną, mane pagavo ir aš Suvalkuose buvau pasodintas sušaudymui pasmerkųjų kameroje. Patekė į pasmerkųjų kamerą, žmonės buvo šaudomi be jokio tardymo ir teismo. Manė išgelbėjo mano maldos. Buvau sudarytos sąlygos, kad galėčiau pabėgti. Mane suėmus mano geras draugas vyko į Vilnių ir pranešė arkiv. M. Reinui. Aušros Vartų koplyčioje buvo už mane laikomos Mišios.

Laimingai pasiekiau Vilnių. Tas žmogus, kuris sudarė man sąlygas pabėgti, buvo mano tėvų pažįstamas vietinis vokiečių nuo Seinų.

Rusų rankose

1944 m. lapkričio mėn. rusų karinės kontržvalgybos "Smerš" buvau suimtas. Iš Vilniaus nuvežė į Marijampolę. Davė pavalyti, alaus butelį ir pasakė, kad čia reikia išsiaiškinti kai kuriuos dalykus. Pirmas klausimas – nuo kada aš esu vokiečių šnipas. Atsakiau, kad negalėjau būti šnipu, nes aš pats sėdėjau pas vokiečius. Pasakė, kad turi mano parašą, jog sutikau būti šnipu. Neprisipažinau, ir tada jie pradėjo mušti.

Buvau kraujuose, be sąmonės. Dantys išmušti, nosis kruvina, sulaužyti šonkauliai. Baisu – imetė į bulvių duobę. Šalta, lapkričio 14-15.

Tai buvo Marijampolėje (Malonioji g. nr. 14). Rusų karinė kontržvalgyba "Smerš" mane ir kitus suimtuosius tardydavo ir varydavo palei fronto liniją. Buvau atiduotas fronto karo tribunolui, kuris mane 1945 m. sausio 6-10 d.d. nuteisė mirties bausme.

O Dieve, galvoju, meldžiuos. Mes 5 asmenys, kurių tarpe Jankauskas, Kriščiūnas ir aš, – mirtininkai uždromi rūšyje netoli teismo pastato Rytprisiuose, netoli Tolminkiemio. Rūšyje visi garsiai meldėmės, prašydami Dievo pagalbos. Man visą laiką mintyse stovėjo Aušros Vartų Mergelės paveikslas ir arkivyskupas M. Reinys.

Į Vorkutą

Vokiečių karo lėktuvai bombardavo vietovę, bombos pataikė į Teismo pastatą. Pastatą sugriovė, užmušė teisėjus, prokurorus, prižiūrėtojus, o mes likome gyvi. Mane pradėjo tardyti lenkas pulkininkas – štabo prokuroras Povlovski nuo Suvalkų, iš kur ir aš esu kilęs. Jis įsakė nemušti manęs, liepė pavaldinti ir leisti apsiprausti. Vėliau nustatė, kad esu kaltas, nes 1940 m.ėjau per vokiečių okupuotą Lenkijos sieną ir nuteisė 3 metus lagerio. Po teismo buvau nugabentas į Marijampolės kalėjimą, kuriame mano byloje vietoje 3 metų įrašė 10 metų ir išvežė į Vorkutą. Ten surašė lenkų tautybės žmones, kilusius iš Lenkijos, kurie sėdėjo be teismo. Aš pasakiau, kad esu lenkas ir esu neteisingai atvežtas į Vorkutą. Atsižvelgė, kad aš esu nuteistas trejiems, o ne 10 metų, be to, esu Lenkijos pilietis. Kadangi buvau iki 1939 m. Lenkijos pilietis, išdavė pažymėjimą ir leido emigruoti Lenkijon.

Grįžęs iš Vorkutos 1946 m., užėjau į Vilniaus katedrą, kur arkiv. M. Reinys šv. Kazimiero koplyčioje atnašavo Mišias. Po jų kalbėjau su juo ir jam pasakojau savo suėmimo istoriją bei paleidimą. Jis pasakė, kad dažnai melsdavosi už mane.

Suimtas vokiečių policijos

1944 m. Berlyne per klaidą įsėdau į karinį traukinį. Važiuojant anglų karo lėktuvai bombardavo. Aš su savim turėjau pasą ir pažymą, kad galiu važiuoti kariniais traukiniais, nes esu išgelbėjęs ne vieną vokiečių nuo komunistų arešto.

Karo policija mane suėmė traukinyje kaip bolševikų agentą, nes mano lagamine rado įvairių dokumentų, pinigų ir kitų daiktų. Po kratos mane uždarė į mirtininkų kamerą, kurioje laikomi nuteisti sušaudymui. Buvau išrengtas, apvilktas chalatu.

Tai buvo 1944 m. balandžio 20 d. Imetė į kamerą, kurioje nei atsistėti, nei atsigulti nebuvu galima; gamtinius reikalus galėjau atlikti vietoje prie sienos. Kameroje buvo 10 žmonių, kurie laukė mirties bausmės vykdymo. Tai buvo lenkų, vokiečių,

rusų tautybės žmonės. 12 val. nakties atrakino duris ir įėjo pareigūnas. Iškvietė mane. Atvedė į kambarį, kuriame jis buvo vienas ir paklausė, ar esu Vinco sūnus. Atsakiau – taip. Po to pasakė: "Kalbėkime lietuviškai". Man net akys prašvito. Nieko nesupratau, koks reikalas. Padavė drabužius, liepė eiti nusiprausti ir apsiengti. Pas mane rado rožinį ir paveikslėlį Aušros Vartų Marijos, kuriuos man buvo davęs arkiv. M. Reinys. Manę klausė, ar esu tikintis? Atsakiau – taip.

"Iš kur tie daiktai rasti jūsų lagaminuose?" Paaškinau: bombarduojant Berlyną ir man sėdant į traukinį daiktus davė pažįstamas žmogus, kuris liepė nuvežti juos Kauno policijai. Svarbiausia, buvo rastas pažymėjimas, išduotas mano vardu, kurį buvo pasirašęs Vytautas Reivyts, klaidpėdiets. Paaškę, kad jie skambino į Kauną, į policijos departamentą, teiravosi, ar aš esu vokiečių priešas. Po viso to mane paleido. Vytautas išgelbėjo mano gyvybę, nes atsiminė, kad jam aš padėjau.

Mano nuomone, tai tikras stebuklas, nes mano mintyse buvo arkivyskupo pagalba. Tikėjau, kad arkivyskupas man padės. Mano mąnymu, būčiau buvęs sušaudytas, jei ne Vytautas.

Grįžęs į Vilnių, nuėjau pas arkivyskupą, papasakojau apie įvykius. Arkiv. M. Reinys pasakė maldęsis, nes girdėjęs per radiją, kad stipriai bombarduojamas Berlynas bei kiti Vokietijos miestai.

Vorkutos lageryje

1951 m. sausio 16 d. buvau suimtas antrą kartą. Pusantrų metų buvau tardomas Vilniaus MKVD rūsiuose. Mane kankino, kad prisipažinčiau, esąs vokiečių šnipas, turįs ryšius su lenkų ir lietuvių partizanais. Mušė, kankino iki sąmonės netekimo, laikė karceryje, 3 savaites nedavė miegoti. Po pusantrų metų tardymo buvau nuteistas 25 metams į Vorkutos lagerį ir 5 metams be teisiu.

Vorkutos lageryuose buvo daug kunigų iš Lenkijos, Čekijos, Vengrijos, Lietuvos. Ten sėdėjo du vyskupai vengrai. Iš lietuvių kunigų sėdėjo Drazdys iš Alytaus, Unterrichas iš Raseinių, Pūkys iš Tryškių, Janciauskas iš Kalvarijos, Šiškevičius. Būdamas Vorkutoje, sapnuodavau arkivyskupą M. Reinį. Per sapnus jis man sakydavo, kad grįšiu į Tėvynę, grįšiu į Vilnių.

Sprogdus dujoms šachtose

Vorkutoje dirbau medicinos gelbėjimo punkte budinčiuoju gydytoju traumatologijos skyriuje. Man ne kartą teko leistis į šachtų gilumą ir suteikti medicininę pagalbą sužeistiesiems. Dievas davė, kad vis laimingai sugrįždavau į viršų. Vieną kartą man būnant beveik laisvam, siuntė mane į šachtą gelbėti sužeistųjų, nes buvo sprogdusio metano dujos. O mano širdis, lyg nujausdama nelaimę, sako – neik, gresia pavojus. Pas mane buvo mano geras pažįstamas, kuris taip pat turėjo su manim leistis į šachtą, o atbėgė kareiviai ragino greičiau eiti.

Dieve mano, man kojos linksta. Persižegnojau ir einu melsdamasis. Ir štai prieš mano akis stovi arkiv. M. Reinys, sakantis: "Kur beieitum, prašyk Dievą ir padės. Melskis". Beidamas paslydau ir parpuoliau ant žemės, negalėjau toliau eiti. Mane nugalbino į lagerį, kiti nuėjo gelbėti sužeistųjų. Praėjus pusvalandžiui per radiją pranešė, kad sprogdus dujomis, žuvo gelbėtojai ir medicinos darbuotojai. Būčiau ejęs – būčiau už

Studentų džiaugsmas ir vargai

Pokalbis su Vilniaus universiteto studentų atstovybės (VUSA) pirmininke RAMINTA ŠUKYTE

REDA ULINSKAITE, Šiauliai

– Kokia jūsų organizacijos paskirtis?

– Pagrindinė studentų atstovybės paskirtis – vadovauti ir ginti studentų interesus bei teises įvairiuose valdymo lygmenyse. Kiekvienas fakultetas turi savo atstovus, kurie aktyviai dirba visose srityse. Plūšame šešiose srityse: akademinėje, socialinėje, informacinėje, tarptautinėje, laisvalaikio ir projektinėje (pastaroji skirta VUSA nariams). VUSA organizacijoje dirba nemažai studentų. Su universiteto valdžia bendraujame ir bendradarbiaujame labai nuosirdžiai.

– Kreditas mūsų valstybėje dar tik svajonių žodis. Juk kreditavimo sistema taikoma ir studentams. Ar ji veiksminga? Kiek studentų naudojasi šia sistema?

– Prieš keletą metų vyko akcija – "Užverskime vyriausybę atvirlaisiais". Ją organizavome dėl mažų stipendijų, nuolaidų panaikinimo visuomeniniame transportui. Keista, bet ši akcija buvo veiksminga. Vyriausybė sudarė specialią komisiją. Mes ir išsklėmė idėją, jog kreditų sistemos įdiegimas labai reikalingas. Iki 1994 m. apie tai Lietuvoje nebuvo kalbama. Vėliau studentams pasiūlė tokį variantą: nori kredito, užstatyk tėvų namus. Mes nenuleidome rankų, ir toks užstatas buvo panaikintas. Panaikinus užstatą, skirta mažai pinigų. Iki panaikinimo buvo skiriama žymiai daugiau lėšų. 1999 m. paskirti – 2,5 milijono visoms aukštosioms mokykloms. Maksimali kredito suma buvo 4,500 litų. Nors kalbėta, kad skirta apie 10 milijonų. Jau buvo padaryti norinčiųjų atranka. Sužinojome, kad realiai pinigų bus skirta žymiai mažiau. Vėl teko daryti atranką. Ne visi Vilniaus universiteto studentai gavo paskolą. Sumos išdalintos nuo 500 iki 2000 litų. Šiomet – 9 milijonai buvo skirti mūsų universitetui. Šiais metais Vilniaus universitete buvo pateikta 600 paraiškų dėl kredito, gavo 500. Tai mažas skaičius, nes universitete mokosi 11,000. Kiti paprasčiausiai nežino, nors informacijos yra pateikiama nemažai. Bijo rizikuoti. Juk čia ne Amerika, kur įprasta imti paskolą. Nes nesame garantuoti dėl ateities, o šalies darbo rinka nėra pastovi. Dabar pinigų skolon ima tik dėl sunkios materialinės padėties arba yra priversti mokėti už studijas. Pini-gėlius gražinti privalo po studijų baigimo – tiksliau dar po dvejų metų, terminas – 15 metų. Dabar pakankamai nebologos sąlygos.

– Studentų bendrabučiai yra puikus veidrodys, atspindintis gyvenimą ne tik bendrabučiuose, bet ir už jų. Ar VUSA gali pagerinti studentų būitį?

– Bendrabučiai Saulėtekio alėjoje (dar vadinami Niujorku ir Kamčiatka) kainuoja 89-109 litų. Dažnas šių bendrabučių gyventojas numoja ranka į tokius dalykus: dingsta elektra, nebūna vandens, keltuvai dirba iki 22

– Per Lietuvą ritasi streikų banga. Senokai negirdėjome studentijos balso. Jie tiki geresniu gyvenimu, o gal tai abejingumas?

– Vykdoma daug akcijų. Jos buvo gana veiksmingos. Studentai iš V. Landsbergio išspė transporto nuolaidų sugrąžinimą. Kas minutę siuntėme faksus protestus įvairioms svarbioms šalies institucijoms. Ir jau tą pačią dieną buvo priimtas sprendimas dėl transporto nuolaidų gražinimo, nors šis reikalas buvo vilkinamas pora metų. Šį būdą sugalvojo studentijos vadovai. Tačiau ne visomet studentijos balsas gali pasiekti vyriausybę. Protestai ir įvairios akcijos ne visada yra tinkamas būdas spręsti įvairias problemas.

– Vidumaktį į penkioliktą bendrabučio aukštą tenka plumpinti laipais, nes keltuvai nedirba, o stipendijos neužtenka net reikalingiausiomis knygomis įsigyti, tačiau penktadienio vakarais Saulėtekio alėja klega linksmais balsais.

– Renginiai – studentų duona. Vilniuje tai ypatingai jaučiama. Kiekvienais metais miesto gatvėmis pralekia fizikų simbolis – DINAS ZAURAS. Teisininkai, ekonomistai ir žurnalistai varžosi rengdami kuo originalnes šventes. Jaunieji universiteto žurnalistai sugebėjo net prezidentą V. Adamkų pasikviesti. Universitetas turi nemažai gražių tradicijų, ir kiekvienais metais atsiranda vis naujų idėjų. Jaunimas laukia renginių. Net universiteto dėsytoriai noriai dalyvauja, juk jie patys priėmė keliolika metų organizuodavo šias šventes. Kiek anksčiau teko susipažinti su vykdytos medicininės apklausos rezultatais. Jauni žmonės egzaminų sesijos metu patiria didelę įtampą. Pagrindinė priežastis baimė dėl tolimiesnio mokymosi universitete. Žemesniais pažymiais išlaikius egzaminus gali tekti brangiai mokėti už mokslą.

– Dėkoju už pokalbį.

RAMINTA ŠUKYTE, Vilniaus universiteto studentų atstovybės pirmininkė

vēs. Tai arkivyskupo M. Reinio malonė, apie kurį visą laiką galvodavau, visą laiką melsdavaisi.

1956 m. sugrįžau iš Vorkutos ir sužinojau, kad arkiv. M. Reinys mirė Vladimiro kalėjime. Visą laiką, kada man pasidaro sunku, kreipiuos užtarimo ir meldžiuos, prašydamas pagalbos ir ją gaunu jo dėka.

valandos. Beje, jau penkeri metai pasibaigęs jų naudojimo laikas. Nesaugių keltuvų problemos mes negalime išspręsti, nes išgirstame, kad tam reikia daug pinigų, o jų nėra. Norint rekonstruoti studentų bendrabučius, būtinos nemažos lėšos.

– Visų Lietuvos universitetų studentai nepatenkinti prastomis mokslo sąlygomis: trūksta reikalingos literatūros, nėra kompiuterių. Tenka ir jums išklaisyti savo bendramokslų skundus?

– Konstitucijoje yra garantuota teisė į nemokamą mokslą. Pastarųjų metų įvykiai rodo linkmę keisti konstituciją. Dalis žmonių moka už mokslą ir už šiuos pinigus finansuojama universiteto materialinė bazė. Tačiau šių pinigų neužtenka. Tarkim, yra 150 informatikos studentų, jie turi dirbti kompiuterizuotose auditorijose. Deja, mūsų auditorijos yra nesutvarkytos, o kompiuterių galimybes ribotos. Kiekvienos specialybės studentams masiškai trūksta naujos literatūros. Norėčiau padekoti M. Mažvydo bibliotekai ir užsienio lietuviams, aukojantiems savo asmenines bibliotekas. Esant tokiai situacijai kenčia ne tik studentai, bet ir mokslas. Manau reikia surasti kompromisinį variantą, siekiant surasti aukso vidurį dėl švietimo finansavimo. Visas viltis reikia dėti į tobulą kreditavimo įdiegimą ir ekonomikos gerėjimą.

– Prieš metus Lietuvos spaudoje netilo pranešimai apie nemažą Lietuvos vyriausybės skirtas lėšas Vilnių atvykusiems studentams. Kaip reaguojate į šiuos pranešimus? Ar jie atspindi tik faktą, kad Lietuva yra šalis, kurioje mokoma nemokamai?

– Pagal nustatytas taisykles užsienio studentų gali būti penki. Vilniaus universitete studijuojantys čekėnai gauna pilną išlaikymą ir nemoka už studijas. Jų stipendija – 500 litų (kiti lietuvičiai negauna nė šimto litų). Jų priėmimas į universitetą tvarkomas atskira eilute... Tai yra politika. Mūsų studentai jaučiasi šiek tiek nukariauti. Beje, kai kurie čekėnai atsivežė net savo šeimos narius.

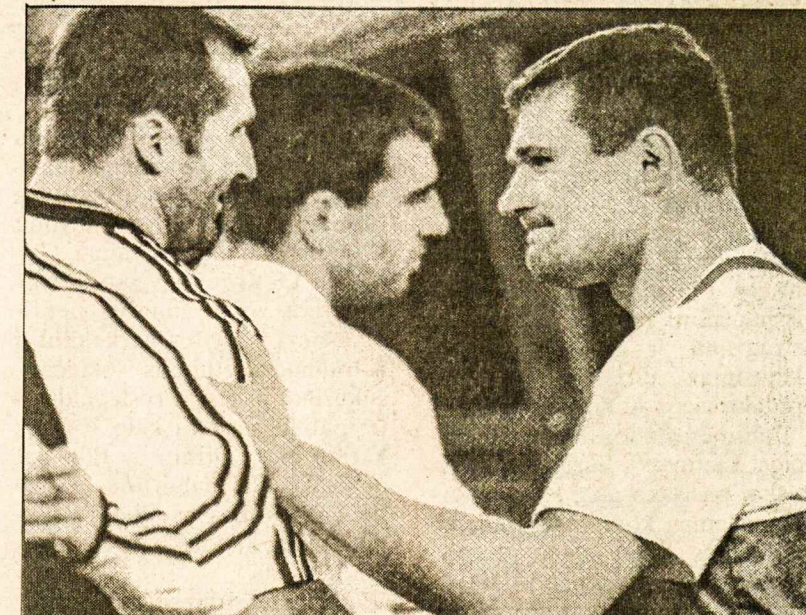
– Per Lietuvą ritasi streikų banga. Senokai negirdėjome studentijos balso. Jie tiki geresniu gyvenimu, o gal tai abejingumas?

– Vykdoma daug akcijų. Jos buvo gana veiksmingos. Studentai iš V. Landsbergio išspė transporto nuolaidų sugrąžinimą. Kas minutę siuntėme faksus protestus įvairioms svarbioms šalies institucijoms. Ir jau tą pačią dieną buvo priimtas sprendimas dėl transporto nuolaidų gražinimo, nors šis reikalas buvo vilkinamas pora metų. Šį būdą sugalvojo studentijos vadovai. Tačiau ne visomet studentijos balsas gali pasiekti vyriausybę. Protestai ir įvairios akcijos ne visada yra tinkamas būdas spręsti įvairias problemas.

– Vidumaktį į penkioliktą bendrabučio aukštą tenka plumpinti laipais, nes keltuvai nedirba, o stipendijos neužtenka net reikalingiausiomis knygomis įsigyti, tačiau penktadienio vakarais Saulėtekio alėja klega linksmais balsais.

– Renginiai – studentų duona. Vilniuje tai ypatingai jaučiama. Kiekvienais metais miesto gatvėmis pralekia fizikų simbolis – DINAS ZAURAS. Teisininkai, ekonomistai ir žurnalistai varžosi rengdami kuo originalnes šventes. Jaunieji universiteto žurnalistai sugebėjo net prezidentą V. Adamkų pasikviesti. Universitetas turi nemažai gražių tradicijų, ir kiekvienais metais atsiranda vis naujų idėjų. Jaunimas laukia renginių. Net universiteto dėsytoriai noriai dalyvauja, juk jie patys priėmė keliolika metų organizuodavo šias šventes. Kiek anksčiau teko susipažinti su vykdytos medicininės apklausos rezultatais. Jauni žmonės egzaminų sesijos metu patiria didelę įtampą. Pagrindinė priežastis baimė dėl tolimiesnio mokymosi universitete. Žemesniais pažymiais išlaikius egzaminus gali tekti brangiai mokėti už mokslą.

– Dėkoju už pokalbį.

VIRGILIJUS ALEKNA (dešinėje) po laimėto aukso medalio prieš vokiečių LARS RIEDEL (kairėje). Nuotrauka iš vokiečių spaudo

Lietuva - simbolinis krepšinio meisteris

KAZYS BARONAS, Vokietija

Vokiečiai, savo disko meistrą Larsą Ridelį slapta laikė olimpinio aukso medalio laimėtoju. Tačiau tikrovėje, jis šiais metais prieš vilnietį Virgilijų Alekną laimėjo tik vieną kartą Berlyne ir tai tik 2 cm skirtumu. Visus kitus tarptautinius laimėjimus reikia priskirti vilnietėi, ypač jo pergalę Taline, nuskriejus diskui 73.88 m – taigi tik 20 cm nuo pasaulio rekordo.

Abiejų milžinų kova įvyko Sydny olimpiadoje, stebint 100,000 žiūrovų. Stebėjau ją "Eurosport" televizijoje. Vokiečiai nusivėdė diską 68.5 m ir perėmė pirmavimą. Alekna "atsakė" 68.73 m. Vokiečiai dar parodė nebologas pasekmes paskutiniuose metimuose, tačiau lietuviu – 69.30 m jis negalėjo įveikti.

Manau, kad milijonams lietuvių pasirodė ašaros akys, kai kvietė V. Alekną apsidėžiusį gražiai, lietuviškų spalvų apranga, aukso medalio apdovanojimu, kai išklė mūsų vėliavą tarp Vokietijos ir Pietų Afrikos, grojo Lietuvos himną. Tai neužmirštamos olimpiados minutės... Lietuvių laukia graži ateitis, nes Graikijos sostinės olimpiadoje jam bus 28 m., vokiečiui jau 37.

Dar viena aštri kova vyko moterų dviračių lenktynėse tarp D. Žilūtės, vokiečių ir olandės. Mūsų šalis sidabro ar net aukso medalis išslydo iš rankų prie pat baigmės pralencus lietuvaite tik keliais cm. Tačiau šią spragą moterų pusėje užpildė Diana Gudžinevičiūtė, laimėdama aukso medalį savo taikliais šūviais ir skraidančiais lėkštės. Jos šūvius taip pat rodė "Eurosport" televizija.

Lietuvos pasirodymas Ken-gūry žemėje buvo sėkmingiausias iš iki šiol įvykusių olimpiadų, nes iškovojo du aukso ir trys bronzos medaliai. Dalyvavusių valstybių tarpe gintarų kraštas užėmė garbingą 33-čią vietą, aplenkdamas tokias sportines ir turtingas valstybes kaip Šveicarija, gyventojų skaičiumi gausines Braziliją, Meksiką, Argentiją, Nigeriją ir t.t. Mūsų kaimynė Lenkija užėmė 14-tą vietą, Gudija 23-čią, Latvija – 43-čią ir Estija – 46-tą.

Daugiau vietos tektų skirti mūsų tautiniam sportui – krepšiniui. Šiometinės Europos vyrų krepšinio pirmenybės birželio

mėn. vyko Prancūzijoje. Miuncheno dienraščio "Sueddeutsche Zeitung" sporto korespondentas taip rašė apie Lietuvą iš Paryžiaus: "Lietuvos kūdikio pirmi žodžiai nėra 'mama', 'mama', bet 'sabis', 'sabis'... Mat Arvydas Sabonis yra vienas geriausių pasaulio krepšininkų ir laikomas Lietuvos didvyriu.

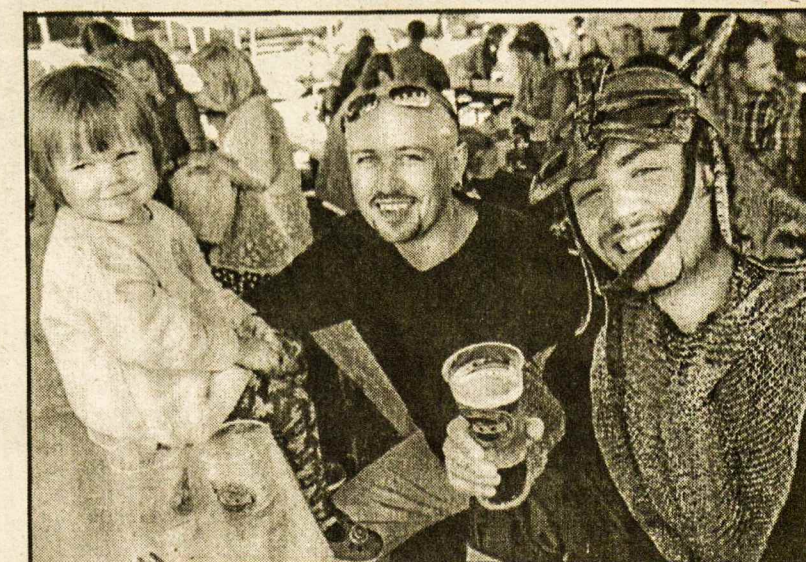
Deja, Lietuvos krepšinio rinktinė Europos pirmenybėse su Arvydu iškovojo tik šestą vietą. Sydny olimpiadoje A. Sabonis nematėme, ir Lietuvos jauni žaidėjai laimėjo trečią vietą.

Stebėdamas "Eurosport" televizijoje Lietuvos ir JAV susitikimą, iš vokiečių komentatorių girdėjau tik pačius gražiausius atsiliepimus apie mūsų rinktinę. Tikrovėje Dėdės Samo atstovai rungtynes laimėjo paskutinėse minutėse ir tai tik dviejų taškų skirtumu? Bet moraliniu ir simboliu krepšinio žaidynių nugalėtoju, taigi ir aukso medalio laimėtoju, laikau mūsų Lietuvą! Nelaimingas pralaimėjimas Italijai 50:48 neleido Lietuvai pasiekti baigmės.

Taip pat ir vokiška spauda, aprašydama krepšinio varžybas, pažymėjo, kad amerikiečiai neįvertino Europos krepšinio, ypač Lietuvos, Prancūzijos, Italijos rinkinių. Amerikiečių žaidimą prieš lietuvių vokiečių spauda pavadino "blamage" (gėda, negarbė). Be to, lietuviams paskutinėse minutėse laimė "atsuko" nugarą.

Vokiškos spaudo atstovams NBA pirm. Dovydas Stern pasakė: "Pasaulio vežasi mus, kartu primindamas dideles klaidas, ypač padarytas O'Neal, Bryant, žaidžiant prieš Lietuvą (85:76). Amerikiečių rinktinė buvo sudaryta iš 300 geriausių pasaulio krepšininkų. Atrodo, kad jie nenorėjo laimėti aukso medalio. Ateis laikas, kad NBA teks pralaimėti. Tas gali įvykti po kelerių metų. Aš galėsiu rungtynes stebėti jau kaip pensininkas televizijoje". Vokiečių komentaras: "Jeigu jo profesionalai ir toliau taip žais, D. Stern jau dabar turi ieškoti ramos pensininko vietos".

Amerikietis žaidėjas pareiškė: "Mes turime puikius paskirus žaidėjus, bet Lietuva ir Prancūzija parodė, kad esame nugalimi, jeigu yra žaidžiamas komandinis žaidimas".

Alaus šventėje Vilniuje

Nuotr. V. Kapočiaus

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.
 ONTARIO LAND SURVEYOR
 40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
 E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

Dabarties mintys "Varpe"

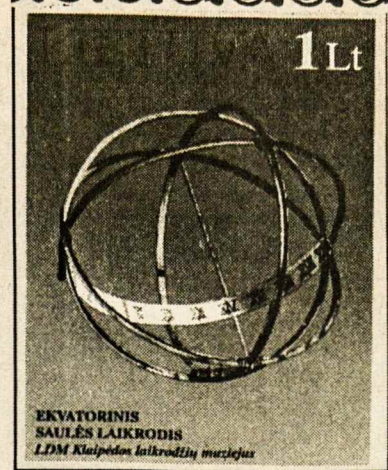
JUOZAS VITĖNAS

Nors žurnalistų pajėgos išeivijoje mažėja, tačiau "Varpo" žurnalo gausmas nesilpnėja. Šiais metais jau pasirodė jo 34 nr. su 176 puslapiais, kuriuose išspausdinti vienuolikos autorių straipsnių ir rašinių įvairiais klausimais. Pirmuoju pateiktas redaktoriaus A. Kučio straipsnis "Politinės raudos dėl 'badaujančios' Lietuvos", kuriame jis kritiškai pasisako apie šias raudas klausdamas, kodėl valdininkams mokamas kelių algų atlyginimas, jei žmonės skursta. Jis taip pat stebisi, kad ir prez. V. Adamkus pranešime apie valstybės padėtį savo dejavimu papildė partijų aimanais ir klausia, ką jis daro, nes jam konstitucija suteikia plačias teises.

Toliau žurnale pateikiama seimo pirmininko V. Landsbergio kalba susitikime su sąjūdininkais seime kovo 12 d., Vyt. Bagdonavičiaus trumpas pastabas apie laisvę kaip krikščionišką vertybę ir H. Nagio "Poemą apie brolių" su A. Kučio pastabomis, kur jis teigia, kad šia poezija yra išsakytas liberalizmas – laisvės siekimas.

Primas Noreika, demokratų partijos vicepirmininkas, rašo apie būsimus seimo rinkimus (16-27 psl.).

Dr. K. Karvelis ilgėsniame straipsnyje (28-44 psl.) gvildena "Lietuvos bendradarbiavimą su

Lietuvos pašto ženklas
Nuotr. M. Pranevičius

Karaliaučiaus sritimi", kuri yra tapusi Rusijos federacijos prieštikiu į Vakarų. Dėl jos ateities nurodoma keletas pasiūlymų: išdalinti Lenkijai, Ukrainai, Gudijai ir Lietuvai; paversti laisvos prekybos zona; sudaryti nepriklausomą valstybę; perkeldinti į Karaliaučiaus etninius vokiečius, sukuriant jų grupę rusų valdžioje; palikti šią sritį kaip Rusijos karinę bazę. Straipsnyje taip pat apžvelgiama dabartinė Karaliaučiaus srities padėtis ir daroma išvada, kad jos klausimas tebėra atviras.

Kitame straipsnyje "Ketvirtoji valdžia atsikūrusioje Lietuvoje" dr. K. Karvelis rašo apie žiniasklaidą, jos kūrimą, kelius bei klystkelius ir palygina ją su D. Britanijos bei Danijos žiniasklaidomis (87-96 psl.).

Juozas Žygas straipsnį "Nepaisant reformų, žemės ūkis tebėra ligonis" pradeda pasakojimu apie feodalius laikus Lietuvoje, baudžiavą bei jos panaikinimo reikšmę žemės ūkiui, pamini savo išpūdžius apie žemės ūkį Lenkijoje, Vokietijoje ir kitur, palygina su Amerikos žemės ūkiu, aprašo žemės ūkio reformas Lietuvoje nepriklausomybės laikais ir kolektyvizaciją sovietų okupacijos metais (71-81 psl.).

Aleksandras Šidlauskas straipsnyje "Kultūros namų erdvės" (45-52 psl.) apžvelgia mėgėjų kūrybinės ištakos ir jų skleidimą nuo "Birutės" draugijos įsteigimo Tilžėje 1885 m. Nors šis etnis paveldas sovietų okupacijos metais buvo naikinamas, tačiau būta ir pozityvių reiškinių. Veikė daugiau nei 1200 kultūros namų, kurie buvo etninių tradicijų saugotojai, mėgėjų meninės kūrybos puoselėtojai. Jie ir šiuo metu tebeveikia kitokiais vardais, skatindami etninės kultūros ir mėgėjų kūrybos raidą. Pateikiama daug statistikos apie meno mėgėjų įvairias grupes ir jų suruoštus pasirodymus.

"Rektoriaus geluonis išeivijai" straipsnyje A. Kučys atsako

Pelesos lietuvių mokyklos Gudijoje pranešėja, XI klasės mokinė, ir kanklininkė besilankant PLB seimo atstovams
Nuotr. St. Daliaus

į Vilniaus universiteto rektoriaus R. Povilonio kaltinimus išeivijai, kurie, pasak jo, apnuodijo jos santykius su lietuviais krašte (101-106 psl.).

J. Kojelis rašo apie "1941 metų sukilimo dienas Vilniuje", kur jis tuomet gyveno, organizuotam pogrindžiui nepriklausimam reikšmę žemės ūkiui, pamini savo išpūdžius apie žemės ūkį Lenkijoje, Vokietijoje ir kitur, palygina su Amerikos žemės ūkiu, aprašo žemės ūkio reformas Lietuvoje nepriklausomybės laikais ir kolektyvizaciją sovietų okupacijos metais (71-81 psl.).

A. Kučys straipsnyje "Lietuva George Busho knygoje" (59-70 psl.) iš tikro rašo ne apie buvusio prezidento G. Bush'o, bet jo patarėjo Brent Scowcroft knygą "Pasikeitęs pasaulis", kurioje jis pasakoja apie tas lemtingas 1990 m. kovo mėn. dienas Lietuvoje. Šis Kučio straipsnis buvo išspausdintas "Tėviškės žiburių" š.m. 32-33, 34 ir 35 numeruose.

Taip pat persispausdintas iš "Valstiečių laikraščio" J. Kunčino straipsnis apie ekonominius sunkumus Lietuvoje (97-100 psl.), pasikalbėjimas su N. Sadūnaite apie jos protestą prezidentūroje (142-145 psl.), arkiv. S. Tamkevičiaus pasisakymas apie "Antikristinę santarvę" (85-87 psl.) ir kt.

Knygų apžvalgoje rašoma apie A. Kairio "Auksinį miestą"

ir J. Krištolaitytės "Pavasario vėjus".

Žurnalo gale skyruije "Kudirkaičiai" įdėta šios organizacijos tarybos pirmininkės Angelės Šiaurienės kalba Varpininkų draugijos steigimo iškilmėse Klaipėdoje. Ji sakė: "Siekdami tautinės sąmonės atgaivinimo mokinių sielose, įkūrėme Kudirkiečių organizaciją. Būtinai, kad dr. Vinco Kudirkos "Varpo" gausmas skambėtų ir šiandien. Jis turi žadinti jaunose širdyse meilę Lietuvai, ryžtą šventam darbui – atkurti Lietuvos pilį ir bažnyčią dviasia... sugrąžinti atsakomybę už Lietuvos likimą ir garbę... Nežiūrint visų sunkumų, atsirado idealistų mokytojų, kurių dėka ši organizacija išaugo. Ji jungia viršum 1600 kudirkiečių iš įvairių Lietuvos mokyklų. Pasirodė ir vaikai: iš kudirkiečių išaugo jaunūlių, kurie baigę vidurines mokyklas pasiryžę toliau puoselėti Vinco Kudirkos dvasines ir tautines idėjas tarp akademinio jaunimo, kviešti jaunimą Lietuvos "prisikėlimo darbui". Tokiu būdu, pasak jos, buvo įsteigta ir teisingumo ministerijoje įregistruota Lietuvos varpininkų draugija, kuri stengsis jungti studijuojantį jaunimą visuomeniniam darbui, domėtis Lietuvos kultūra ir jos ugdymu, ieškos būdų išskylančių problemų sprendimui.

Gamtovaizdžių įtaka sveikatai

DR. VYTAUTAS MEŠKA,
Birštonas

Visada mėgau, tiesiog buvo toks poreikis prieš imantis rimto darbo arba pertraukose tarp atliktų fragmentų, o taip pat prieš tolimes keliones, konfliktinius posėdžius, pabūti gamtoje vienas, pačiam su savimi.

Zvelgdamas iš metų perspektyvos atgal, suprantu, jog visa tai buvo reikalinga ir tam, kad aš dar ir dar kartą įtvirtinčiau supratimą apie savo vietą šiame didžiuliam pasaulyje, o taip pat prisiminčiau ir užrašaučiau karaliaus Saliamono žiedo. Po tokio autotreningo visi gyvenimo kelyje pasitaikantieji sunkumai, nesusipratimai, konfliktai labai supaprastėdavo, praradavo tariamą reikšmę, išskyrus tuos atvejus, kada pats padarydavau klaidingą žingsnį ir dėl to jausdavau kaltas. Šiais atvejais gamtovaizdžiai padėdavo nedaug. Tačiau... tai tik asmeniškio pobūdžio pastebėjimai.

Leonardo da Vinci savo traktate "Tapytojo ginčas su poetu, muzikantu ir skulptoriumi" teigė, jog akis yra pagrindinis sielos langas, per kurį vidinis žmogaus pasaulis siejasi su begaline gamtos kūryba, o ausis – jau antras, per jį tik patikslinami vaizdai ir reiškiniai, kuriuos stebėjo akis. Šiandien sunku pasakyti, kuri iš šių jausių yra konkrečiam asmeniui svarbesnė, bet tikriausiai galima teigti, jog bet kurių jausių organų nusilpimas neigiamai veikia vidinį pasaulį, nuskurdina jausmus, stabdo mąstymo bei intelekto brendimą, gali sukelti net chroinišką (įsisenėjusią) nervinę įtampą, depresiją.

Taiigi, pasak J. J. Rousseau, grįžkime į gamtą, bent laikinai užmirškime kasdienybę, varginančią ligą, vaistus ir gydytojus bei nuolatinius jų draudimus.

Būdami gamtoje mes išsimės pievų ir gėlių margumuose, debesų pasakose, kalcdoskopiškame vandens bangų mirguliuime. Šie vaizdai, susiliedami su saulės spinduliais,

veikia mus ir raminančiais gaivinančiais, teigiamais įlydziais "pakrauna" mūsų vidinį pasaulį, o neigiamą psichinę energiją iškrauna. Net po keleto tokių dienų jaučiamės turį daugiau energijos, esame žvaliesni, linksmesni, pagerėja nuotaika ir savijauta. Tokių pokyčių nesukels ne tik senasis ir patikimasis natrio bromidas, bet ir patys moderniausi raminantys vaistai. Jau nystėje buvau liudininkas, kada pacientui, atvykusiam į Š. Kaukazą ir beklaidžiojant Kislovodsko kurorte po "Rožių slėnį", o taip pat įsižiūrėjus į snieguotą Kazbeką, praedavo migrena, o nuobodžia jo veido kaukę pakeisdavo linksma išvaizda.

Labai pravartu ne tik palydėti saulę, bet ir ją sutikti. Tokį seną mūsų kaimo žmonių įprotį – pasitikti beprasidedančią dieną – būtų naudinga paversti gyvenimo poreikiu. Čia vėlgi norėčiau pasidalinti vienu savo jaunystės prisiminimu. Kartu su žmona tapę gydytojais, atvykome dirbti į Birštono kurortą, kurio apylinkėje yra žinomas Balerišio miestelis. Nuo jo kalvų panoramiškai matosi didysis Nemuno vingis. Aišku, nors nuo Birštono ir netoli, bet kasdien neprivažinėsi. Ir vis dėlto atvažiuodavome.

Kartą pas mus Birštone svečiavosi žymus Lietuvos fiziologas ir higienistas prof. dr. J. Šopauskas, tuo laiku buvęs mano disertacijos vadovu. Tad pasikvietėme ir jį pažiūrėti į Nemuno kilpą kylant saulei. Grįždami namo su žmona kiek paaimanovome, kad, deja, visi mes matome nepakankamai. Į tai Profesorius atsakė, jog šia prasme mes apskritai nieko nematome, nes esame per daug paskendę savo nepabaigiamuose darbuose, kasdieniškume, o iš čia kaip tik ir išplaukia visokios neurozės, astenijos bei psichastenijos.

Šiandien gamtovaizdį siūloma panaudoti diferencijuotai. Šia linkme nemažai nuveikė rumunų kurortologai. Jų duome-

nimis, medžiai su plačiai išsišakojusiais vainikais (pavyzdžiui, azuolai) skatina kūrybinę fantaziją, iniciatyvą, be to, sukelia rimtį. Šiauriau išsišakojusio vainiko formų medžiai (pavyzdžiui, liepa) labai pagyvina gamtovaizdį, sukelia džiugią nuotaiką, malšina nervinę įtampą ir depresiją. Medžiai su trikampio formos vainiku (pavyzdžiui, eglė) sukelia žvalią nuotaiką. Tačiau jų dinamiškam poveikiui būdingas ir tam tikras atšaurumas. Medžiai, turintys kolonos formos vainiką (kiparisai, tujos, piramidiniai topoliai) skatina atidumą, pakelia nuotaiką, nutiekia iškilmingai.

Moderniame kurorte arba miesto parke galima būtų pasodinti atskiras šiu medžių giraites ir rekomenduoti jas, atsižvelgiant į asmens psichologinę struktūrą ir ligos sukeltus funkcinius centrinės nervų sistemos sutrikimų kompleksus.

Taip pat nereikėtų pamiršti, jog gėrėdamiesi gamtovaizdžiais, mes praleidžiame laiką gryname ore, kuriame maža dulkių ir mikrobu, bet daug fitoncidių, yra naudingas organizmui lengvųjų ir sunkiųjų jonų santykis.

Lietuvių literatūros klasikas J. Tumas-Vaižgantas apie vieną gražiausių mūsų kurortų Birštoną rašė taip: "Prisivargus, prisibarus dėl nešvankių gyvenimo pelenų saujos, nerasi geresnės, melnesnės ir patogesnės vietos savo sielai nuraminti". Taiigi, nepamirškime šių dovanų, gamtos teikiamo gyvenimo džiaugsmo, geresnių dienų vilties.

RE/MAX
Professionals Inc.,
Realtor
Sales Associate
1645 Dundas St. W.
Mississauga, ON L5C 1E3

IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) 270-8840 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir sąžiningai patarnausiu.
Nemokamas namų vertinimas

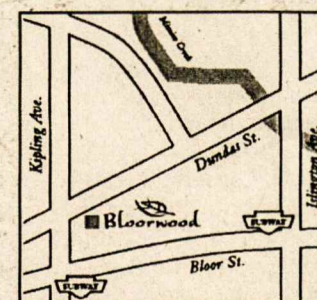

Išskirtinė proga įsikurti Etobicoke rajone

"Bloorwood Manor" bus
elegantiški butai (condominium)
ir gyvenami namai (townhomes)
prie pat naujosios Priskėlimo parapijos.
Čia pat susisiekimas, parduotuvės,
restoranai, paslaugos. Pastatai
skoningai išbaigti, su jaukais
kiemeliais pasisėdėjimui ir
dailiai apsodintais takais
pasivaikščiojimui.
Kainos dabar žemesnės,
negu bus statybai prasidėjus.

Namai nuo \$239,900
Butai nuo \$129,900

Norintys informacijos prašomi skambinti
LINAI KULIAVIENEI

ROYAL LEPAGE

Darbo: 416 762-8255
Namų: 416 766-2996

Jauniausių dainininkų trijulė

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ,
Čikaga

„Trys tigriukai“ – tai trys jauni berniukai iš Lietuvos 12 – 13,5 metų. Vytautas Jurgelevičius, Ramojus Motuzas ir Aurimas Syrusas. Jie sėkmingai koncertavo JAV LB Kultūros tarybos surengtame koncerte Jaunimo centre Čikagoje š.m. rugsėjo 9 d.

Jie buvo pavadinti „trimis tigriukais“, kai pirmą kartą, maždaug prieš 1,5 metų dainavo kartu su garsiaisiais Lietuvos operos solistais – V. Noreika, E. Kaniava ir V. Prudnikovu – „trimis tigrais“ abiturientų išleistuvėse Vilniaus sporto rūmuose. Po to jie dažnai būdavo kviečiami dalyvauti įvairiose programose. Juos į JAV pakvietė JAV LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė. Jų mokytoja yra Eleonora Rakauskienė, kuri paruošė specialią dainų programą šiam pirmajam jų viešajam koncertui, nes iki šiol koncertuodavo kartu su kitais. E. Rakauskienė sakė, kad rinko tokias dainas, kurios keltų sielą, skleistų gėrį ir grožį.

Koncertas Čikagoje buvo dviejų dalių, kiekvienoje po 13 dainų, melodingų, skambių, negirdėtų, kurių žodžiais buvo išdainuota meilė tėvynei, gamtai, motinai (net 6 dainos buvo skirtos mamai).

Berniukai dainavo kartu ir solo. Ramojus Motuzas atliko net 7 dainas. Jis – šio vakaro solistas! Ir nėra ko stebėtis, nes yra vienas laimėtojų š.m. „Dainų dainelės“ konkurse; nuo 5

metų dainuoja „Ąžuoliukų“ chore ir šiais metais atlieka vieną pagrindinių vaidmenų B. Briteno „Dainuokime operą“. Jis dalyvauja ir įvairiuose konkursuose bei koncertuose Lietuvoje ir užsienyje.

Kitas solistas – Aurimas Syrusas irgi dainuoja „Ąžuoliukuose“ ir minėtoje operoje. Jis atliko 3 solo dainas, o Vytautas Jurgelevičius – vieną (irgi „Ąžuoliukas“).

Koncerto programoje buvo daugiausia muz. G. Savinienės sukurtų melodijų – net 13. Kitos dainos buvo sukurtos G. Zdebskio, M. Puchovičiaus, A. Jagelevičiaus, T. Leiburo, J. Cechanovičiaus, M. Tamošiūno ir P. Ožūno.

Berniukų laikysena scenoje buvo puiki, atrodė kaip tiki scenos vilkai, nes jautėsi laisvai, įgudusiai, tiek dainuodami, tiek dainas palydėdami atitinkamais judesiais.

Jaunieji dainininkai klausytojų buvo labai šiltai sutikti gausiais plojimais, tik gaila, kad labai mažai buvo vaikų, jaunų klausytojų. Po koncerto trumpai kalbėjo M. Remienė, E. Rakauskienė ir patys jaunieji dainininkai, trumpai papasakojo apie save – visi jie Salomėjos Nėries vardo mokyklos VI klasės mokiniai ir „Ąžuoliukų“ choro nariai.

„Trys tigriukai“ koncertavo Lemonte, Čikagoje, Detroit, Vašingtone, Kilylande ir Filadelfijoje. Berniukai neturėjo daug laiko koncertams, nes namuose laukė mokykla.

„Trys tigriukai“ – Ramojus Motuzas, Aurimas Syrusas, Vytautas Jurgelevičius

Įkvėpimas - lyg šventa ugnis

Kūrybinio darbo 20-ąjį švenčia Klaipėdos muzikinio teatro solistė JADVYGA GRIKŠIENĖ, ištikimai dirbanti uostamiestyje nuo teatro įsikūrimo dienos

EGIDIJUS MAŽINTAS

Kompozitorės A. Žigaitytės opera „Mažvydas“ prieš 11 metų (1989 m.) kaip meteoras įsiveržė į šalies geriausių muzikinių spektaklių eilę. Dirigentas G. Rinkevičius iškilios moters Beningos vaidmenį patikėjo Jadvygai Grikšienai, gražaus malonaus balso solistei, Žemaitijoje gimusiai ir čia atiduodančiai savo talento ir darbštumo vaisius. Didžiulė lietuvių moters Beningos sukaupia patirtis visu ryškumu išliko Grikšienės atliekamame vaidmenyje. Jis ilgam pasiliko žiūrovų atmintyje.

Anuomet po sėkmingų teatro gastrolijų Kaune užkalbinau linksmai besišypsantią Žemaitijos menininkę. Jadvyga daug pasakojo apie savo kolegas prie Baltijos jūros dainuojančius muzikiniuose spektakliuose.

Kompoz. D. Boko miuzikle „Smuikininkas ant stogo“ J. Grikšienė (Goldė) iš daugybės nuotrupų, bruožų, bruoželių sukūrė apibendrintą šeimos moters paveikslą. Stiprios, daugiausiai šeimos mama Goldė per žmogiškąsias savybes biografiškai ir filosofiskai išaugo į apibendrintą tautos motinos paveikslą. Ji nuostabiai improvizuoja miuziklo švenčių maldos scenose, kai įkvėpimas, tarsi šventas vanduo, kaitinamas žvaigždžių liepsnose, nuskaidrina dvasingą Goldės veidą. Galia tik išreikšti įsitikinimą, kad vargu ar kas kitas galėtų taip suvaidinti, išreikšti giliausią amžino moteriškumo įvaizdį.

Visi jos vaidmenys – dideli

ir maži operetėse, miuzikluose, operose, visuomet išbaigti ir iki menkiausių detalių nugalinti ilgametės patirties.

Tylos J. Grikšienės vaidmenyse taip pat daug: tylėti scenoje yra menas. Iškalbingai tylėti, kaip tai sugeba J. Grikšienė yra didelis meistriškumas. Profesionalumo sąvoka teatre apima tiek aktorės meninę intenciją, išlavintą skonį, erudiciją, darbštumą ir sugebėjimą artėti prie idealaus kuriamo personažo charakterio atskleidimo. Juk daugelis Lietuvoje rimtai neanalizuoja spektaklių. Perskaičius paviršutiniškas recenzijas aktoriams nėra ko pergaltuoti. Šaltokai sutiktame K. Porterio miuzikle „Bučiuok mane, Keit“ J. Grikšienė išlieka ištikima sau. Vėl puikus išbaigtas vaidmuo!

Amerikiečių kompoz. R. Porterio muziklas „Bučiuok mane, Keit“, mėgstamas Lietuvoje. Solistė Jadvyga Grikšienė (viduryje) spektaklyje Klaipėdos muz. teatre, šalia – sol. J. Slizauskaitė

Rimdžiūnų lietuvių mokyklos direktorius ir mokytojos

Rimdžiūnų lietuvių mokytojos su dainomis pasitiko PLB seimo dalyvių

Dainos žymūnai iš Lietuvos

Tradiciinis „Draugo“ koncertas, kuriuo gėrėjosi gausūs tautiečiai Čikagoje

Šiais metais jau tradiciniu tapęs ir 22-us metus rengiamas „Draugo“ koncertas 91-nerių laikraščio sukaktuvių proga įvyko spalio 8 d. Mother McAuley mokyklos auditorijoje. Koncerto solistai – Lietuvos operos primadona Irena Milkevičiūtė, sopranas, Mindaugas Žemaitis, baritonas. Jiems akompanavo pianistė Sonata Zubovienė.

Irena Milkevičiūtė baigė konservatoriją 1976, buvo priimta kaip solistė į Valstybinę operos ir baletu teatrą. 1978-79 balsą tobulino Milano „LaScala“ operos teatre. Ji yra koncertavusi daugelyje Europos šalių. 1989 m. dainavo „Metropolitan“ operoje Niujorke. Dabar ji yra pagrindinė solistė Rygos ir Vilniaus operose.

M. Žemaitis prof. V. Noreikos mokini, 1997 m. baigęs magistratūros studijas. Yra koncertavęs Austrijoje, Vokietijoje ir Danijoje. Latvijos valstybinės operos ir baletu teatre atlieka pagrindinius vaidmenis. Su to teatro gastrolėmis yra dainavęs Olandijoje ir Izraelyje. Lietuvos valstybiniame operos ir baletu teatre dainavo Žermono vaidmenį G. Verdi operoje „Traviata“ ir „Trubadūroose“.

Sonata Deveikytė-Zubovienė

RAMUNĖ PAKALNYTĖ

Svirtys

Prie tylos šulinį statom svirtis,
ir poezijos šlovinam tylą,
Bet lig žiolei neteko patirti,
kad kad nors išmatuotų jos gylį.

Tarsi vytų kažkas – mes vis bėgam
o tas bėgsmas vien bilsdys kelia –
Ir nuo triukšmo truputį atlėgę,
vėl pakrypstam į šurmulio kelią.

O kiek dulkių praeiviams
pasėjam:
„Ne su tuo ir ne taip tas gyvena“ –
nenuskranda tos dulkės pavėjui:
grįžta sąžinėn tavo ir mano.

nė studijavo Lietuvos muzikos akademijoje. Yra laimėjusi 1991 m. De Paul un-to Čikagoje talentų premiją, studijas tęsė Čikagoje, 1993 gavusi bakalaūrą, 1999 – magistrės laipsnius. Ji daug koncertuoja su De Paul un-to ir „Chicago North West“ simfoniniu orkestru. Yra koncertavusi daugelyje Europos, Amerikos ir Lietuvos miestų. Ji – ir kamerinės muzikos atlikėja, duetų koncertus atlieka kartu su vyru Roku Zubovu. Bendradarbiauja ir su Lietuvos valstybiniu Vilniaus kvartetu, įvairiais solistais. Šią vasarą ji koncertavo M. K. Čiurliniui skirtuose renginiuose Lietuvoje, o rudenį dalyvaus jubiliejiniuose M. K. Čiurlionio koncertuose Čikagoje, skirtuose amerikiečių ir lietuvių publikai.

Koncerto programa buvo dviejų dalių: pirmoje – dainos, antroje – operų arijos ir duetai. Sol. I. Milkevičiūtė pradėjo dūškų liaudies daina „Pasvarstyk, ante!“ sudainuodama ją tarimškai. Po to ji padainavo „Mano sielos šiandien šventė“ (J. Tallat-Kelpšos) ir „Žvaigždutė“ (B. Dvariono).

Sol. M. Žemaitis padainavo „Tulpės“ (K. V. Banaičio), „Pradalgiuos“ (A. Kačanausko) ir „Serenada“ (Fr. Schubert).

Kiek ilgai apie tylą dainuosim,
mes gelmių jos visai nepažinę,
Ir kada prie tų svirtų sustosim
mes pagirdyt save ir Tėvynę?!

Marijampolė,
2000.VI.28

Dideli – maži

„Būkim dideli ir savo
kasdienybėj,
ir savo šventėj“.

Kan. Gvidonas Dovidaitis

Būkim dideli:
esam Viešpaties buveinė.
Būkime maži:
be savo nuodėmių nieko
nebeturim.
Būkim dideli:
teprisiiglaudžia atstumtieji.
Būkime maži:
prie mažųjų Tėvas prisilenkia.
Būkim dideli,
kad Melo gyvatė neįkastų.
Būkime maži,
kad augtume gerume ir meilėje.
Būkim dideli,
kad svetimėjai nepargiautų.
Būkime maži:
brolis mus neš ant savo rankų.
Dideli – maži,
Maži – dideli,
kad nesukluptume kely,
kol prisikapstysime
lig Tėviškės sodo vartų.

Marijampolė,
2000.IV.14

Toliau šioje koncerto dalyje solistai padainavo dar po dvi rusų kompozitorių dainas-romansus rusų kalba: „Čia gera“ ir „Pavasario vandenys“ (S. W. Rachmaninoff) atliko I. Milkevičiūtė, prieš tai paaiškinusi dainų turinį lietuviškai. M. Žemaitis padainavo „Tik tas, kuris žinojo“ (P. I. Čaikovsky) ir „Slaptos nakties tyloje“ (S. W. Rachmaninoff).

Antros koncerto dalies pradžioje sol. I. Milkevičiūtė atliko Normos ariją iš op. „Norma“ (Bellini), o M. Žemaitis – Figaro vaidmens dalį iš op. „Sevilijos kirpėjas“ (Rossini). Toliau sekė įvairių operų arijos, kurias pakeitomis atliko tai vienas, tai kitas. Solistai koncertą baigė dviem gilių įspūdį palikusiais duetais: Leonoros ir di Luna iš op. „Il Traviatore“ ir Violetos ir Germonto iš „La Traviata“.

Didelėje salėje galėjo būti ir daugiau klausytojų, bet atvykusieji nuoširdžiai džiaugėsi iškiliu koncertu. Visos dainos ir arijos buvo atliktos originalia kalba: lietuvių – lietuviškai, rusų – rusiškai, italų – itališkai, išskyrus Fr. Schubert „Serenada“ ir Normos ariją, kurios buvo atliktos lietuviškai. Vertimu nelengva pakeisti originalios kalbos muzikalumą, skambesį, bet buvo ir klausytojų, kuriems „ne prie širdies“ buvo rusų kalba.

Atsilankiusieji šiame koncerte (ačiū ilgametei šių koncertų rengėjai ir didžiąją rūpesčių našta nešusiai „Draugo“ leidėjų valdybos pirm. Marijai Remienai) buvo labai patenkinti ir tai išreiškė gausiais plojimais, „bravo“ šūkiais bei gražiais atsiliepimais.

Aldona Šmulkštienė,
Čikaga

Plesos lietuvių mokykla Gudiijoje. Tarp PLB seimo išvykos dalyvių Lietuvos mažųjų dept. dir. R. MOTUZAS (antras iš k.) ir mokyklos direktorė (ketvirta)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos radijo ir televizijos vaizdinių ir dokumentinių filmų studija išleido naują dokumentinį filmą „Praėjusių dienų aidas“, kurio sutiktuvas įvyko š.m. rugsėjo 28 d. „Vingio“ kino teatre, Vilniuje. Kaip ELTA rašo, scenarijų filmui sukūrė Vyt. Damaševičius. Filme prisimenamos Lietuvos laisvėjimo dienos – Laisvės lygos surengtas suėjimas prie Adomo Mickevičiaus paminklo, bado veikla, Sąjūdžio demonstracijos. Filme apie tuos laikus pasakoja Petras Cidzikas, Antanas Terleckas, Arvydas Juozaitis, Romualdas Ozolas, Vytautas Bogušis.

„Jei esame čia“ – tokio pavadinimu Lietuvoje pasirodė knyga, kurios turinį sudaro kun. Julius Sasnauskas, OFM, ir publicisto Antano Terlecko tremties laiškai. Knygą redagavo buvęs tremtinys rašytojas Vytautas Girdzijauskas, išleido 2000 egz. tiražu Lietuvos rašytojų sąjunga. Knygos sutiktuvas įvyko Rašytojų klube, Vilniuje, š.m. rugsėjo 26 d. Literatūros kritikas prof. Vytautas Kubilius, apibūdindamas knygą, sakė, kad tai „šventi laiškai“, tiksliausiai atspindintys tą laikotarpį, unikalūs antisovietinio pasipriešinimo liudijimas, tai ne tik dviejų žmonių susirašinėjimas, bet istoriniai dokumentai, įamžinę laisvėjimo istoriją. Kaip ELTA pažymi, pirmąją knygos dalyje sudėti J. Sasnauskos laiškai, kuriuos jis rašė A. Terleckui 1978 m. tarnaudamas Sovietų armijoje ir 1983-1986 metais būdamas tremtyje Tomsko srityje. Antroje dalyje – Ant. Terlecko laiškai, rašyti 1983-1986 metais iš Magadano ir skirti J. Sasnauskui ir jo motinai. Iš laiškų matyti, kad A. Terleckas jaučiasi atsakingas už Julijų Sasnauską, kurį įtraukė į disidentinį judėjimą ir dėl to jis atsidūrė tremtyje. Ne visus laiškus pavyko išsaugoti. Kai kurie jų yra dingę lagerinių kratų metu. Be to, sovietiniai pareigūnai susirašinėjimų judėjimą stropiai sekė, ir ne visi laiškai pasiekė adresatus.

A. a. Konstantinas Stašys, atgauto Vilniaus burmistras (1939-1941) susilaukė pomirtinio pagerbimo atidengiant jo atminimui skirtą memorialinę lentą prie A. Jakšto gatvės devintojo namo, kur velionis gyveno. Iškilė įvyko š.m. spalio 2 d. Kalbėjo Vilniaus mero pirmasis pavaduotojas A. Kudzyz, tarp kitko priminęs, kad po 60 metų išsipildė K. Stašio svajonė sutvarkyti Vilniaus katedros aikštę. Velionies burmistro vaikaitė architektė Dainora Jučenevičiūtė pasakojo apie senelio principingumą, kuris ir mirties akivaizdoje neleido išduoti meilės Lietuvai. Velionis, atsisakęs melsis rusiškai, buvo pašalintas iš Mintaujos gimnazijos; mokslą tęsė Samaroje, 1908 m. farmaciją baigė Tartu (Estijoje); Laižuvoje buvo įsigijęs vaistinę. Stipriai reikėsi tautiniame judėjime – su bendraminčiais įsteigė Lietuvių sanitarinės pagalbos dr-ją, dėstė chemiją Vytauto Didžiojo gimnazijoje, Vilniuje, gynė lietuvių teises lenkų įstaigose, už veiklą buvo lenkų persekiojamas, kalinamas. Kaip ELTA nurodo, sovietų išvežtas į Altajų, atskirtas nuo šeimos, nuteistas. Mirties vieta nežinoma. Memorialinės lentos atidengimo proga „Vaidilos“ teatre vyko velionui atminimui skirta paroda.

Josifo Brodskio, žymaus rusų poeto ir disidento atminimui pagerbti š.m. spalio 2 d. Vilniaus Liejyklos gatvėje prie namo, kuriame poetas apsidėdavo, atidengta paminklinė lenta. Iškilmėje dalyvavo Lietuvos prezidentas V. Adamkus, Lietuvą tuo metu lankę rašytojas Guenter Grass, poetas Czesław Miłosz (Č. Milašius), lenkų poetė Wisława Szymborska, poetas Tomas Venclova, Kultūros ministerijos ir Vilniaus savivaldybės darbuotojai, būrys aukštųjų mokyklų lietuvių ir lenkų studentų. Prezidentas savo žodyje tarp kitko pabrėžė, kad „poeto gyvenimas tapo įrodymu, jog laisvės siekis ir tikro talento galia – neįkalinami ir neužgnaujami jokių išorinių aplinkybių“. Tą pačią dieną svečiai rašytojai su lietuvišiais literatais susitiko Vilniaus rotušėje. Nobelio premijos laureatas vokiečių rašytojas G. Grass, kaip BNS pažymi internetą vadina „nauja vienaus formą“, o Lietuvos narystę NATO – „nemaloniu žingsniu“. Pats rašytojas savo kūrinius rašo ranka, o spausdina sena „Olivetti“ mašinėlė.

Išėjimo mokslininkai-chemikai, savo darbas ir atradimus jau spėjė pagarsinti mokslinių tyrimų srityje, dalyvavo tarptautinėje organinės sintezės konferencijoje „Balticum organicum syntheticum“, kuri vyko š.m. birželio 26-29 d.d. Vilniuje, surengta to miesto universiteto. Apie konferenciją žurnale „Mokslas ir technika“ (2000 m. nr. 7-8) rašo prof. Eugenijus Butkus. Šią konferenciją rėmė apie dešimt užsienio farmacijos firmų, JAV chemikų draugija skyrė \$5,000, savo įnašais prisidėjo Baltijos šalių chemikų draugijos. Prof. Viktoro A. Sniečkaus iš Kanados dėka, apie konferenciją rašė ir žurnalas „Chemical & Engineering News“, pažymėdamas, kad Baltijos šalys tapo renginys vyko pirmą kartą. Dalyvavo 140 mokslininkų, tarp jų 110 iš užsienio. Lietuvai atstovavo 28, Latvijai 24, Estijai 7. Tarp kitų pranešimų dalyviai išklauzė ir garsiausiojo šveicaro Alberto Eschenmoser'io, šiuo metu dirbančio Kalifornijoje, pranešimą. Didelio dėmesio taipgi susilaukė Kanadoje gimusio jauno lietuvių chemiko Romo Kazlauskos paskaita. Chemikai gerai pažįsta „Kazlauskos taisyklę“, kuri nusako, kaip tam tikri fermentai veikia organinius substratus (pagrindus).

Atskirai minėtinas mokslininkas prof. Viktoras Algirdas Sniečkus iš Kanados, rašoma straipsnyje. Pabrėžiama, kad V. A. Sniečkus yra žinomiausias lietuvių kilmės mokslininkas, yra kelių mokslinių žurnalų redakcijų narys. Išėjimo jaunosios kartos atstovas Jonas Duncia, dirbantis garsioje „DuPont Pharma“ bendrovėje, vadovauja grupei, kuri ieško naujų vaistinių medžiagų. Jis yra vienas losartano, širdies ligoms gydyti vaisto, autorių. Iš Lietuvos atstovų buvo premijuotas Dianos Bričkutės iš Kauno technologijos universiteto pranešimas apie darbą, atliktą drauge su norvegų chemikais. Diskusijoje kalbėta apie organinės sintezės ateitį. Prof. A. Eschenmoser paliko mintį, kad viskas, kas sukurta žmogaus intelekto, tampa sudėtinė gamtos dalimi.

Šnk.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.20%	Asmeninės paskolas nuo 8.50%
180-364 d. term. ind. 4.70%	Sutarties paskolas nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 4.85%	Neklin. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 7.70%
2 metų term. indėlius 5.10%	1 metų 7.70%
3 metų term. indėlius 5.15%	2 metų 7.75%
4 metų term. indėlius 5.20%	3 metų 7.85%
5 metų term. indėlius 5.30%	4 metų 7.95%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.60%	5 metų 8.00%
1 metų GIC-met. palūk. 5.10%	Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų 6.75%
2 metų GIC-met. palūk. 5.35%	
3 metų GIC-met. palūk. 5.40%	
4 metų GIC-met. palūk. 5.55%	
5 metų GIC-met. palūk. 5.70%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 3.80%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 5.10%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 5.35%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.40%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.55%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 5.70%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

• MLS skelbimas
• Komisas 3½%
• Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W.
ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

• Centrinės šildymo ir A/C sistemos • Skalimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, virkles
• Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIŠ
– PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

DAINA GUDZINEVIČIŪTĖ, XXVII-toje Pasaulinėje olimpiadoje, Australijoje, skrendančių lėktelių šaudymo varžybose laimėjusi aukso medalį, ir žymusis sportinio šaudymo čempionas išėivijoje ANTANAS ŠIMKEVIČIUS. Nuotraukoje – abu susitikę Floridoje 1996 m., kai Daina ruošėsi Atlantos olimpiadai, kur ji laimėjo 10 vietą

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Eurolygos (ULEB) pirmose A grupės rungtynėse Italijoje Kauno "Žalgiris" pralaimėjo "Paf" komandai 82:91. Suprolygos varžybų A grupėje Vilniaus "Lietuvos rytas" Vokietijoje pralaimėjo Berlyno "ALBA" krepšininkams 70:95. R. Sportos taurės varžybose C grupėje žaidžianti Vilniaus "Sakalų" komanda Paryžiuje pralaimėjo "Paris Racing Basket" ekipai 67:79. Portland "Blazers" vidurio puolėju Arvydui Sabonui susižeidus keli, buvo padaryta operacija, ir ilgesnį laiką jo nebematysim rungtyniaujančių.

SKRAIDYMAS: Garsusis akrobatinis lakūnas Jurgis Kairys pasiekė savo tikslą. Po ketvirtųjų iškilų varžybų Japonijoje jis iškopė į pirmąją vietą su 46 taškais. Pasaulio taurė jam bus įteikta kitų metų sausį Lozanoje (Šveicarija). Antrąją vietą pasidalino vengras P. Beseney ir Rusijai atstovaujantis ukrainietis V. Cmalis, surinkę po 36 taškus.

KANADOS ĮVYKIAI

(Aikelta iš 1-mo psl.)
Jektui. Savo \$500,000 gautą Nobelio premiją jis išdalino įvairioms tyrinėjimų programoms.

Karalienės atstovės menų premijos šiais metais buvo įteikti šešioms nusipelnusiems kanadiečiams: aktoriams *Donald Sutherland*, vaidinusiems daugiau kaip 100 kino filmų bei televizijos programų, operos solistei *Teresa Stratas*, Shaw festivalio meno vadovui *Christopher Newton*, populiarių dainų atlikėjui *Stompin' Tom Connors*, "Les Grand Ballets Canadiens" choreografoi *Fernand Nault* ir žurnalistei *Janette Bertrand*.

Dėl girtų vairuotojų kaltės kasmet apie 1,100 žūna ir apie 3,600 būna sužeisti automobilių nelaimėse Kanadoje. York policijos departamentas, kuris jau 10 metų kai dalyvauja visoje Šiaurės Amerikoje praktikuojamose autovežimiu vairuotojų patikrinimuose RIDE (*Reduce Impaired Driving Everywhere*) programos ribose, įsigijo specialų automobilį girtumo laipsnio tikrinimui už \$180,000. Tai pirmas Ontario provincijoje automobilis, kuriame galima per 15 minučių patikrinti įtariamą girtą vairuotoją, pasak seržanto Will Jones, "nuo sulaikymo iki paleidimo, nepažeidžiant jo konstitucinių teisių". Šis specialus automobilis turi išvietę, "kvapo patikrinimo" instrumentus, pokalbių kambarį ir vietą,

kur sulaikytasis galėtų ramiai ir netrukdomas pasikalbėti su savo advokatu naudodamasis bevielio telefonu. Jis jau dabar kasnakt naudojamas įvairiose vietose, kur jaučiama, kad gali būti įklaususių vairuotojų.

Pasaulinės prekybos sąjungos (*World Trade Organization* – WTO), kuri apima 138 valstybes, ginčų išsprendimo padalinys nusprendė, kad Kanados patentų įstatymai prieštarauja tarptautinėms sutartims WTO ribose ir todėl turi būti atitinkamai pakeisti. JAV delegacija skundėsi, kad Kanados parlamento nutarimas apsaugoti prieš 1989 spalio 1 registruotus patentus tik septyniolikai metų, nesutinka su 1996 metų WTO sutartimi, kuria patentai apsaugomi dvidešimčiai metų. Kanados delegacija buvo priversta sutikti su tuo nutarimu – dešimties tūkstančių patentų, įskaitant ir vaistų formules, turės keliems metams grįžti į patentų apsaugą.

Jurgen Gothe, populiarios *Disc Drive* programos vedėjas per CBC radiją, atšventė savo vedamos programos 15 metų sukaktį. Jis savo radijo karjerą pradėjo kukliai beveik prieš 50 metų Vokietijoje su amerikiečių *Armed Forces Radio* stotimi. Vėliau, kai jo šeima atvyko į Kanadą, J. Gothe kurį laiką vedė radijo džiazo programą AL-

Sportas

"Aušros" žinios

– Spalio 31 d. treniruotį nebus dėl "Halloween".

– Treniruotį tvarkąs: bern./merg. (gim. 1995-96 m.) – antradieniais 6.30-7.30 Priskikimo par. salėje; bern./merg. (1993-94 m.) antradieniais 7.30-8.30 Priskikimo par. salėje; bern./merg. (1991-92 m.) antradieniais 6-8 v.v. Bishop Allan mokykloje; bern. (1989-90 m.) antradieniais 6-8 v.v. Bishop Allan mokykloje; bern. (1983-86 m.) antradieniais 6-8 v.v. Fr. Redmond mokykloje; bern. (1982 m.) pirmadieniais 6-8 v.v. St. Gregory's; merg. (1989-90 m.) antradieniais 6.30-8.30 – Fr. Redmond mokykloje; merg. (1987-88 m.) antradieniais 6-8 v.v. Fr. Redmond mokykloje; merg. (1982-84 m.) pirmadieniais 6-8 v.v. St. Gregory's mok. Prieš vyksiant paskambinti treneriui ir pasitikrinti laiką bei vietą.

– Dar galima registruoti jaunių ir klubų nuo 4-19 m. amžiaus pas Rūta Joglovitą (622-9919) arba Larry Hurst (905-279-7386). Mokestis vienam sportininkui \$75, šeimai \$150.

Skautų veikla

• Sekmadienį, spalio 15 Hamiltono Širvinto-Nemuno tuntas pradėjo šio sezono veiklą. uniformuoti skautės ir skautai kartu su Hamiltono "Šatrijos Raganos" skautininkių būrelio nariėmis dalyvavo 10.30 v. Mišiose. Skautinius skaitė ps. M. Kalvaitienė. Po Mišių parapijos salėje juos sveik. Įnešta vėliava, perskaityti įsakymai, atliktas žodis. Gražų sveikinimą tarė klebonas kun. J. Liauba, OFM. Skautės ir skautai bei visi dalyviai buvo pavašinti kava ir saldumynais. Po sveikos vyko iškyla/žuavimas.

• Hamiltono "Šatrijos Raganos" skautininkių būrelis įžengė į trečiąją sezono spalio 18 d. susirinkusios pas sesę Ireną Joku-bynienę ir aptarusios ateities renginius. Šiam vakarui buvo pakviestas kalbėti Robert Johnson, C.S.T., diplomuotas Shiatsu (Japonese acupressure) terapistas, vedęs vyr. skautę Silviją Stonkutę ir lankęsis Lietuvoje. Jis gražiai ir įdomiai vedė pašnekesį ir supažindino su šios srities gydymo metodais. Išskeltus klausimus jis maloniai aiškino. Po to vašinios kava bei kinietiška arbata, teko paragauti ir skanios ruginės duonos, kurią sesė Irena buvo iškepusi. Kalėdinė sveika įvyks gruodžio 7, ketvirtadienį, 2 val.p.p. pas sesę G. Breichmanienę. Reg.B.

bertoje, kol jam buvo pasiūlyta vesti *Disc Drive*, kur būtų duodama įvairios (bet daugiausia lengvos klasikinės) muzikos paįvairintos vedėjo komentarais. Ši radijo programa visada būna geriausiai įvertintųjų tarpe, transliuojama per CBC savaitės dienomis nuo 3 iki 6 val. Toronto laiku. J. Gothe dažnai muzikos tarpuose kalba apie įvairias vyno rūšis (dažniausiai rimtai), taip pat (su humoru) papasakoja apie savo kelių išdaigas (kurių viena vadinasi *Ueber-mensch*) bei apibūdina (kartais rimtai, kartais su humoru) grojamą muziką. Jis taip pat prieš 10 metų išleisdino knygą *Good Gothe!*, kurioje rašo rimtai apie vėną (atliekamą nuo radijo laiku jis plačiai keliauja kaip profesionalus vėno degustatorius), įdomiai apie muziką ir muzikus ir juokingai (bet pagarbiai) apie kates. G.K.

WALTER V. DAUGINIS

INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinėje pusėje Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

"SERVICES 4 U"

STATOME ir REMONTUOJAME
įstaigas arba gyvenamus namus

- nauji namai ir remontai
- pilni projektai ir statyba
- projektai pagal užsakymą
- elektros darbai
- priestatai, pamatai
- virtuvės, prausyklos
- rūšių užbaigimas

Skambinti JONUI ARŠTIKAIČIUI

Tel.: (416) 879-8221 (nešiojamas)
Pager (416) 331-4218

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 118 milijonų dolerių

MOKAME

3.65% už 30-89 d. term. indėlius	4.20% už 90-179 d. term. indėlius	4.70% už 180-364 d. term. indėlius	4.85% už 1 m. term. indėlius	5.10% už 2 m. term. indėlius	5.15% už 3 m. term. indėlius	5.20% už 4 m. term. indėlius	5.30% už 5 m. term. indėlius	4.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.	5.10% už 1 m. GIC invest. pažym.	5.35% už 2 m. GIC invest. pažym.	5.40% už 3 m. GIC invest. pažym.	5.65% už 4 m. GIC invest. pažym.	5.60% už 5 m. GIC invest. pažym.	3.80% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	5.10% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	5.35% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	5.40% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	5.65% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	5.60% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	3.00% už OHOSP (variable rate)	2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	5.50% už JAV dolerių 1 metų GIC	2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.
----------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	------------------------------------

IMAME

už asmenines paskolas nuo.....	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų.....	7.70%
2 metų.....	7.75%
3 metų.....	7.85%
4 metų.....	7.95%
5 metų.....	8.00%
– su keičiamu nuosimčiu.....	6.75%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SAUKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKETI SAUKAITAS APLANKYDAMI MŪSŲ TINKLAPĄ: www.parama.net
Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFER) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINĖS MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmadienį, antradienį, trečiadienį, nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p. Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v. Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

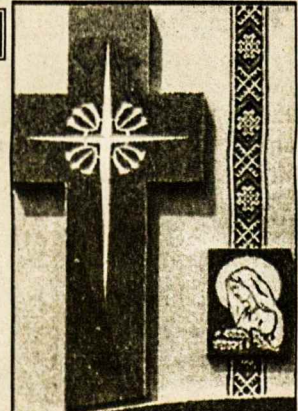
SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 200, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Queen Travel
International Ltd

ALGIS MEDELIS

133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONĖS paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

TEIRAUKITĖS APIE GERIAUSIAS SEZONO KAINAS!

Kviečiu prisijungti prie 13 dienų maldininkų kelionės į Prancūziją, Ispaniją ir Portugaliją (aplankysite Liurdą ir Fatimą). Skrydis, transportas Europoje, viešbučiai (du asmenys kambariui), pusryčiai ir vakarienė, mokesčiai, įėjimai – viskas už 2575 kan. dol.
Išvyka – 2001 m. balandžio 28. Informacinės anketas gausite pas Algį Medelį. Galite atsiųsti. Užsiskaitant įmokama \$200.00.

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiųskiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETISKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Sportas - vienijantis veiksnys

Lietuvos sportininkų dalyvavimas olimpinėse žaidynėse

XXVII-toji Pasaulinė sporto olimpiada Sydneje mieste, Australijoje, vyksiu š.m. rugsėjo 15-spčio 1 d.d., iškėlė Lietuvos vardą, kuris buvo paminėtas viso pasaulio žiniasklaidoje, kartotais ir tebekartojamas diskusijose, svarstymuose, įvairių įdomybių ir netikėtumų aptarimuose.

Stipriausiais dūžiais garsas sklido iš krepšinio aikštelės, kurioje Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė sužaidė aštuonias rungtynes, iš kurių laimėjo penkerias. Nugalėta Prancūzija 81:63, Kinija 82:66, Naujoji Zelandija 85:75, Jugoslavija 76:63 ir Australija 89:71. Pralaimėta Italijai 48:50 ir du kartus JAV rinktinėi 76:85 ir 83:85. Lietuvą kaip tik labiausiai ir išgarsino ne laimėjimai, bet pasitarieji du pralaimėjimai. Lygionis žaisti su aukščiausio lygio pasiekusia JAV "Dream Team" komanda buvo kažkas nepaprasto, net neįtikėtino. ELTA š.m. rugsėjo 29 d. pranešime pažymėjo, kad "visai nedaug trūko iki didžiausio netikėtumo krepšinio istorijoje – nepralaimėjimo amerikiečiai vos nesuklupo (...)" amerikiečių rinktinės treneris R. Tomjanovich, lietuviams išlyginus rezultatą 68:68, keikėsi necenzūriniais žodžiais: "...

Štai tie šaunieji lietuviai, išgarsinę savo tėvynę: Šarūnas Jasikevičius (kpt.), Kęstutis Marčiulionis, Mindaugas Timinskas, Saulius Štombergas, Ramūnas Šiškauskas, Andrius Giedraitis, Dainius Adomaitis, Euralius Žukauskas, Tomas Maskoliūnas, Darius Maskoliūnas, Gintaras Einikis ir Darius Songaila.

Rinktinės vyr. treneris Jonas Kazlauskas, rungtynių su amerikiečiais stebėtojų nuomone, labai tiksliai ir su naujumu sugebėjo keisti žaidėjas. Žodžiu, padaryta viskas, kas buvo įmanoma. Truputis nesėkmės išgelbėjo amerikiečius nuo gėdos. Bet apie šį lietuvių pralaimėjimą, išgarsinusį Lietuvą, dar ilgai bus kalbama.

O tokiems nelauktiems ir garbingiems įvykiams atsitinkant, sportavimo prasmė prasiplėčia, įgauna naują pobūdį, tampa visa tauta staiga surišanti galia. Žurnalistas Rimvydas Valatka "Lietuvos ryte" (2000..X.2) rašė: "Tie vaikinai mus suvienijo, privertė plakti mūsų širdis vienu ritmu". O stambi to straipsnio antraštė "Dienos, kai

ne gėda būti lietuviu" taikliai apibūdina šito sportinio įvykio reikšmę. Apie istorinį lietuvių susirėmimą su nugalimais amerikiečiais plačiau aprašė ir komentavo "The New York Times" (2000.IX.23), "The Washington Post" (2000.IX.30) ir kiti įtakingi laikraščiai. Išspausdintos E. Žukausko, S. Štombergo bei Š. Jasikevičiaus nuotraukos.

Netrūko užuominų ir apie moralinius laimėtojus, kuriais žaidynėse tapo Lietuvos krepšinininkai, girdi, jiems turėjo būti skirtas aukso medalis už gražiausią sportinį pasirodymą, komandos derinius ir dvasvą. O įdomiausias vieno amerikiečio pareiškimas – stebėdamas JAV ir Lietuvos rungtynes norėjęs, kad laimėtų lietuviai. Pažymėtina ir tai, kad baigmės rungtynėms JAV-Prancūzija teisėjai kartu su brazilu buvo pakviestas Romualdas Brazauskas.

Lietuvai atstovavo 62 sportininkai, dalyvavę 16-koje sporto šakų. Ne visi iš jų įstengė pakilti į aukštumas, kur buvo dalinami medaliai, tačiau beveik visose rungtyse reikėsi aukščiausių vidurkių. O pagal visose vasaros olimpiadose iškovočius medalius šiuo metu Lietuva stovi 54-toje vietoje.

Be krepšinininkų, suklebusių ligi šiolei dar negirdėta Lietuvos sportininkams dėmesį, didžiausią įvertinimą pelnę ir Lietuvai aukso medalius parvežę šaulė Daina Gudžinevičiūtė, nugalėjusi prancūzę, ir Virgilijus Alekna, disko metikas, nustumęs savo ilgametį varžovą vokiečių antrą vietą.

Bronzės medaliais pasipuošę dviratininkė Diana Žiliūtė ir irklininės Birutė Šakickienė ir Kristina Poplavskaja, užėmusios III vietą dviviečių valčių lenktynėse.

Lietuvos prezidentas V. Adamkus, šešias dienas stebėjęs olimpinės žaidynės, susitikęs su naująja olimpine čempione Daina Gudžinevičiūte, pareiškė pasigėrėjimą geru olimpiados suorganizavimu. Lietuvos pagarsinimas – laimėti medaliai, kaip pranešė ELTA, kainuos apie 4 milijonus dolerių. Laimėtojų premijos išmokėtos iki spalio 20 d. Mažiausiai antrą kartą kainavo Lietuvai ir pats dalyvavimas. Tačiau dėl šių išlaidų vargu ar sulauksime priekaištų, nes tautą garsinanti ir vienijanti kaina negali būti per aukšta. Šnk.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonas: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

NORINTIEMS PRADŽIUGINTI SAVO ARTIMUOSIUS ŠVENTINĖMIS DOVANOMIS

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas suteikia iki 2,500 dolerių kalėdinę paskolą, kuri bus patvirtinta labai greitai.

Kalėdinės paskolos prašymų blankus galėsite pasiimti mūsų bankeliuose nuo spalio 17 dienos. Užpildžius galite pristatyti asmeniškai, atsiųsti paštu arba faksu.

Dėl išsamesnės informacijos skambinkite mums. Kad lengviau būtų, galite pasinaudoti mūsų debito kortele.

Maloniai Jūsų visų laukiame –

VEDĖJA

Pasaulio lietuvių bendruomenės žinios

– Pirmajame naujos PLB valdybos posėdyje 2000 m. rugpjūčio 19 d. Vilniuje pirmininku buvo išrinktas Vytautas Kamantas. PLB atstovu Lietuvoje patvirtintas PLB valdybos narys Gabrielius Žemkalnis. Kiti PLB valdybos nariai yra Regina Kučienė (JAV); Milda Lenkauskienė (JAV), dr. Bronius Makauskas (Lenkija), kun. Edis Putrimas (Kanada), Algis Rugienis (JAV), Marytė Šmitienė (Vokietija), Laima Žilobienė (JAV) ir PLB valdybos pirmininkas Rimas Baliulis (Vokietija). Visi PLB valdybos nariai gyvena skirtinguose kraštuose, visi turi elektroninį paštą. Todėl valdybos posėdžiai, diskusijos ir daugelis nutarimų vyks per internetą.

– Rugsėjo 17 Lemonte naujoji PLB valdyba oficialiai perėmė pareigas iš buvusios valdybos. Ta proga vyko valdybos posėdis. Buvo nutarta pakviesti šiuos asmenis ir toliau būti PLB valdybos talkininkais: PLB archyvo tvarkytoją – Viktorą Kučą, PLB teisės patarėją – Saulių Kuprį, PLB valdybos išdėtininką – Juozą Luką, III Pasaulio lietuvių dainų šventės koordinatorių Darius Polikaitį. PLB puslapi internete toliau tvarkys Pranas Prancėvičius ir Gražina Kamantienė.

– PLB valdyba ir toliau leidžia "Pasaulio lietuvių". Redaktore pakviesta Regina Kučienė. Redakcinę kolegiją sudaro: Vida Brazaitytė, Gražina Kamantienė, Viktoras Kučas, Leonas Narbutis, Eduardas Šulaitis ir Laima Žilobienė. Redakcinė kolegija ir redaktorė dirba be atlyginimo. Jau pasirodė PL rugsėjo-spčio numeris.

– Spalio mėnesio pradžioje Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje atsitiko nelaimė – sugedo 30 metų senumo virtuvės krosnis ir negalima gaminti virto ar kepto maisto gimnazijos bendrabutyje gyvenantiems mokiniams. Skubiai reikalinga nauja krosnis, kuri kainuoja 25 tūkstančius markių (apie 12 tūkstančių dolerių). Kadangi Vasario 16 gimnazija neturi reikalingų lėšų, tai PLB valdyba skelbia specialų lėšų vąj Vasario 16 gimnazijos virtuvės paramai. Pati PLB valdyba greitai pasiuntė 1,000 dol. gimnazijai iš savo kuklaus iždo ir kreipiasi į visų kraštų Bendruomenės ir garsidžius lietuvių, prašydama skubios paramos. Aukąs prašom siųsti šiuo adresu: Lithuanian World Community Foundation, PO box 140796, Grand Rapids MI 49514-0796 USA, nurodant, kad tai parama Vasario 16 gimnazijai, arba tiesiai gimnazijai: Litauisches Gymnasium, Knygų rėšykla "SAMOGITIA" meniškai įrašo knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Century 21
Destination Real Estate Inc.
Kęstutis (Ken) Raudys B.A.
Associate Broker
Tel. (416) 239-8881 (24 val.) darbo
(416) 231-2367 namų
E-mail: kraudys@direct.com

Kai jūs pirkite arba parduosite namus per Kęstutį Raudį, jūs galėsite gauti kelionę nemokamai naudodami "Air Miles reward miles".

UKRAINIAN POST INTERNATIONAL
SIUNTINIAI I BALTIJOS VALSTYBES
2985 Bloor St. W., Etobicoke
(Šalia "Paramos" kredito kooperatyvo skyriaus)
* siunčiame siuntinius lėktuvu ar laivu
* pinigų pervedimas (money transfer)
* pristatymo patarnavimai (courier service)
* maisto siuntiniai
* jokių svorio apribojimų
* nemokamas siuntinių paėmimas iš jūsų namų
* kiekvienas siuntinys yra pristatomas į adresato namus ir patvirtinimas gavėjo nuotrauka
MŪSŲ KAINOS VISADA ŽEMESNĖS UŽ KITŲ
Teiraukitės mūsų įstaigoje tel. 416 237-1435 arba pas agentus:
TORONTO: "Via Baltica" 416-767-6210
HAMILTONE: Beatas Brasas Import-Export 905-518-1867, 905-545-8868

sium, Lorsch Str 1, 68623 Lampertheim, Germany.

– PLB valdybos nariai pasiskirstė darbais: pirmininkas Vytautas Kamantas koordinuos visus valdybos darbus, lankys kraštų lietuvių bendruomenes ir rūpinsis reprezentacija bei įvairių projektų planavimu. Regina Kučienė rūpinsis švietimu ir bent laikinai redaguos "Pasaulio lietuvių". Milda Lenkauskienė palaikys ryšį su Pietų Amerikos lietuvių bendruomenėmis, rūpinsis valdybos sveikinimais ir atskirais projektais. Dr. Bronius Makauskas tęs dr. Vyčio Viliūno pradėtą užsienio lietuvių moksline – akademikų registraciją per Vytauto Didžiojo universiteto išiešvijos institutą, bendradarbiaus su PLB valdybos atstovu Lietuvoje Gabrieliumi Žemkalniu dėl Lenkijos lietuvių reikalų, ir su pirmininku tarsis dėl kitų PLB valdybos projektų. Kun. Edis Putrimas padės suorganizuoti Pietų Amerikos lietuvių jaunimo metinius suvažiavimus, lankys kraštų Bendruomenes su vyskupu Pauliumi Baltakiu ir palaikys ryšius su Kanados LB. Algis Rugienius rūpinsis sportu.

PLB valdybos informacija

TORONTONT

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" metinis susirinkimas įvyks š.m. spalio 26, ketvirtadienį, 7.30 v.v. "Tėviškės žiburių" patalpoje.

Dienos šviesos taupymo laikas baigiasi spalio 29 d. Naktį iš šeštadienio į sekmadienį laikrodžių rodyklės atsukamos viena valanda atgal.

Agutė ir Ksaverą Ratavičius jų 50 metų vedybų sukakties proga sveikina Gražina ir Pranas Stripiniai ir "Tėviškės žiburiams" aukoja \$50.

A. a. mamytės Halinos Rikienės 10-tąsias mirties metines minint, dukra Alina Žilvytienė ir šeima "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$100.

A. a. mylimo sūnaus, lakūno Leonardo Žilvyčio, 9 metų mirties atminimui, tėvai Alina ir Kazys Žilvyčiai "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$100.

A. a. Dozei Trakymienei mirus, nuoširdžiai užjausdama žmoną Antosėlę, sūnus – Donatą, Arvydą, Joną, Rimą, Andrių, jų šeimas bei artimuosius Ona Juodikienė "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$25.

A. a. Benediktui Stonkui mirus, nuoširdžiai užjausdama žmoną Antosėlę, sūnus – Donatą, Arvydą, Joną, Rimą, Andrių, jų šeimas bei artimuosius Ona Juodikienė "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$25.

Vedybinę 50-mečio sukaktį spalio 21 d. iškilmingai atšventė Vytautas ir Sigita Aušrotai. Padėkos Mišias Lietuvos kankinių šventovėje atnašavo kun. K. Kaknevičius, Londono liet. parapijos klebonas. Giedėjo "Angeliukų" choras, vadovaujamas muzikės N. Benotienės.

Po Mišių gausūs iškilmės dalyviai susirinko Anapilio Parodų-muziejiaus salėje. Programą pradėjo suktuvininkų dukra Aldona Šimonienė. Trumpai apibūdinus suktuvinines šeimos kelią, invokacijai pakvietė prel. Pr. Gaidą. Baigiant vaishes suktuvininkus sveikino giminių vardu – Z. Juškevičienė iš Čikagos, J. Aušrotas iš Ontario Londono ir kiti; Lietuvos kankinių parapijos vardu – tarybos pirm. R. Paulionis, Anapilio korporacijos – pirm. J. Andriulis. Poetinių posmų pažėrė N. Žukauskienė. Suktuvininkai, apdovanoti gėlėmis, visiems padėjo kojo šiltu ir humoristišku žodžiu, pasidžiaugė gausiu dalyvių bei svečių skaičiumi, kurių būryje buvo ir vyr. "Draugo" redaktorė iš Čikagos D. Bindokienė.

Aštuoniasdešimtojo gimtadienio proga spalio 22, sekmadienį, Anapilio Parodų-muziejiaus salėje buvo pagerbta **Ona Derliūnienė**. Ji buvo pasitiktą su trijų akordeonų muzika ir gėlėmis. Poetiniu žodžiu ji buvo pasveikinta N. Žukauskienės. Džiūską žodį tarė Vyt. Pečiulis, primindamas suktuvininkės tėviškę Punsko apylinkėje. Sujaudinta pastaroji labai nuoširdžiai padėjo rengėjams už pagerbtuvinę staigmeną bei sveikinimus. Prel. Pr. Gaidai palaiminus vaishes specialia malda, visi vaišinosi punskiečių šeiminių paruoštomis gėrybėmis. Pažymėtina, kad O. Derliūnienė ilgus metus talkino "Tėviškės žiburių" ekspedicijoje – savitraušio paruošime išsiuntimui skaitytojams.

Anapilio knygynas, vad. Vyt. Aušroto, už pavienius "TŽ" numerius surinko aukų už \$121.40.

DĖL PAŠTO VĖLAVIMŲ galima kreiptis skambinant tel. 416 979-8822 arba 1-800-267-1177. Palikti adresą su pašto kodu. Kuo daugiau bus užregistruota adresų, kuriems vėluojasi laikraščio pristatymas, tuo bus atkreiptas didesnis dėmesys.

Tėviškės žiburiai • 2000.X.24 • Nr. 43 (2642) • psl. 9

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kurio metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kurio metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
Tel.: 905 271-7171
(Į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s.-Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS
V.I.M. Parcel Express Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042

Siuntiniai priimti iki lapkričio 15 d.
bus pristatyti jūsų artimiesiems
ir draugams Lietuvoje

Šv. KALĖDŲ ŠVENTĖMS

\$2.00* COUPON \$2.00*
*Valid only at head office, 4134 Dundas St. W. until December 31, 2000. ONE COUPON PER PARCEL OFF

More Choices. More Options.

CANADA PREMIUM BOND Series 15		
5.50%	5.70%	5.90%
Year 1	Year 2	Year 3
Annual compound rate of 5.69% for C-bond if held for 3 years.		
CANADA SAVINGS BOND Series 66		
4.85%		
Year 1		
Series 15 & 66 available only until Nov. 1, 2000		

With New Canada Savings Bonds there are more choices and options than ever before. And there's never been a better time to buy them than right now. As always they're perfect for the secure part of your savings. With New Canada Savings Bonds, you always know where you stand.

- Original Canada Savings Bond
- New higher interest Canada Premium Bond
- No fee RRSP and RRIF options
- New bond series on sale each month for 6 months
- Start investing with as little as \$100
- No fees, ever

The new Canada Premium Bond is cashable once a year on the anniversary date of issue and during the 30 days thereafter. The original Canada Savings Bond is as flexible as ever and cashable at any time. With our no fee RRSP option, you'll receive all the security of New Canada Savings Bonds combined with all the benefits of an RRSP.

Both bonds are 100% guaranteed by the Government of Canada, have absolutely no fees of any kind, and are easy to buy wherever you bank or invest.

For more information, visit our web site at www.csb.gc.ca or call 1-800-575-5151.

NEW CANADA SAVINGS BONDS
YOU'RE ON SOLID GROUND.

Canada

*This rate also applies to Canada Savings Bonds Series 50, 54 & 60 issued Nov. 1, 1995, Nov. 1, 1998 & Nov. 1, 1999 respectively, for the year beginning Nov. 1, 2000.

KLF kapitalas daugiau kaip 3.0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei pramogoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalingam, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvai!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

TORONTONT

Anapilio žinios

– Spalio 17, antradienį, palaidotas a.a. Juozas Arcimavičius, 77 m. amžiaus.

– Nijolė Benotienė, „Ange-liukų“ choro vadovė, į talką atėjo Deimantė Grigutienė. Dabar choras padalintas į dvi dalis. Jaunesniųjų grupei vadovauja Deimantė Grigutienė, o vyresniųjų grupei – Nijolė Benotienė.

– Pirmosios Komunijos pasi-ruošimui vaikučiai registruojami sekmadieniais zakristijoje, o šio-kiadieniais – klebonijoje tel. 905 277-1270.

– Rudeninė Kapinių lankymo diena bus lapkričio 5, sekmadienį. Mišios bus Lietuvos kankinių šven-tovėje 3 v.p.p. Pamokslą sakys kun. Juozas Žukauskas, OFM. Auto-aiškštėje bei kapinėse tvarką prižiū-rės Toronto VI. Pūtvio kuopos šau-liai. Mokyklinis autobusas kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeminių traukinių sto-ties Anapilin 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadie-nio rytą važiuos įprasta sekmadie-nio tvarka.

– Kapinių lankymo dienos pro-ga lapkričio 5, sekmadienį KKK moterų draugijos mūsų parapijos skyrius rengia dailės parodą. Ana-pilio parodų salėje. Parodoje su savo paveikslais dalyvauja Aldona Smailienė, o su keramikos kūriniiais – Danutė Petrauskienė. Parodos atidarymas bus tuojau po 9.30 v.r. Mišiu.

– Kapinių lankymo dienos pie-tūs lapkričio 5, sekmadienį, bus ruošiami Anapilio moterų būrelio Anapilio salėje. Pietauti bus galima iššita dieną ir atsigaivinti vynu bei alučiu.

– Anapilio knygyne jau galima įsigyti lietuviškų kalėdinių sveikini-mo atvirukų.

– Anapilyje veikiančiame Kanados lietuvių muziejuje-archyve lapkričio 5, Kapinių lankymo die-ną, veiks nauja paroda apie Kana-dos lietuvių jaunimo sąjungos veik-lą. Skatinami visi atsilankyti ir at-gaivinti savo bei savo vaikų jau-nystės prisiminimus. Muziejaus lan-kybos valandos sekmadieniais: nuo 10.30 v.r. iki 6 v.v.; pirmadieniais: nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. Muziejaus ve-dėja – dr. Rasa Mažeikaitė. Muzie-jaus tel. 905 566-8755.

– Mišios spalio 29, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Birutę Pšezdziec-kiene; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Juozą ir Oną Šimkevi-čius; Delhi Šv. Kazimiero šventovė-jė, spalio 28, šeštadienį: 3 v.p.p. už Vėžauskų mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

– Šį sekmadienį, 9.45 v. ryto – Reformacijos šventės pamaldos. Pamaldų metu įvyks sekmadienio mokykla.

– Tarybos posėdis – lapkričio 6 d., 7.30 v.v. Vandos Norvaišienės bute, Don Mills, Ontario.

– Mirusiųjų minėjimo pamaldos – lapkričio 26 d., 9.45 v. ryto.

– Kalėdų Jaunimo pamaldos ir Kalėdų eglutė vaikučiams bus gruodžio 17 d., 2 v.p.p.

– Kūčių vakaro pamaldos su Šv. Komunija – sekmadienį, gruodžio 24, 5 v.p.p.

Lietuvių Namų žinios
– Spalio 22, sekmadienį, sve-tainėje pietavo 206 asmenys. Pra-nešimą padarė ir su svečiais supa-žindino LN valdybos narė A. Ski-landžiūnienė. Svečių knygoje pasi-rė – R. Balsienė iš Vilniaus, A. Ušvaltas iš Aylmer, ON ir E. Jan-kauskienė iš London, ON.

– LN valdybos posėdis įvyks spalio 26, 7 v.v.

– Lapkričio 12 d., 4 v.p.p. Lie-tuvių Namuose įvyks Nelės Pal-tinienės ir Eugenijaus Ivanausko koncertas, kurio vedėja – aktorė Stefa Navardaitienė. Kviečiame vi-sus dalyvauti.

– Lietuvių Namams reikalingi tarnautojai – svetainėje „Lokys“ ir salių priežiūrai. Kreiptis į vedėją tel. 416 532-3311.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai auko-jo: a.a. T. Bačėnienės atminimui – R. Jonaitienė – \$20 (\$120), A. ir A. Žiobakiai – \$100, N. S. Pečiulytė – \$50 (\$70), J. Janušas – \$100 (\$1,593.16), I. Ignaitis – \$500 (\$1,580). Slaugos namų vėjau-sio komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito ko-operatyvuose arba siūsti adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

– Norint gauti daugiau infor-macijos apie Slaugos namus prašo-me pasinaudoti elektroniniu paštu, kurio adresas: <http://www.plane-teer.ca/~ltn/>

Prisikėlimo parapijos žinios

– „Atgaivink“ programos šios savaitės tema yra „Dalykimės“. Evangelija pirmiausia turėtų būti skelbiama liudijant savo gyvenimu.

– KL katalikių moterų šios pa-rapijos skyriaus susirinkimas vyks šį sekmadienį, po 11.30 v.r. Mišių pa-rodų salėje. Susirinkime bus de-monstruojama, kaip padaryti vaini-kus iš gyvų ir dirbtinių gėlių, kurie tikti įvairiomis progoms.

– Kapų lankymo sekmadienį, lapkričio 5, kunigai šventins pa-miniklūs prieš Mišias, kurios bus aukojamos Lietuvos kankinių šven-tovėje 3 v.p.p. Žvakės, kurios tinka padėti ant kapų, bus padėtos šven-tovės prieangyje.

– Vartotų drabužių ir daiktų iš-pardavimas vyks šios savaitės penk-tadienį ir šeštadienį. Daiktus pra-šom atvežti tiesiai į salę bet kada prieš išpardavimą. Išpardavimo metu labai perkami namų gamybos pyragai. Prašome keptų – vyrus ir moteris, kad iškeptų tam reikaliui pyragų.

– Lietuvoje mirė a.a. Filomena Bareikienė, parapijiečio Antano Kairio sesutė.

– Uždaros rekolekcijos vyrams ir moterims, kurias organizuoja šios parapijos KKK moterų dr-jos sky-rius, vyks „Queen of Apostles“ tėvų ablatų vienuolyne, Mississaugoje, š.m. gruodžio 1-3 d.d. Rekolekcijas vesti yra pakviestas kun. Julius Sas-nauskas, OFM. Registruotis pas dr. O. Gustainienę 249-7397 ar parapi-jos raštinėje.

– Mišios sekmadienį, spalio 29: 8.15 v.r. už a.a. Alfą Tutlienę; 9.15 v.r. už a.a. Sofiją ir Anthony Dziengo; 10.15 v.r. už a.a. Kazį Budreckį, už a.a. Viktorą Gražulį, už a.a. Šikšnių ir Čeponų šeimų mirusius; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

– Lituanistinių kursų vedėja Nijolė Benotienė skelbia konkursą – gali dalyvauti visi vaikai: sukurti pasaką, kalėdinę temą, trijų ar ke-turių puslapių. Pristatyti iki lapkri-čio 11 d. Geriausi kūriniai bus skel-biami spaudoje.

Katalikių moterų šventė

Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos 17-tasis skyrių atstovų suvažiavimas įvyko praei-tą savaitgalį, spalio 21-22 d.d. To-ronto Prisikėlimo parapijos patal-pose. Susirinkimą pradėjo centro valdybos pirm. A. Sungailienė, pasveikinus suvažiavusias atstov-es ir prezidiuman pakvietusi pir-mininkauti G. Kudžiemė iš Mont-realio, sekretoriauti – R. Simo-naitienė iš Toronto. Po centro valdybos, VTN ir Tremtinių grįži-mo fondo, „Caritas“, išdėstius ir re-vizijos komisijos pranešimų iš-klausyti skyrių veiklos pranešimai – Hamiltono Aušros Vartų para-pijos (M. Vaitonienė), Montre-alio Aušros Vartų parapijos (G. Kudžienė), Lietuvos kankinių parapijos (A. Augaitienė), To-ronto Prisikėlimo parapijos (V. Siminkevičienė), Delhi Šv. Kazi-miero parapijos sk. A. Ratavičiē-nės paruoštą pranešimą perskaitė R. Simonaitienė. Po einamųjų reikalių svarstymų išrinkta nauja centro valdyba: A. Augaitienė, B. Biretienė, R. Choromanskij, dr. O. Gustainienė, M. Povilaitienė, T. Pargauskienė, L. Senkevičienė, A. Sungailienė ir I. Vibrienė; re-vizijos komisijon – S. Andriulienė, D. Baziliauskienė ir D. Keršienė.

Sekmadienį, spalio 22, Pris-ikėlimo šventovėje vyko iškil-mingos Mišios, kuriose skyriai dalyvavo su savo vėliavomis. Gie-dojo jaunimo choras, vad. muz. D. Viskontienės. Po pamaldų moters vaidmenį ir įtaką žmonių gyvenime, pabrėžė dieviškąsias motinstybes ištakas, nurodė šven-tus pavyzdžius ir atitinkamą pa-garbą. Paliutusi lietuviškosios veiklos klausimą išeivijoje, pabrė-žė pirmenybę rezultatui, ne am-žiu, kvietė į veiklą žvelgti opti-mistiškai, nes ir pats gyvenimas atneša naujų, naudingų pokyčių, ką ir pati patyrusi savo darbe re-daguojant „Draugą“. Palinkėjo vi-siems ištermės ir geros nuotaikos. Suvažiavimo rengėjos kالبتهtojai įteikė gėlių. Po kun. J. Žukausko, OFM, maldos agapės dalyviai vai-šinosi šiltais valgiais ir tarpusavy-pabendraavo, pasidžiaugė gerai su-organizuotu renginiu.

DL

Kanados lietuvių bendruo-menės XVII-tojo suvažiavimo trečioji sesija įvyks spalio 28, šeštadienį Jaunimo centro salė-jė, Hamiltone, ON. Be organi-zacinių reikalų aptarimo, sesijos simpoziume „Tautos kryžkelės“ kalbės svečiai iš Čikagos dr. K. Ambrozaitis ir adv. P. Žumbakis. Dalyvių registracija 8.30 v. ryto. Mokestis \$20 asmeniui (pietūs ir vyno-sūrio vaisės).

Toronto lietuvių pensininkų choras „Daina“, vadovauja-mas muz. sol. L. Turūtaitės, š.m. lapkričio 19, sekmadienį, 2.30 val. p.p. Lietuvių Namuose rengia įdomų „Lapkričio kon-certą“, kuriame išgirsime lietu-vių muzikų harmonizuotų dainų bei liaudies dainų pyne. Choras dėkings, kad yra remiamas lie-tuviškų institucijų ir visuomenės. Kvietime į šį koncertą primena-ma, kad „kaip sena yra lietuvių tauta, taip sena ir lietuviška dai-na“. Rengėjai laukia gausaus vi-sų tautiečių dalyvavimo. Br. P.

M. K. Čiurlionio minėjimas įvyks gruodžio 3, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Toronto Lietuvių Namų Kar. Mindaugo menėje. Koncertuose ir skaidres rodyš iš Čikagos atvykęs Čiurlionio pro-vaikaitis pianistas Rokas Zubo-vas. Minėjimą rengia ir iš anks-to visus dalyvauti kviečia KLB Toronto apylinkės valdyba.

Kanados lietuvių fondo val-dybos posėdis įvyko rugsėjo 16 d., 7 v.v. Lietuvių Namų posė-džiui salėje. Posėdyje dalyvavo pirmininkas A. Nausėdas, vice-pirmininkas L. Zubrickas, sek-retorė Danguolė Baltrušytė-Sher, narys A. Vaičiūnas, admin-istracinius A. Juozapavičius ir revizorius B. Saplys. Posėdyje svarstyti įvairūs einamieji reika-lai, išklausti pirmininko A. Nausėdo ir administratoriaus A. Juozapavičiaus išsamūs praneši-mai. A. Nausėdas paaikšino ateinančiųjų 2001 metų Darbų kalendorių: finansinės paramos prašymai lietuviškos organizaci-joms bus priimami iki vasario 16 d., stipendijų prašymai studi-juojančiam jaunimui iki gegužės 1 d. Anketas prašymams bus ga-lima pasiimti KLF raštinėje nuo 2001 m. sausio mėnesio. Meti-nis KLF susirinkimas įvyks 2001 m. gegužės 5 d.

Sekantis valdybos posėdis įvyks lapkričio 27 d., 7 v.v. Lie-tuvių Namuose. DBS

Gautas pranešimas iš Čika-gos, kad praeitą šeštadienį, spa-lio 21, Oak Lawn, IL miestelyje mirė a.a. Vincas Ankus, sulau-kęs 89 m. amžiaus. Nuliūdime paliko žmoną Genovaitę (Mila-šiūtę), seserį JAV Magdę Ku-dirkienę su šeima, seseris Kana-doje – Eleną Lukavičienę su šeima, Anele Birgelienę su šeima ir Salomėją Andriulienę su šeima; broį Feliksą su žmona ir Algimantą su šeima bei kitus gi-mines. Laidotuvės iš Šv. Mer-gelės Marijos Gimimo šventov-ės šį trečiadienį, spalio 25 Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Či-kagoje. Velionis gimė Pupių kaime, Šakių apskr. Priklausė Lietuvių misioninkų draugijai ir Amerikos Lietuvių fondui.

Vilniaus radijo užsieniui laidos nuo š.m. spalio 29 d. bus girdimos nauju 6120 kHz daž-niu, 49 metrų bangos ruože.

Kun. P. Ažubalio fondui \$100 aukėjo O. Skrebūnienė.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukėjo: \$200 – O. Juodikienė (savo tėvų Sibiro tremtinių a.a. Barboros ir Juliaus Štendelių atminimui); \$100 – O. Skrebū-nienė; \$50 – S. Vyskupaitienė; \$25 – P. Dalinda.

Prašo skubios pagalbos

PLB valdybos pirmininko V. Kamanto pranešimu, š.m. spalio mėn. pradžioje Vasario 16-tosios gimnazijoje sugedo 30 metų senu-mo virtuvės krosnis, ir nebegalima gaminti virto ar kepto maisto gim-nazijos bendrabutyje gyvenantiems mokiniams. Skubiai reikalinga nau-ja krosnis, kuri kainuoja 25,000 markių (apie 12,000 JAV). Ka-dangi gimnazija tiek lėšų neturi, norint jai padėti, PLB valdyba skel-bia specialų vaju. Aukos siūsti per PLB fondą šiuo adresu: Lithuanian World Community Foundation, P. O. Box 140796, Grand Rapids, MI, 49514-0796, U.S.A., nurodant, kad tai parama Vasario 16-tosios gim-nazijai. Pati PLB valdyba gimnazi-jos virtuvę jau yra parėmusi \$1000 (JAV) auka. Ieškomas ir šio specia-laus vajuos dėkotojas. Jei kas sutiktų juo būti, kreiptis taipgi aukščiau nurodytu adresu. Inf.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA

kviečia visus į
“HALLOWEEN” ŠOKIUS
Kur? Toronto Lietuvių Namuose
1573 Bloor St. West
Kada? 2000 m. spalio 28, šeštadienį, 8 v.v.
Kas? Jaunimas nuo 16 m. amžiaus
Kaina? \$8 su kauke, \$10 be kaukės

Toronto lietuvių dramos teatras
“AITVARAS”
vaidina VYTAUTO ALANTO 3-jų veiksmų komediją
“Buhalterijos klaida”
š.m. lapkričio 3, penktadienį, 7 v.v.
Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St.
Įėjimas – \$12
Spektaklio pajamos skiriamos parapijos persikėlimo vajui
Visus nuoširdžiai kviečiame nuotalkingai praleisti vakarą ir kartu paremti šio kilnaus ir svarbaus projekto įgyvendinimą!
AITVARIČIAI

KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJUJE
Anapilyje nuo 2000.XI.4 veiks nauja paroda
“Kanados lietuvių jaunimo sąjungos 35 metų veikla”
APLANKYKITE, PAMATYKITE SAVO IR SAVO VAIKŲ JAUNYSTĖS DŽIAUGSMUS!
Atidarymas:
lapkričio 4, šeštadienį, 5 v.p.p.
Lankymo valandos:
sekmadienį: 12 val. – 6 v.v.; pirmadienį: 1 v.p.p. – 8 v.v.

SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIS
maloniai kviečia visus norinčius pasilinksinti, pašokti ir išbandyti savo laimę loterijoje į
RUDENS ŠOKIUS.
kurie įvyks 2000 m. lapkričio 4, šeštadienį, 6 v.v.,
Anapilio parapijos salėje
– Muzikinė programa 7 v.v.
– Šilta vakarienė su vynu, ruošiama J. Gurlklėnės, 7.30 v.v.
– Šokiams gros Vaclovas Povilonis.
Bilietus prašom užsisakyti iš anksto pas Danutę tel. 905 274-2915 iki lapkričio 2 d.
Bilieto kaina \$25 Rengėjai

Nelės Paltinienės ir Eugenijaus Ivanausko KONCERTAS

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE.
2000 m. lapkričio 12, sekmadienį, 2.30 v.p.p.
Bilietai prie įėjimo: \$12, pensininkams ir studentams – \$10.
HAMILTONO JAUNIMO CENTRE.
2000 m. lapkričio 14, antradienį, 4 v.p.p.
Bilietai prie įėjimo: \$10.

PROGRAMOJE:
Vėliausios estradinės solinės dainos, duetai, deklamacijos ir t.t.
Koncertą veda Kauno aktorė, deklamuoja Stefa Navardaitienė.
Muziką ruošia Arvydas Paltinas.
Visus kviečia dalyvauti –
LN Kultūros komisija ir LVŠF “Globa”

Maloniai kviečiame dalyvauti Toronto Lietuvių Namų 49-tajame TRADICINIAME BALIUJE

2000 m. lapkričio 18, šeštadienį, 7 v.v.
Vytauto Didžiojo menėje, 1573 Bloor St. W.

Koncertinę programą atliks: J. SLIŽAUSKAITĖ, Ž. BUBELIS, I. BERESNEVIČIENĖ, M. GABRYS. Girdėsime: SENOVINIUS ROMANSUS, KLASIKINIUS KŪRINIUS BEI “ROKENROLUS”.

Šokiams gros VACLOVAS PAVILONIS.
Skani vakarienė su vynu, veiks baras, turtinga loterija bei staigmenos.

Bilietai gaunami LN raštinėje tel. 416 532-3311 ir sekmadienio popietėse. Įėjimas \$25 asmeniui.

Rengia – Toronto LN ir Visuomeninės veiklos komitetas

Lietuvių slaugos namų vėjau-sio komitetas nuoširdžiai dėkoja eitynių nuo Lietuvių Namų iki Slaugos namų ir atgal (14 km) dalyviams:

E. Geldutienei, E. Merkelytei, J. Rovui, T. Stanuliuui, S. Styrienei, L. Sukauskienei, B. Tamošiūnienei.

Jų žygis pagal globėjų pasižadėjimus sutelkė \$3,581.00.

Eitynes koordinavo Labdaros valdybos pirm. E. Steponas.

MONTREALQUE

Montrealio šeštadieninė mo-kykla pradėjo mokslo metus su 20 mokinių. Mokytoja Regina Kibirkš-tienė šiemet mokytojauti nebegrįžo – nori pati studijuoti. Jos vietoje, šalia Astos Staškevičiūtės ir Ingos Giedrikienės, sutiko dirbti Aušra Gervavičiūtė. Jei bus išspręstas mokytojų klausimas, galvojama šeštadieniais susikviesti ir darželio amžiaus vaikučius.

Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, iš Klyvlando siuntė sveikinimą Aušros Vartų parapijai 50 metų su-kakties progą. Sveikinimas pasiekė Montrealį lygiai po mėnesio.

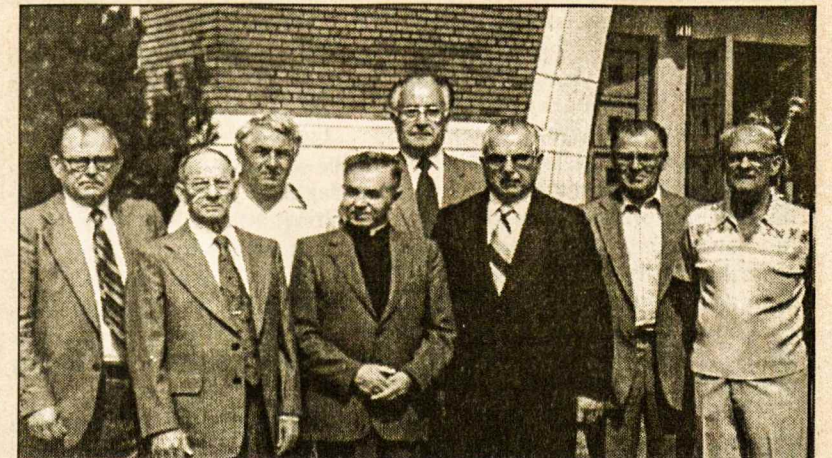
Kanados lietuvių jaunimo są-jungos Montrealio skyrius maloniai kviečia visus dalyvauti kultūrinėje popietėje lapkričio 5 d., sekmadie-nį, 12 val. Aušros Vartų parapijos salėje. Dalyvaus dainos vienetas

“Aušra”, seselė Palmira kalbės apie kalėdinį džiazsmą. Bus vaisės. Veiks meno paroda, kurioje daly-vaus lietuviai dailininkai ir mėgėjai. Smulkesnė informaciją teikia Juo-zas Piečaitis, tel. 768-8350.

Šv. Kazimiero šventovėje rug-sėjo 9 d. pakrikštytas Tado ir Vili-jos Lukoševičiūtės-Valinskų kūdi-kis Pauliaus-Juozo vardais. Krikšto tėvai buvo Aida Lukoševičiūtė ir Robertas Valinskas.

Dana Mickutė ir Robert He-roux rugsėjo 30 d. susituokė Šv. Kazimiero šventovėje.

Romas Staškevičius spalio 15 d. dalyvavo Kanados tarptautnia-me maratone Toronte. 42 km nuo-tolį bandė nubėgti apie 3000 entu-zistų. Tarp jų buvo ir Romas, ku-ris, tiesa, nepasirėžė laimėtojo taurės, bet grįžo su maratono daly-vu medaliu. B.S.

IS MONTREALIO AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS PRAEITIES. Viršuje: parapijos komitetas, susirinkęs posėdžio su tuometiniu klebonu kun. J. Kubiliui, SJ. Žemiau: parapijos 40 metų sukakties pamaldos; iš k. kun. A. Saulaitis, SJ, kun. J. Kubilius, SJ, vysk. P. Baltakis, OFM, mons. M. Paquette ir kt. Nuotr. A. M. Čepulio

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

DĖKOJAME už pasitikėjimą pavedant mūsų įstaigai Jūsų apdraudas PER 45 METUS

Esame apdraudę 75% Montrealyje gyvenančių lietuvių. Kviečiame VISUS KITUS APSIDRAUSTI. Dėl kainų ir mokėjimų išsiaiškinę sutarsime.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Tel. (514) 722-3545 Fax: (514) 722-3546

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

SKUBIAI reikalinga auklė dviem vaikam, kuri gyventų kartu (Mis-sissaugoje) 6 dienas. Atlyginimas \$250 savaitė. Skambinti bet ku-riuo laiku tel. 905 823-8210 arba 416 568-0554.

REIKALINGA moteris, kuri gyven-tų kartu, atliktų namų ruošos dar-bus ir gamintų maistą. Šeimoje yra 2 mokyklinio amžiaus vaikai. Skam-binti po 6 v.v. tel. 905-828-4259.

Punia Construction Ltd. NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

• ATLEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos ply-telių klojimo darbus
• ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves
• STATOME: verandas, tvoras
• DENGIAME stogus.
GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ
Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI
tel. (905) 848-9628

(pager) (416) 609-5108

SPAINET PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimanos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

LORNE PARK MUZIKOS MOKYKLA

[sikūrusi 1996 m. Mississaugoje]

PRIIMA NAUJUS STUDENTUS |

Pianino • Dainavimo
• Gitaros • Teorijos •
Vaikučių 3-6 m. amžiaus
muzikos klases

Dėl platesnės informacijos
prašome skambinti
DEIMANTEI GRIGUTIENEI

TEL. (D.) 905-278-3309
(N) 905-848-9628